

Ustawa
z dnia
o korytarzach przesyłowych¹⁾

Rozdział 1
Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa zasady:

- 1) ustanawiania korytarza przesyłowego dla nowych urządzeń przesyłowych;
- 2) udzielania pozwolenia na budowę urządzeń przesyłowych;
- 3) określania korytarza przesyłowego dla istniejących urządzeń przesyłowych;
- 4) lokalizowania kolejnych urządzeń przesyłowych oraz innych urządzeń w korytarzu przesyłowym;
- 5) ustanowienia służebności przesyłu oraz gospodarowania gruntami w obszarze korytarza przesyłowego;
- 6) ustalania i przyznawania odszkodowania z tytułu obciążenia nieruchomości służebnością przesyłu.

Art. 2. Ustawa nie narusza przepisów ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1502, z późn. zm.²⁾).

Art. 3. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) korytarz przesyłowy – wyodrębniony pod względem prawnym teren niezbędny do posadowienia i prawidłowej eksploatacji urządzeń przesyłowych;
- 2) korytarz przesyłowy o znaczeniu lokalnym – korytarz przesyłowy ustanawiany na terenie jednego powiatu;
- 3) korytarz przesyłowy o znaczeniu ponadlokalnym – korytarz przesyłowy ustanawiany na terenie dwóch lub więcej powiatów;
- 4) przedsiębiorca przesyłowy:

¹⁾ Niniejszą ustawą dokonuje się zmiany ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r.- Prawo ochrony środowiska, ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne, ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach, ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 170, poz.1652, z 2004 r. Nr 6, poz. 41, Nr 93, poz. 895 i Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 203, poz. 1683, z 2006 r. Nr 220, poz. 1600 i Nr 249, poz. 1834, z 2007 r. Nr 21, poz. 125, z 2008 r. Nr 171, poz. 1055 oraz z 2009 r. Nr 98, poz. 817 i Nr 92, poz.753.

- a) przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2010 r. Nr 220, poz. 1447 i Nr 239, poz. 1593):
- wykonującego działalność gospodarczą w zakresie doprowadzania lub odprowadzania energii elektrycznej, gazów w tym dwutlenku węgla, ciepła, ropy naftowej i produktów naftowych oraz zbiorowego zaopatrzenia w wodę lub zbiorowego odprowadzenia ścieków,
 - który zamierza realizować inwestycję w zakresie urządzenia przesyłowego,
 - zajmującego się podziemnym bezzbiornikowym magazynowaniem gazów, ropy naftowej lub produktów ropopochodnych,
- b) gminne jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej wykonujące działalność gospodarczą w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę lub odprowadzania ścieków;
- 5) urządzenie przesyłowe – umieszczone pod powierzchnią gruntu, na gruncie lub nad gruntem ciągi drenażowe, urządzenia techniczne i obiekty służące do doprowadzania lub odprowadzania energii elektrycznej, gazów w tym dwutlenku węgla, ciepła, ropy naftowej i produktów naftowych, wody, odbioru ścieków oraz płynów niezbędnych do budowy i funkcjonowania podziemnych bezzbiornikowych systemów magazynowania gazów, ropy naftowej i produktów ropopochodnych, wraz z instalacjami, urządzeniami i obiektami niezbędnymi do ich prawidłowej eksploatacji;
- 6) urządzenie przesyłowe o znaczeniu krajowym – sieci elektroenergetyczne wysokich napięć, sieci gazowe wysokiego ciśnienia, rurociągi przesyłowe dalekosiężne służące do transportu ropy naftowej i produktów ropopochodnych;
- 7) urządzenie przesyłowe podziemne – urządzenie przesyłowe ułożone pod powierzchnią gruntu albo na dnie lub pod dnem zbiornika, lub cieku wodnego;
- 8) urządzenie przesyłowe naziemne – urządzenie przesyłowe ułożone na gruncie lub nad gruntem w taki sposób, że prześwit między nimi a powierzchnią gruntu uniemożliwia korzystanie z gruntu znajdującego się pod urządzeniem przesyłowym do innych celów niż przesył lub dystrybucja;
- 9) urządzenie przesyłowe nadziemne – urządzenie przesyłowe zawieszony w taki sposób, że grunt znajdujący się pod nim może być w ograniczonym zakresie wykorzystany do innych celów niż przesył lub dystrybucja;
- 10) obiekt naziemny – element stanowiący część urządzenia przesyłowego nadziemnego lub podziemnego umiejscowiony na gruncie albo nad gruntem w taki sposób, że uniemożliwia korzystanie z gruntu znajdującego się pod obiektem do innych celów niż przesył lub dystrybucja;
- 11) przyłączy - element lub odcinek sieci w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2006 r. Nr 89, poz. 625 z późn. zm.³⁾)

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 104, poz. 708, Nr 158, poz. 1123 i Nr 170, poz. 1217, z 2007 r. Nr 21, poz. 124, Nr 52, poz. 343, Nr 115, poz. 790 i Nr 130, poz. 905, z 2008 r. Nr

oraz ustawy z dnia 7 sierpnia 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2006 r. Nr 123, poz. 858, z późn. zm.⁴⁾) służący do połączeń urządzeń, instalacji lub sieci z instalacją odbiorcy, z wyłączeniem urządzeń przesyłowych służących przyłączaniu nowych źródeł wytwórczych do sieci;

12) ewidencja gruntów i budynków – ewidencja gruntów i budynków w rozumieniu ustawy z dnia 17 maja 1989 r.- Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2010 r. Nr 193, poz. 1287, z 2009 r. Nr 157, poz. 1241 oraz z 2010 r. Nr 182, poz. 1228).

Rozdział 2

Ustanowienie korytarza przesyłowego dla nowych urządzeń przesyłowych

Art. 4. 1. Decyzję o ustanowieniu korytarza przesyłowego dla nowych urządzeń przesyłowych, na wniosek przedsiębiorcy przesyłowego, wydaje właściwy miejscowo:

- 1) starosta - w odniesieniu do korytarza przesyłowego o znaczeniu lokalnym;
- 2) wojewoda - w odniesieniu do korytarza przesyłowego o znaczeniu ponadlokalnym oraz korytarza przesyłowego o znaczeniu lokalnym lub ponadlokalnym realizowanym w części lub w całości na terenie zamkniętym.

2. Decyzję, o której mowa w ust.1, w odniesieniu do korytarza przesyłowego o znaczeniu ponadlokalnym wykraczającym poza teren jednego województwa, wydaje wojewoda, na którego obszarze właściwości znajduje się największa część terenu, na którym będzie ustanowiony korytarz przesyłowy, po zasięgnięciu opinii wojewody przez którego obszar właściwości przechodził będzie korytarz przesyłowy.

3. Wojewoda jest organem właściwym do wydania decyzji o ustanowieniu korytarza przesyłowego o znaczeniu lokalnym, w przypadku gdy jednocześnie toczy się postępowanie w sprawie wydania decyzji o ustanowieniu korytarza przesyłowego o znaczeniu ponadlokalnym oraz ustanowieniu korytarza przesyłowego o znaczeniu lokalnym, które dotyczą w części tych samych nieruchomości lub nieruchomości sąsiednich.

4. Organem wyższego stopnia w stosunku do wojewody w sprawach ustanawiania korytarza przesyłowego jest minister właściwy do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej.

Art. 5. 1. Wniosek o wydanie decyzji o ustanowieniu korytarza przesyłowego zawiera:

- 1) informacje dotyczące przebiegu korytarza przesyłowego oraz jego szerokości ustalonej zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 12;

180, poz. 1112 i Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 3, poz. 11, Nr 69, poz. 586, Nr 165, poz. 1316 i Nr 215, poz. 1664 oraz z 2010 r. Nr 21, poz. 104 i Nr 81, poz. 530.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 147, poz. 1033, z 2009 r. Nr 18, poz. 97 oraz z 2010 r. Nr 47, poz. 278 i Nr 238, poz. 1578.

- 2) kopię mapy zasadniczej w skali 1:500, 1:1000, 1:2000 lub 1:5000, przedstawiającą istniejące uzbrojenie i zabudowę terenu i proponowany przebieg korytarza przesyłowego dla inwestycji objętej wnioskiem lub kopię mapy o której mowa w art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. - Prawo geodezyjne i kartograficzne;
- 3) określenie urządzenia przesyłowego lokalizowanego w korytarzu przesyłowym;
- 4) wypis i wyrys z rejestru gruntów;
- 5) określenie zmian w dotychczasowym zagospodarowaniu, uzbrojeniu i zabudowie terenu;
- 6) oznaczenie nieruchomości lub ich części, zgodnie z ewidencją gruntów i budynków, na których zostanie ustanowiony korytarz przesyłowy;
- 7) oznaczenie nieruchomości, w stosunku do których decyzja o ustanowieniu korytarza przesyłowego ma wywołać skutek w postaci ustanowienia służebności przesyłu;
- 8) wykaz nieruchomości lub ich części, zgodnie z ewidencją gruntów i budynków, w stosunku do których wnioskodawca nie posiada prawa do dysponowania nieruchomością na cele budowlane, w zakresie niezbędnym do zlokalizowania urządzenia przesyłowego w korytarzu przesyłowym;
- 9) opinie:
 - a) ministra właściwego do spraw zdrowia - w odniesieniu do urządzeń przesyłowych lokalizowanych na obszarach, którym został nadany status uzdrowiska albo status obszaru ochrony uzdrowiskowej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz gminach uzdrowiskowych (Dz. U. Nr 167, poz. 1399 oraz z 2009 r. Nr 62, poz. 504),
 - b) dyrektora właściwego urzędu morskiego - w odniesieniu do morskich portów i przystani oraz obszaru pasa technicznego i pasa ochronnego, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej,
 - c) właściwego organu nadzoru górniczego - w odniesieniu do terenów górniczych,
 - d) właściwego dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej - w odniesieniu do inwestycji obejmujących wykonanie urządzeń wodnych oraz w odniesieniu do obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, stref ochronnych ujęć, obszarów ochronnych głównych zbiorników wód podziemnych i powierzchniowych,
 - e) dyrektora właściwej regionalnej dykcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe - w odniesieniu do gruntów leśnych stanowiących własność Skarbu Państwa, będących w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2011 r. Nr 12, poz. 59),
 - f) starostę – w odniesieniu do gruntów leśnych nie stanowiących własności skarbu państwa,

- g) właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków - w odniesieniu do zabytków chronionych na podstawie przepisów ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568, z późn. zm.⁵⁾),
- h) właściwego wojewody, marszałka województwa oraz starosty - w zakresie zadań rządowych albo samorządowych, służących realizacji inwestycji celu publicznego, o których mowa w art. 39 ust. 3 pkt 3 i art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717, z późn. zm.⁶⁾) - w odniesieniu do terenów nieobjętych aktualnymi planami zagospodarowania przestrzennego,
- i) Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego - w zakresie w jakim jest możliwa kolizja korytarza przesyłowego z istniejącym lub projektowanym lotniskiem i lądowiskiem wraz z powierzchniami ograniczającymi wysokość zabudowy dla tego lotniska i lądowiska oraz lotniczymi urządzeniami naziemnymi,
- j) właściwego zarządcy terenów kolejowych – w odniesieniu do obszarów kolejowych, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2007 r. Nr 16, poz. 94, z późn. zm.⁷⁾),
- k) właściwego zarządcy drogi – w odniesieniu do pasa drogowego, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 19, poz. 115, z późn. zm.⁸⁾),
- l) właściwego organu administracji geologicznej – w odniesieniu do terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych,
- m) dyrektora parku narodowego – w odniesieniu do obszarów położonych w granicach parku i jego otuliny zgodnie z przepisami ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220, z późn. zm.⁹⁾),

⁵⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 96, poz. 959 i Nr 238, poz. 2390, z 2006 r. Nr 50, poz. 362 i Nr 126, poz. 875, z 2007 r. Nr 192, poz. 1394, z 2009 r. Nr 31, poz. 206 i Nr 97, poz. 804 oraz z 2010 r. Nr 75, poz. 474 i Nr 130, poz. 871.

⁶⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 6, poz. 41 i Nr 141, poz. 1492, z 2005 r. Nr 113, poz. 954 i Nr 130, poz. 1087, z 2006 r. Nr 45, poz. 319 i Nr 225, poz. 1635, z 2007 r. Nr 127, poz. 880, z 2008 r. Nr 199, poz. 1227, Nr 201, poz. 1237 i Nr 220, poz. 1413, z 2010 r. Nr 24, poz. 124, Nr 75, poz. 474, Nr 106, poz. 675, Nr 119, poz. 804, Nr 130, poz. 871, Nr 149, poz. 996 i Nr 155, poz. 1043 oraz z 2011 r. Nr 32, poz. 159.

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 176, poz. 1238 i Nr 191, poz. 1374, z 2008 r. Nr 59, poz. 359, Nr 144, poz. 902, Nr 206, poz. 1289 i Nr 227, poz. 505, z 2009 r. Nr 1, poz. 3, Nr 18, poz. 97, Nr 19, poz. 100, Nr 98, poz. 817, Nr 115, poz. 966, Nr 157, poz. 1241 i Nr 214, poz. 1658 oraz z 2011 r. Nr 5, poz. 13.

⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 23, poz. 136 i Nr 192, poz. 1381, z 2008 r. Nr 54, poz. 326, Nr 218, poz. 1391 i Nr 227, poz. 1505 oraz z 2009 r. Nr 19, poz. 100 i 101, Nr 86, poz. 720, Nr 168, poz. 1323, z 2010 r. Nr 106, poz. 675, Nr 152, poz. 1018 i Nr 225, poz. 1466 oraz z 2011 r. Nr 5, poz. 13.

⁹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1241 i Nr 215, poz. 1664 oraz z 2010 r. Nr 76, poz. 489 i Nr 119, poz. 804.

- n) właściwego terenowo komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej – w odniesieniu do tras przebiegu korytarza przesyłowego o znaczeniu ponadlokalnym w zakresie zagrożeń stwarzanych przez substancje niebezpieczne transportowane rurociągami przesyłowymi oraz lokalizacji tych rurociągów od obiektów zamieszkania zbiorowego i użyteczności publicznej,
 - o) Ministra Obrony Narodowej – w odniesieniu do korytarzy przesyłowych lokalizowanych na obszarach stanowiących kompleksy wojskowe oraz gdy korytarz przesyłowy będzie przebiegał przez nieruchomości niezbędne na potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa;
- 10) wymagane przepisami odrębnymi decyzje administracyjne, w szczególności decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, o której mowa w art. 71 ust.1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227, z późn. zm.¹⁰⁾).

2. W przypadku wystąpienia z wnioskiem o ustanowienie korytarza przesyłowego w pasie drogowym w rozumieniu ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, do wniosku nie dołącza się informacji o nieruchomościach, w stosunku do których decyzja o ustanowieniu korytarza przesyłowego ma wywołać skutek, w postaci ustanowienia służebności przesyłu.

3. W przypadku lokalizowania w pasie drogowym obiektów budowlanych lub urządzeń niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego, właściwy zarządca drogi może odmówić uzgodnienia wniosku o ustanowienie korytarza przesyłowego lub zlokalizowania urządzenia przesyłowego wyłącznie, jeżeli umieszczenie obiektów lub urządzeń spowodowałoby zagrożenie bezpieczeństwa ruchu drogowego, naruszenie wymagań wynikających z przepisów odrębnych lub miałyby doprowadzić do utraty uprawnień z tytułu gwarancji lub rękojmi w zakresie budowy, przebudowy lub remontu drogi.

4. Uzgodnienia, o których mowa w ust. 3, dokonuje się zgodnie z art. 106 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.¹¹⁾), z zastrzeżeniem, że zażalenie przysługuje wyłącznie inwestorowi. W przypadku niezajęcia stanowiska przez organ uzgadniający w terminie 14 dni od dnia doręczenia wystąpienia o uzgodnienie, uzgodnienie to uważa się za dokonane.

5. Jeżeli z przepisów odrębnych wynika obowiązek uzyskania, dla ustanowienia korytarza przesyłowego lub lokalizacji urządzenia przesyłowego w tym korytarzu, decyzji

¹⁰⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 42, poz. 340, Nr 84, poz. 700 i Nr 157, poz. 1241 oraz z 2010 r. Nr 28, poz. 145, Nr 106, poz. 675, Nr 119, poz. 804, Nr 143, poz. 963 i Nr 182, poz. 1228.

¹¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 49, poz. 509, z 2002 r. Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 169, poz. 1387, z 2003 r. Nr 130, poz. 1188, z 2004 r. Nr 162, poz. 1692, z 2005 r. Nr 64, poz. 565 i Nr 78, poz. 682, z 2009 r. Nr 195, poz. 1501 i Nr 216, poz. 1676, z 2010 r. Nr 40, poz. 230, Nr 254, poz. 1700 i Nr 182, poz. 1228 oraz z 2011 r. Nr 6, poz. 18.

o środowiskowych uwarunkowaniach, o której mowa w ust.1 pkt 10, termin wydania tej decyzji wynosi 45 dni od dnia złożenia wniosku o jej wydanie.

6. Do terminu, o którym mowa w ust. 5, nie wlicza się terminów określonych w przepisach odrębnych do dokonania określonych czynności, w szczególności w postępowaniu w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko, okresów zawieszenia postępowania oraz okresów opóźnień wynikających z winy strony albo z przyczyn niezależnych od organu.

Art. 6. 1. Właściwe organy i podmioty, o których mowa w art. 5 ust.1 pkt 9, na wniosek przedsiębiorcy przesyłowego, wydają opinie w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia otrzymania wniosku. Niewydanie opinii w tym terminie traktuje się jako brak zastrzeżeń do wniosku o wydanie decyzji o ustanowieniu korytarza przesyłowego.

2. Opinie, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 9, zastępują uzgodnienia, pozwolenia, opinie, zgody bądź stanowiska właściwych organów lub podmiotów wymagane na podstawie przepisów odrębnych.

Art. 7. 1. Przedsiębiorca przesyłowy wyznaczając przebieg korytarza przesyłowego uwzględnia:

- 1) wymagania dotyczące ochrony:
 - a) zdrowia mieszkańców, środowiska i przyrody,.
 - b) ludności, zgodnie z wymaganiami obrony cywilnej,
 - c) obiektów wpisanych do rejestru zabytków oraz obiektów objętych ochroną konserwatorską;
- 2) zasady ładu przestrzennego;
- 3) bezpieczeństwo i niezawodność funkcjonowania urządzeń przesyłowych zlokalizowanych w korytarzu przesyłowym;
- 4) dostęp do urządzeń przesyłowych umożliwiający ich utrzymanie, eksploatację, konserwację i remonty, usuwanie awarii oraz ich przebudowę.

2. W przypadku korytarza przesyłowego o znaczeniu lokalnym, przedsiębiorca przesyłowy wyznaczając jego przebieg uwzględnia także uwarunkowania wynikające ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, tereny przeznaczone na cele publiczne w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, a także ustalenia planów zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe, o których mowa w art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne.

Art. 8. 1. Właściwy organ, w terminie 7 dni od dnia złożenia kompletnego wniosku, o którym mowa w art. 4 ust. 1, zawiadamia o wszczęciu postępowania o ustanowieniu korytarza przesyłowego:

- 1) wnioskodawcę – na adres wskazany we wniosku o wydanie decyzji o ustanowieniu korytarza przesyłowego;
- 2) właściciela lub użytkownika wieczystego nieruchomości objętej wnioskiem o wydanie decyzji o ustanowieniu korytarza przesyłowego – na adres wskazany w ewidencji gruntów i budynków;

3) pozostałe strony- w drodze obwieszczeń w:

- a) urzędzie wojewódzkim - w przypadku korytarza przesyłowego o znaczeniu ponadlokalnym,
- b) siedzibie starostwa - w przypadku korytarza przesyłowego o znaczeniu lokalnym,
- c) urzędach gmin właściwych ze względu na przebieg korytarza przesyłowego,
- d) Biuletynie Informacji Publicznej na stronach internetowych urzędu gminy, starostwa lub urzędu wojewódzkiego,
- e) prasie lokalnej oraz w odniesieniu do korytarza o znaczeniu ponadlokalnym w prasie o zasięgu ogólnopolskim;

4) właściwe miejscowo organy w sprawach, o których mowa w ust. 6, przy czym wójt (burmistrz, prezydent miasta) niezwłocznie ogłasza o wszczęciu postępowania w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie internetowej gminy oraz w sposób zwyczajowo przyjęty.

2. W przypadku nieruchomości o nieuregulowanym stanie prawnym, zawiadomienia dokonuje się w formie obwieszczenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 3.

3. Przepisy ust. 2 stosuje się odpowiednio, jeżeli właściciel lub użytkownik wieczysty nie żyją, a ich spadkobiercy nie wykazali prawa do spadku

4. Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1, zawiera w szczególności:

- 1) oznaczenie nieruchomości wymienionych we wniosku o wydanie decyzji o ustanowieniu korytarza przesyłowego, według ewidencji gruntów i budynków;
- 2) informacje o terminie i miejscu, w którym strony mogą zapoznać się z aktami sprawy odnośnie wszczętego postępowania w sprawie wydania decyzji o ustanowieniu korytarza przesyłowego.

5. Przepisy ust. 1-3 stosuje się odpowiednio do innych zawiadomień i pism, które organ jest obowiązany doręczać stronom w toku postępowania w sprawie wydania decyzji o ustanowieniu korytarza przesyłowego.

6. Z dniem doręczenia zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1:

- 1) nieruchomości określone we wniosku o wydanie decyzji o ustanowieniu korytarza przesyłowego, do czasu wydania tej decyzji, nie mogą być przedmiotem jakichkolwiek czynności rozporządzających lub zobowiązujących; czynność prawna dokonana z naruszeniem tego zakazu jest nieważna;
- 2) w odniesieniu do nieruchomości określonych we wniosku o wydanie decyzji o ustanowieniu korytarza przesyłowego, do czasu zakończenia postępowania w sprawie wydania takiej decyzji, nie wydaje się decyzji o pozwoleniu na budowę inwestycji innej, niż inwestycja celu publicznego, a toczące się postępowania ulegają zawieszeniu z mocy prawa do czasu wydania ostatecznej decyzji w sprawie ustanowienia korytarza przesyłowego,

3) w odniesieniu do nieruchomości objętych wnioskiem o wydanie decyzji o ustanowieniu korytarza przesyłowego, do czasu zakończenia postępowania w sprawie wydania takiej decyzji, zawieszają się postępowanie o wydanie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu

- nie dłużej jednak niż na okres 12 miesięcy od dnia pierwszego zawiadomienia w drodze obwieszczenia, którym mowa w ust.1 pkt 3.

7. W przypadku zbycia lub przeniesienia własności, lub prawa użytkowania wieczystego nieruchomości wymienionej we wniosku o wydanie decyzji o ustanowieniu korytarza przesyłowego, po doręczeniu zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1, nabywca i zbywca są zobowiązani do zgłoszenia właściwemu organowi danych nowego właściciela lub użytkownika wieczystego. Brak dokonania tego zgłoszenia i prowadzenie postępowania bez udziału nowego właściciela lub użytkownika wieczystego nie stanowi podstawy do wznowienia postępowania lub stwierdzenia nieważności.

8. Do czasu otrzymania zgłoszenia, o którym mowa w ust. 7 w zdaniu pierwszym, doręczenie pism dotychczasowemu właścicielowi lub użytkownikowi wieczystemu wywołuje skutki prawne w stosunku do nowego właściciela lub użytkownika wieczystego.

Art. 9. 1. Organ prowadzący postępowanie o wydanie decyzji o ustanowieniu korytarza przesyłowego niezwłocznie składa wniosek do właściwego sądu o ujawnienie w księdze wieczystej wszczęcia postępowania w sprawie ustanowienia korytarza przesyłowego, a jeżeli nieruchomość nie ma urządzonej księgi wieczystej – o złożenie do zbioru dokumentów zawiadomienia o wszczęciu tego postępowania. W przypadku ostatecznej decyzji odmawiającej ustanowienia korytarza przesyłowego organ, który wydał decyzję w ostatniej instancji, występuje do właściwego sądu o wykreślenie z księgi wieczystej wpisu o wszczęciu postępowania albo składa odpowiednie zawiadomienie do zbioru dokumentów.

2. Organ prowadzący postępowanie o wydanie decyzji o ustanowieniu korytarza przesyłowego nie ponosi kosztów sądowych związanych z wnioskiem o ujawnienie, w księdze wieczystej albo w zbiorze dokumentów, wszczęcia tego postępowania oraz kosztów złożenia wniosku o wykreślenie z księgi wieczystej wpisu o wszczęciu postępowania albo złożenia odpowiedniego zawiadomienia w zbiorze dokumentów.

Art. 10. 1. Decyzja o ustanowieniu korytarza przesyłowego określa i zawiera:

- 1) określenie linii rozgraniczających obszar ustanawianego korytarza, wyznaczonych na mapie w skali 1:500, 1:1000, 1:2000 lub 1:5000, a także linii rozgraniczających obszar inwestycji, o ile są one odmienne niż linie rozgraniczające obszar ustanawianego korytarza;
- 2) określenie rodzaju urządzenia przesyłowego lokalizowanego w korytarzu przesyłowym;
- 3) warunki realizacji inwestycji w zakresie urządzenia przesyłowego, w szczególności sposób, miejsce i warunki jej umieszczenia w pasie drogowym;
- 4) warunki wynikające z potrzeb ochrony środowiska i zdrowia ludzi, ochrony dóbr kultury, ochrony przyrody oraz obronności państwa;

- 5) wymagania dotyczące ochrony interesów osób trzecich;
- 6) oznaczenie nieruchomości, zgodnie z ewidencją gruntów i budynków, na których ustanawia się korytarz przesyłowy i które z mocy prawa zostaną obciążone służebnością przesyłu.

2. W decyzji o ustanowieniu korytarza przesyłowego ustala się także lokalizację urządzenia przesyłowego wymienionego we wniosku, o którym mowa w art. 4 ust.1.

3. Określając w decyzji o ustanowieniu korytarza przesyłowego jego obszar, właściwy organ bierze pod uwagę rodzaj inwestycji w zakresie urządzenia przesyłowego, szerokość korytarza przesyłowego określoną we wniosku, o którym mowa w art. 4 ust. 1, oraz maksymalne szerokości korytarzy przesyłowych określone w przepisach wydanych na podstawie art. 12.

4. Do nieruchomości stanowiących rodzinne ogrody działkowe wymienionych w decyzji, o której mowa w ust. 1, nie stosuje się przepisów art. 17-22 ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o rodzinnych ogrodach działkowych (Dz. U. Nr 169, poz. 1419, z późn. zm.¹²⁾).

5. Właściwy organ, w terminie 60 dni od dnia złożenia kompletnego wniosku, o którym mowa w art. 4 ust. 1, wydaje decyzję o ustanowieniu korytarza przesyłowego.

Art. 11. Właściwy organ może odmówić wydania decyzji o ustanowieniu korytarza przesyłowego o znaczeniu lokalnym, jeżeli przebieg tego korytarza rażąco narusza postanowienia zawarte w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, a także uniemożliwia realizację celów publicznych przewidzianych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Art. 12. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, maksymalne szerokość korytarza przesyłowego dla urządzeń przesyłowych i dystrybucyjnych elektroenergetycznych, sieci gazowych, sieci ciepłowniczej pary i wody gorącej, rurociągów przesyłowych dalekosiężnych służących do transportu ropy naftowej i produktów ropopochodnych, przewodów wodociągowych oraz przewodów kanalizacyjnych, biorąc pod uwagę bezpieczeństwo i niezawodne funkcjonowanie tych sieci, rurociągów i przewodów, w tym dostęp do nich, szybkie i sprawne usuwanie awarii oraz możliwość ich modernizacji, a także wymagania dotyczące ochrony środowiska i interesów osób trzecich.

Art. 13.1. Właściwy organ doręcza decyzję o ustanowieniu korytarza przesyłowego wnioskodawcy oraz pisemnie zawiadamia o jej wydaniu właścicieli lub użytkowników wieczystych nieruchomości wymienionych we wniosku o wydanie tej decyzji. Doręczenie pisemnego zawiadomienia na adres określony w ewidencji gruntów i budynków jest skuteczne. Pozostałe strony zawiadamia się w drodze obwieszczeń w siedzibie urzędów oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronach internetowych urzędu wojewódzkiego lub starostwa lub gminy, właściwych ze względu na przebieg korytarza przesyłowego, a także w

¹²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 220, poz. 1600, z 2008 r. Nr 201, poz. 1237.

prasie o zasięgu lokalnym, ze skutkiem doręczenia na dzień obwieszczenia w urzędzie wojewódzkim, starostwie lub gminie.

2. Przepisu ust. 1 dotyczącego pisemnego zawiadamiania nie stosuje się w przypadku nieruchomości o nieuregulowanym stanie prawnym, w rozumieniu przepisów o gospodarce nieruchomościami oraz w sytuacji gdy właściciel lub użytkownik wieczysty nie żyją, a ich spadkobiercy nie wykazali prawa do spadku.

3. Zawiadomienie o wydaniu decyzji o ustanowieniu korytarza przesyłowego zawiera informacje o miejscu, w którym strony mogą zapoznać się z treścią tej decyzji oraz o nieruchomościach, które mają być obciążone służebnością przesyłu.

4. Przepisy ust. 1-3 stosuje się odpowiednio do doręczania i zawiadamiania stron o decyzji o ustanowieniu korytarza przesyłowego wydanej przez organ drugiej instancji, a także postanowień organu pierwszej lub drugiej instancji.

Art. 14. 1. Decyzja o ustanowieniu korytarza przesyłowego wiąże właściwe organy przy sporządzaniu planów zagospodarowania przestrzennego województwa, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

2. Decyzja o ustanowieniu korytarza przesyłowego jest wiążąca dla organów wydających decyzję, o której mowa w:

- 1) art. 21 ustawy z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz Krajowym Funduszu Drogowym (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz.2571, z późn. zm.¹³⁾);
- 2) art. 11a ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowywania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 193, poz.1194, z późn. zm.¹⁴⁾);
- 3) art. 9q ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2007 r. Nr 16, poz.94, z późn. zm.¹⁵⁾);
- 4) art. 23 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o przygotowaniu finałowego turnieju Mistrzostw Europy w piłce nożnej UEFA EURO 2012 (Dz. U. Nr 26 poz. 133 i Nr 127, poz. 857);
- 5) art. 3 ustawy z dnia 12 lutego 2009 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie lotnisk użytku publicznego (Dz. U. Nr 42, poz. 340 i Nr 161, poz. 1281);

¹³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 155, poz. 1297 i Nr 172, poz. 1440, z 2006 r. Nr 12, poz. 61, z 2007 r. Nr 23, poz. 136 i Nr 99, poz. 666, z 2008 r. Nr 218, poz. 1391 oraz z 2009 r. Nr 3, poz. 11, Nr 19, poz. 101, Nr 86, poz. 720, Nr 115, poz. 966, Nr 143, poz. 1164, Nr 157, poz. 1241 i Nr 223, poz. 1776.

¹⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227 oraz z 2009 r. Nr 72, poz. 620.

¹⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 176, poz. 1238 i Nr 191, poz. 1374 oraz z 2008 r. Nr 59, poz. 359, Nr 144, poz. 902, Nr 206, poz. 1289 i Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 98, poz. 817, Nr 115, poz. 966, Nr 214, poz. 1658, Nr157, poz. 1241 i Nr 214, poz. 1658 oraz z 2011 r. Nr 5, poz. 13.

- 6) art. 5 ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu (Dz. U. Nr 84, poz. 700 oraz z 2010 r. Nr 57 poz. 358);
- 7) art. 50 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. Nr 106, poz. 675);
- 8) art. 4 z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (Dz. U. Nr 143, poz. 963).

3. Decyzja o ustanowieniu korytarza przesyłowego wiąże zarządcę drogi wydającego zezwolenia, o których mowa w art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych. Zezwolenia zarządcy drogi są wydawane w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia złożenia wniosku o ich wydanie.

4. Decyzja o ustanowieniu korytarza przesyłowego nie zwalnia przedsiębiorcy przesyłowego z uiszczania opłat, o których mowa w art. 40 ust. 3 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych.

5. Decyzja o ustanowieniu korytarza przesyłowego jest wiążąca także dla następców prawnych właścicieli i użytkowników wieczystych nieruchomości wymienionych w tej decyzji, a także innych podmiotów władających tymi nieruchomościami.

Art. 15. 1. Organ, który wydał decyzję o ustanowieniu korytarza przesyłowego jest obowiązany, za zgodą przedsiębiorcy przesyłowego, na rzecz którego decyzja została wydana, do przeniesienia tej decyzji na rzecz innego przedsiębiorcy przesyłowego, jeżeli przyjmie warunki zawarte w tej decyzji.

2. Stronami w postępowaniu o przeniesienie decyzji o ustanowieniu korytarza przesyłowego są przedsiębiorcy przesyłowi, między którymi ma być dokonane jej przeniesienie.

Art. 16. Decyzja o ustanowieniu korytarza przesyłowego nie może być uzależniona, od spełnienia świadczenia lub warunków nie przewidzianych w przepisach odrębnych.

Art. 17. Ostateczna decyzja o ustanowieniu korytarza stanowi podstawę do dokonywania wpisów w księdze wieczystej, w szczególności w zakresie służebności przesyłu, o której mowa w rozdziale 6, a jeżeli nieruchomość nie ma urządzonej księgi wieczystej, składa się dokumenty z informacją o ustanowieniu korytarza przesyłowego do zbioru dokumentów.

Art. 18. 1. W sprawach dotyczących ustanowienia korytarza przesyłowego o znaczeniu ponadlokalnym, nie stosuje się przepisów o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

2. Do gruntów rolnych i leśnych określonych w decyzjach o ustanowieniu albo o określeniu korytarza przesyłowego oraz w decyzjach i o lokalizacji urządzenia przesyłowego w korytarzu przesyłowym nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

3. Ilekroć w odrębnych przepisach oraz w przepisach ustawy jest mowa o decyzji o warunkach zabudowy lub o decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego,

rozumie się przez to także odpowiednio decyzję o ustanowieniu korytarza przesyłowego, decyzję o określeniu korytarza przesyłowego lub decyzję o lokalizacji urządzenia w tym korytarzu.

Art. 19. 1. Od decyzji o ustanowieniu korytarza przesyłowego o znaczeniu lokalnym stronie służy odwołanie do właściwego wojewody, a od decyzji o ustanowieniu korytarza przesyłowego o znaczeniu ponadlokalnym, do ministra właściwego do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej. Odwołanie wnosi się w terminie 7 dni od dnia doręczenia decyzji stronie albo w terminie 14 dni od dnia obwieszczenia lub doręczenia zawiadomienia o wydaniu decyzji.

2. Odwołanie od decyzji o ustanowieniu korytarza przesyłowego powinno zawierać zarzuty odnoszące się do decyzji, określać istotę i zakres żądania będącego przedmiotem odwołania oraz wskazywać dowody uzasadniające to żądanie.

3. Odwołanie od decyzji o ustanowieniu korytarza przesyłowego rozpatruje się w terminie 30 dni od dnia wpływu odwołania do właściwego organu.

4. Zażalenia na postanowienia dotyczące postępowania w sprawie ustanowienia korytarza przesyłowego rozpatruje się w terminie 14 dni od dnia wpływu zażalenia do właściwego organu.

Art. 20. 1. Do skarg i skarg kasacyjnych rozpatrywanych w postępowaniu sądowym stosuje się przepisy ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, z tym, że:

- 1) przekazanie akt sprawy i odpowiedzi na skargę następuje w terminie 15 dni od dnia otrzymania skargi;
- 2) skargę rozpatruje się w terminie 30 dni od dnia otrzymania akt sprawy wraz z odpowiedzią na skargę;
- 3) termin rozpatrzenia skargi kasacyjnej wynosi 2 miesiące od dnia jej wniesienia.

2. W postępowaniu przed organem odwoławczym oraz przed sądem administracyjnym nie można uchylić decyzji o ustanowieniu korytarza przesyłowego w całości ani stwierdzić jej nieważności, gdy wadą dotknięta jest tylko część decyzji dotycząca odcinka korytarza przesyłowego.

3. Nie stwierdza się nieważności decyzji o ustanowieniu korytarza przesyłowego, jeżeli wniosek o stwierdzenie nieważności tej decyzji został złożony po upływie 14 dni od dnia, w którym decyzja ta stała się ostateczna lub od dnia w którym decyzji tej nadano rygor natychmiastowej wykonalności, a przedsiębiorca przesyłowy rozpoczął budowę. Przepisy art. 158 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego stosuje się odpowiednio.

4. W przypadku uwzględnienia skargi na decyzję o ustanowieniu korytarza przesyłowego, sąd administracyjny po upływie 14 dni od dnia rozpoczęcia budowy może stwierdzić jedynie, że decyzja ta narusza prawo z przyczyn, o których mowa w art. 145 lub art. 156 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.

Art. 21. 1. W przypadku wniesienia skargi do sądu administracyjnego na decyzję o ustanowieniu korytarza przesyłowego, wstrzymanie wykonania tej decyzji, na wniosek skarżącego, sąd może uzależnić od złożenia przez skarżącego kaucji na zabezpieczenie roszczeń przedsiębiorcy przesyłowego z powodu wstrzymania wykonania decyzji. W przypadku uznania skargi za słuszną w całości lub w części kaucja podlega zwrotowi.

2. Kaucja, o której mowa w ust. 1, w stosunku do osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej wynosi od 500 zł do 5 000 zł, a dla innych podmiotów od 5 000 zł do 50 000 zł. Sąd, ustalając wysokość kaucji, o której mowa w ust. 1, bierze pod uwagę sytuację osobistą i majątkową skarżącego, wartość, zakres i znaczenie inwestycji w zakresie urządzeń przesyłowych oraz interes publiczny.

3. W sprawach kaucji, o której mowa w ust.1, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, z późn. zm.¹⁶⁾) o zabezpieczeniu roszczenia.

Art. 22. 1. W przypadku gdy właściwy organ nie wyda decyzji o ustanowieniu korytarza przesyłowego w terminie 60 dni od dnia złożenia wniosku o jej wydanie, organ wyższego stopnia wymierza temu organowi, w drodze postanowienia, na które przysługuje zażalenie, karę w wysokości 500 zł za każdy dzień zwłoki.

2. Karę uiszcza się w terminie 14 dni od dnia doręczenia postanowienia, o którym mowa w ust. 1. W przypadku nieuiszczenia kary, o której mowa w ust. 1, podlega ona ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

3. Wpływy z tytułu kary, o której mowa w ust.1, stanowią dochód budżetu państwa.

4. Do terminu, o którym mowa w ust. 1, nie wlicza się terminów przewidzianych do dokonania określonych czynności, okresów zawieszenia postępowania oraz okresów opóźnień wynikających z winy strony albo z przyczyn niezależnych od organu.

¹⁶⁾Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1965 r. Nr 15, poz. 113, z 1974 r. Nr 27, poz. 157 i Nr 39, poz. 231, z 1975 r. Nr 45, poz. 234, z 1982 r. Nr 11, poz. 82 i Nr 30, poz. 210, z 1983 r. Nr 5, poz. 33, z 1984 r. Nr 45, poz. 241 i 242, z 1985 r. Nr 20, poz. 86, z 1987 r. Nr 21, poz. 123, z 1988 r. Nr 41, poz. 324, z 1989 r. Nr 4, poz. 21 i Nr 33, poz. 175, z 1990 r. Nr 14, poz. 88, Nr 34, poz. 198, Nr 53, poz. 306, Nr 55, poz. 318 i Nr 79, poz. 464, z 1991 r. Nr 7, poz. 24, Nr 22, poz. 92 i Nr 115, poz. 496, z 1993 r. Nr 12, poz. 53, z 1994 r. Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 83, poz. 417, z 1996 r. Nr 24, poz. 110, Nr 43, poz. 189, Nr 73, poz. 350 i Nr 149, poz. 703, z 1997 r. Nr 43, poz. 270, Nr 54, poz. 348, Nr 75, poz. 471, Nr 102, poz. 643, Nr 117, poz. 752, Nr 121, poz. 769 i 770, Nr 133, poz. 882, Nr 139, poz. 934, Nr 140, poz. 940 i Nr 141, poz. 944, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 117, poz. 757, z 1999 r. Nr 52, poz. 532, z 2000 r. Nr 22, poz. 269 i 271, Nr 48, poz. 552 i 554, Nr 55, poz. 665, Nr 73, poz. 852, Nr 94, poz. 1037, Nr 114, poz. 1191 i 1193 i Nr 122, poz. 1314, 1319 i 1322, z 2001 r. Nr 4, poz. 27, Nr 49, poz. 508, Nr 63, poz. 635, Nr 98, poz. 1069, 1070 i 1071, Nr 123, poz. 1353, Nr 125, poz. 1368 i Nr 138, poz. 1546, z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 26, poz. 265, Nr 74, poz. 676, Nr 84, poz. 764, Nr 126, poz. 1069 i 1070, Nr 129, poz. 1102, Nr 153, poz. 1271, Nr 219, poz. 1849 i Nr 240, poz. 2058, z 2003 r. Nr 41, poz. 360, Nr 42, poz. 363, Nr 60, poz. 535, Nr 109, poz. 1035, Nr 119, poz. 1121, Nr 130, poz. 1188, Nr 139, poz. 1323, Nr 199, poz. 1939 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 9, poz. 75, Nr 11, poz. 101, Nr 68, poz. 623, Nr 91, poz. 871, Nr 93, poz. 891, Nr 121, poz. 1264, Nr 162, poz. 1691, Nr 169, poz. 1783, Nr 172, poz. 1804, Nr 204, poz. 2091, Nr 210, poz. 2135, Nr 236, poz. 2356 i Nr 237, poz. 2384, z 2005 r. Nr 13, poz. 98, Nr 22, poz. 185, Nr 86, poz. 732, Nr 122, poz. 1024, Nr 143, poz. 1199, Nr 150, poz. 1239, Nr 167, poz. 1398, Nr 169, poz. 1413 i 1417, Nr 172, poz. 1438, Nr 178, poz. 1478, Nr 183, poz. 1538, Nr 264, poz. 2205 i Nr 267, poz. 2258, z 2006 r. Nr 12, poz. 66, Nr 66, poz. 466, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 186, poz. 1379, Nr 208, poz. 1537 i 1540, Nr 226, poz. 1656 i Nr 235, poz. 1699, z 2007 r. Nr 7, poz. 58, Nr 47, poz. 319, Nr 50, poz. 331, Nr 99, poz. 662, Nr 106, poz. 731, Nr 112, poz. 766 i 769, Nr 115, poz. 794, Nr 121, poz. 831, Nr 123, poz. 849, Nr 176, poz. 1243, Nr 181, poz. 1287, Nr 192, poz. 1378 i Nr 247, poz. 1845, z 2008 r. Nr 59, poz. 367, Nr 96, poz. 609 i 619, Nr 110, poz. 706, Nr 116, poz. 731, Nr 119, poz. 772, Nr 120, poz. 779, Nr 122, poz. 796, Nr 171, poz. 1056, Nr 220, poz. 1431, Nr 228, poz. 1507, Nr 231, poz. 1547 i Nr 234, poz. 1571, z 2009 r. Nr 26, poz. 156, Nr 67, poz. 571, Nr 69, poz. 592 i 593, Nr 131, poz. 1075, Nr 179, poz. 1395 i Nr 216, poz. 1676 oraz z 2010 r. Nr 3, poz. 13, Nr 7, poz. 45, Nr 40, poz. 229, Nr 108, poz. 684, Nr 109, poz. 724, Nr 125, poz. 842, Nr 152, poz. 1018, Nr 155, poz. 1037, Nr 182, poz. 1228, Nr 197, poz. 1307, Nr 215, poz. 1418, Nr 217, poz. 1435 i Nr 241, poz. 1621.

Art. 23. 1. Starosta w odniesieniu do decyzji o ustanowieniu korytarza przesyłowego albo o określeniu korytarza przesyłowego o znaczeniu lokalnym oraz decyzji o lokalizacji urządzenia w korytarzu przesyłowym o znaczeniu lokalnym, a wojewoda w odniesieniu do decyzji o ustanowieniu albo o określeniu korytarza przesyłowego o znaczeniu ponadlokalnym oraz decyzji o lokalizacji urządzenia przesyłowego w korytarzu przesyłowym o znaczeniu ponadlokalnym, a także w odniesieniu do korytarza przesyłowego o znaczeniu lokalnym lub ponadlokalnym realizowanego w części lub w całości na terenie zamkniętym:

- 1) prowadzi rejestr wydanych decyzji o ustanowieniu albo o określeniu korytarza przesyłowego oraz decyzji o lokalizacji urządzenia przesyłowego w korytarzu przesyłowym, a także rejestr wniosków o wydanie takich decyzji, zwany dalej „rejestrem”;
- 2) przekazuje organowi wyższego stopnia, w terminach, o których mowa w ust. 3 i 4, dane wprowadzone do rejestru;
- 3) przekazuje niezwłocznie organom wykonawczym gminy, na której terenie jest ustanawiany korytarz przesyłowy, kopię decyzji o ustanowieniu albo o określeniu korytarza przesyłowego oraz decyzji o lokalizacji urządzenia przesyłowego w korytarzu przesyłowym, a także informację o złożeniu wniosku o wydanie takiej decyzji.

2. Rejestr jest jawny.

3. Rejestr powinien zawierać:

- 1) oznaczenie
 - a) przedsiębiorcy przesyłowego, któremu została wydana decyzja, o której mowa w ust.1,
 - b) daty złożenia wniosku o wydanie decyzji, o której mowa w ust.1,
 - c) rodzaju wydanej decyzji, o której mowa w ust.1,
 - d) daty wydania decyzji oraz daty w którym decyzja stała się ostateczna,
 - e) organu, który wydał decyzję, o której mowa w ust.1 ;
- 2) informacje o:
 - a) lokalizacji korytarza przesyłowego,
 - b) rodzaju urządzeń przesyłowych wymienionych we wniosku o wydanie decyzji, o której mowa w ust.1,
 - c) rodzaju urządzeń przesyłowych, których dotyczy wydana decyzja, o której mowa w ust.1.

4. Rejestr prowadzony prowadzi się w formie elektronicznej. Dane wprowadzone do rejestru przesyła się na bieżąco, drogą elektroniczną, do organu wyższego stopnia.

5. Dopuszcza się prowadzenie rejestru w innej formie, niż określona w ust. 4. W takim przypadku uwierzytelnioną kopię wypisu z rejestru przekazuje się do organu wyższego

stopnia do piątego dnia każdego miesiąca lub, jeżeli dzień ten jest dniem wolnym od pracy, pierwszego dnia roboczego po tym terminie.

6. Rejestr powinien być prowadzony w sposób uniemożliwiający zmianę dokonanych wpisów.

7. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, sposób prowadzenia rejestru oraz wzory wniosków o wydanie decyzji o ustanowieniu albo o określeniu korytarza przesyłowego oraz decyzji o lokalizacji urządzeń w korytarzu przesyłowym i decyzji wydanych w sprawie tych wniosków, uwzględniając dane i informacje podlegające wpisowi do rejestru.

Art. 24. 1. Do postępowań w sprawach dotyczących wydania decyzji o ustanowieniu korytarza przesyłowego albo o określeniu korytarza przesyłowego oraz decyzji o lokalizacji urządzenia przesyłowego w korytarzu przesyłowym, stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego, z wyjątkiem przepisów art. 31 § 4 oraz art. 97 § 1 pkt 1-3 tej ustawy.

2. Przepisy art. 30 § 5 i art. 34 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego stosuje się odpowiednio, przy czym organ prowadzący postępowanie wyznacza z urzędu przedstawiciela uprawnionego do działania w tym postępowaniu do czasu wyznaczenia przedstawiciela lub kuratora przez sąd.

Rozdział 3

Pozwolenie na budowę urządzeń przesyłowych

Art. 25 Ostateczna decyzja o ustanowieniu korytarza przesyłowego stanowi tytuł prawny do dysponowania nieruchomościami na cele budowlane.

Art. 26. 1. Inwestycja w zakresie urządzenia przesyłowego może być lokalizowana i realizowana, zgodnie z wyborem przedsiębiorcy przesyłowego, na zasadach określonych w ustawie albo na zasadach ogólnych.

2. Przedsiębiorca przesyłowy dokonuje wyboru lokalizacji urządzenia przesyłowego we wniosku o wydanie decyzji o ustanowieniu korytarza przesyłowego albo w decyzji, o której mowa w ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Art. 27. 1. Pozwolenie na budowę urządzenia przesyłowego, którego lokalizację ustalono w decyzji o ustanowieniu korytarza przesyłowego, wydaje organ, który wydał decyzję o ustanowieniu korytarza przesyłowego, na zasadach i w trybie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U z 2010 r. Nr 243, poz. 1623, Nr 32.), z zastrzeżeniem przepisów niniejszej ustawy.

2. Pozwolenie na budowę urządzenia przesyłowego, może w zależności od żądania wniosku, obejmować całe zamierzenie budowlane, lub jego część w szczególności poszczególne odcinki urządzenia przesyłowego położonego na obszarze województwa lub powiatu.

3. W pozwoleniu na budowę urządzenia przesyłowego określa się także termin wydania nieruchomości, przy czym termin ten nie może być krótszy niż 30 dni od dnia, w którym pozwolenie to stało się ostateczne.

4. W razie potrzeby, pozwolenie na budowę urządzenia przesyłowego zawiera ustalenia dotyczące:

- 1) szczególnych warunków zabezpieczenia terenu budowy i prowadzenia robót budowlanych;
- 2) okresu użytkowania tymczasowych obiektów budowlanych;
- 3) szczegółowych wymagań w zakresie nadzoru na budowie;
- 4) obowiązku rozbiórki istniejących obiektów budowlanych oraz określenie jej terminu;
- 5) obowiązku dokonania przebudowy istniejącej sieci uzbrojenia terenu;
- 6) ograniczeń w korzystaniu z nieruchomości dla realizacji obowiązków, o których mowa w pkt 4 i 5 lub innych ograniczeń niezbędnych dla realizacji inwestycji w zakresie urządzeń przesyłowych.

5. Od decyzji o pozwoleniu na budowę urządzenia przesyłowego stronie służy odwołanie do:

- 1) wojewody w przypadku wydania decyzji o pozwoleniu na budowę przez starostę;
- 2) Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego w przypadku wydania decyzji o pozwoleniu na budowę przez wojewodę.

6. Odwołanie od decyzji o pozwoleniu na budowę urządzenia przesyłowego rozpatruje się w terminie 14 dni, a skargę do sądu administracyjnego w terminie 60 dni.

Art. 28. 1. Jeżeli realizacja inwestycji w zakresie urządzeń przesyłowych wymaga wydania pozwolenia wodnoprawnego, właściwy organ wydaje to pozwolenie w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia złożenia wniosku o jego wydanie. W sprawach dotyczących wydania pozwolenia wodnoprawnego nie stosuje się przepisów art. 131 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne.

2. Dla ustalenia stanu prawnego nieruchomości, o których mowa w art. 132 ust. 2 pkt 2 lit. c ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne, siedziby i adresy właścicieli tych nieruchomości określa się według ewidencji gruntów i budynków.

Art. 29. 1. Właściwy organ, na wniosek przedsiębiorcy przesyłowego, w decyzji o ustanowieniu korytarza przesyłowego udziela także pozwolenia na budowę urządzenia przesyłowego i zatwierdza projekt budowlany.

2. W przypadku wystąpienia z wnioskiem, o którym mowa w ust. 1, przedsiębiorca przesyłowy do wniosku o wydanie decyzji o ustanowienie korytarza dołącza także dokumenty wymagane na podstawie art. 33 ust. 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane.

3. Decyzja, o której mowa w ust. 1, określa także termin wydania nieruchomości, przy czym termin ten, nie może być krótszy niż 30 dni od dnia, w którym decyzja o ustanowieniu korytarza przesyłowego stała się ostateczna.

5. Ilekroć w odrębnych przepisach jest mowa o pozwoleniu na budowę, należy przez to rozumieć także decyzję, o której mowa w ust. 1.

6. Od decyzji o której mowa w ust. 1, służy odwołanie na zasadach określonych w art. 18 ust. 1.

Art. 30. 1. Organ, który wydał decyzję o której mowa w art. 27 i 29, na wniosek przedsiębiorcy przesyłowego uzasadniony ważnym interesem publicznym nadaje tej decyzji rygor natychmiastowej wykonalności.

2. Rygor natychmiastowej wykonalności może być nadany decyzji również po jej wydaniu. W takim przypadku organ wydaje postanowienie, na które stronie służy zażalenie.

3. W przypadku nadania rygoru natychmiastowej wykonalności decyzjom, o których mowa w art. 27 i 29, ten sam organ, w drodze decyzji, udziela podmiotowi, który będzie realizował inwestycję w zakresie urządzenia przesyłowego, zezwolenie na niezwłoczne zajęcie nieruchomości, jeżeli zwłoka w jej zajęciu uniemożliwiłaby realizację tej inwestycji. Decyzji o niezwłocznym zajęciu nieruchomości nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności

Art. 31. 1. W decyzji o pozwoleniu na budowę urządzenia przesyłowego, właściwy organ zezwala, w zakresie niezbędnym do realizacji tego urządzenia, na usunięcie drzew i krzewów znajdujących się na nieruchomościach określonych w decyzji o ustanowieniu korytarza przesyłowego. Do urządzeń przesyłowych nie stosuje się przepisów rozdziału 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, z wyjątkiem art. 83 ust. 6 - 9 oraz art. 84-89 tej ustawy.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, do wniosku o pozwolenie na budowę urządzenia przesyłowego albo do wniosku, o którym mowa w art. 29 ust. 1, dołącza się dodatkowo:

- 1) inwentaryzację drzew lub krzewów znajdujących się na terenie określonym we wniosku, z wyszczególnieniem gatunku, obwodu pnia drzewa mierzonego na wysokości 130 cm oraz przeznaczenia i dotychczasowego sposobu wykorzystania terenu, na którym rosną drzewa lub krzewy;
- 2) plan gospodarki zielenią, jako część projektu zagospodarowania działki lub terenu, w którym określa się przyczynę i termin zamierzonego usunięcia poszczególnych drzew lub krzewów, wielkość powierzchni, z której zostaną usunięte krzewy oraz planowane nasadzenia zastępcze.

3. Do wniosku o pozwolenie na budowę urządzenia przesyłowego albo wniosku, o którym mowa w art. 29 ust. 1, dla inwestycji dotyczącej korytarza przesyłowego o znaczeniu ponadlokalnym, załącza się opis taksacyjny. Do jego opracowania stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące czynności inwentaryzacyjnych przeprowadzanych w ramach sporządzania planu urządzenia lasu. W takim przypadku przepisów ust. 2 pkt 1 nie stosuje się.

4. Właściwy organ może, w pozwoleniu na budowę urządzenia przesyłowego zobowiązać do przesadzenia drzew lub krzewów we wskazanym miejscu lub zastąpienia ich innymi drzewami lub krzewami, w liczbie nie mniejszej niż liczba usuwanych drzew lub krzewów.

5. Opłaty za usunięcie drzew lub krzewów oraz koszty ich usunięcia i uprzątnięcia ponosi przedsiębiorca przesyłowy.

Art. 32. 1. Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe, zarządzające, na podstawie ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach, nieruchomościach, w stosunku do których wydano decyzję o ustanowieniu korytarza przesyłowego, jest obowiązane dokonać, z zastrzeżeniem ust. 3, wycinki drzew i krzewów oraz ich uprzątnięcia, w terminie ustalonym w odrębnym porozumieniu zawartym między Państwowym Gospodarstwem Leśnym Lasy Państwowe a przedsiębiorcą przesyłowym.

2. Drewno pozyskane z wycinki drzew i krzewów, o której mowa w ust. 1, pozostaje w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe.

3. Koszty wycinki drzew i krzewów w wieku do 20 lat oraz ich uprzątnięcia ponosi przedsiębiorca przesyłowy.

Art. 33. 1. W przypadku, gdy realizacja inwestycji w zakresie urządzeń przesyłowych wymaga przejścia przez tereny dróg publicznych, linii kolejowych lub przez grunty pokryte wodami płynącymi, przedsiębiorca przesyłowy jest uprawniony do zajęcia tego terenu na czas realizacji inwestycji.

2. Przedsiębiorca przesyłowy w terminie 21 dni uzgadnia, w drodze pisemnego porozumienia, z zarządcą drogi, zarządcą infrastruktury kolejowej lub organami, o których mowa w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne (Dz. U. z 2005 r. Nr 239, poz. 2019, z późn. zm.¹⁷⁾), zakres, warunki i termin zajęcia tego terenu.

3. W przypadku gdy strony nie dojdą do porozumienia, o którym mowa w ust. 1, o warunkach i terminie zajęcia terenu rozstrzyga na wniosek jednej ze stron, w terminie 7 dni, organ podejmujący decyzję o ustanowieniu korytarza przesyłowego.

4. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do Agencji Nieruchomości Rolnych wykonujących uprawnienia, o których mowa w art. 217 ust. 5 ustawy – Prawo wodne.

Art. 34. W przypadku gdy realizacja inwestycji w zakresie urządzeń przesyłowych, wymieniona w decyzji o ustanowieniu korytarza przesyłowego, uniemożliwia właścicielowi albo użytkownikowi wieczystemu dalsze korzystanie z nieruchomości w sposób dotychczasowy albo w sposób zgodny z jej dotychczasowym przeznaczeniem, właściciel lub użytkownik wieczysty może żądać, aby przedsiębiorca przesyłowy, do którego należą urządzenia przesyłowe wykupił od niego własność albo użytkowanie wieczyste nieruchomości.

¹⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 175, poz. 1462 i Nr 267, poz. 2255, z 2006 r. Nr 170, poz. 1217 i Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 21, poz. 125, Nr 64, poz. 427, Nr 75, poz. 493, Nr 88, poz. 587, Nr 147, poz. 1033, Nr 176, poz. 1238 i Nr 181, poz. 1286, z 2008 r. Nr 199, poz. 1227 i Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 168, poz. 1323 i Nr 215, poz. 1664 oraz z 2010 r. Nr 44, poz. 253, Nr 96, poz. 620 i Nr 44, poz. 253 i Nr 182, poz. 1228.

Rozdział 4

Określenie korytarza przesyłowego dla istniejących urządzeń przesyłowych

Art. 35. 1. Dla urządzeń przesyłowych istniejących w dniu wejścia w życie ustawy, na wniosek władającego nimi przedsiębiorcy przesyłowego, właściwy organ wydaje decyzję o określeniu korytarza przesyłowego.

2. W sprawach decyzji, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy rozdziału 2, z zastrzeżeniem przepisów niniejszego rozdziału.

3. Nie można odmówić określenia korytarza przesyłowego dla istniejących urządzeń przesyłowych, jeżeli właściwy organ nadzoru budowlanego nie nakazał rozbiórki tego urządzenia lub nie prowadzi postępowania w tej sprawie.

4. Wniosek o wydanie decyzji, o której mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) dokumentację powykonawczą, wraz z opisem istniejących urządzeń przesyłowych oraz mapami i rysunkami, przedstawiającymi uzbrojenie terenu, istniejące urządzenia przesyłowe oraz proponowany przebieg korytarza przesyłowego;
- 2) oznaczenie nieruchomości lub ich części według ewidencji gruntów i budynków, na których zostanie ustanowiony korytarz przesyłowy;
- 3) wskazanie nieruchomości, w stosunku do których decyzja o ustanowieniu korytarza przesyłowego ma wywołać skutek, w postaci ustanowienia służebności przesyłu
- 4) oznaczenie nieruchomości lub ich części spośród nieruchomości, o których mowa w pkt 2, według ewidencji gruntów i budynków, w odniesieniu do których wnioskodawca nie posiada tytułu prawnego.

5. Właściwy organ wydaje decyzję, o której mowa w ust. 1, w terminie 30 dni od dnia wpłynięcia wniosku o jej wydanie.

6. W przypadku niewydania decyzji w terminie, o którym mowa w ust. 5, karę pieniężną, o której mowa w art. 22 ust. 1, wymierzana wymierza się po upływie 30 dni od dnia wpłynięcia wniosku o wydanie decyzji o określeniu korytarza przesyłowego.

Rozdział 5

Lokalizowanie kolejnych urządzeń przesyłowych oraz innych urządzeń w korytarzu przesyłowym

Art. 36. 1. Organ, który wydał decyzję o ustanowieniu korytarza przesyłowego, na wniosek przedsiębiorcy przesyłowego, wydaje decyzję o lokalizacji kolejnego urządzenia przesyłowego w tym korytarzu, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Jeżeli lokalizacja urządzenia przesyłowego dotyczy zamierzenia budowlanego wykraczającego poza obszar jednego powiatu, a także gdy zamierzenie budowlane będzie

realizowane na terenie zamkniętym lub jego części, decyzję, o której mowa w ust. 1, wydaje właściwy miejscowo wojewoda.

3. W sprawach dotyczących decyzji, o których mowa w ust. 1, oraz w sprawach pozwolenia na budowę inwestycji wymienionych w tych decyzjach, stosuje się odpowiednio przepisy rozdziału 2 i 3, z zastrzeżeniem przepisów niniejszego rozdziału.

Art. 37. 1. Jeżeli korytarz przesyłowy, wymagany dla urządzenia przesyłowego określonego we wniosku przedsiębiorcy przesyłowego, w całości mieści się w już utworzonym korytarzu przesyłowym, nie można odmówić lokalizacji takiego urządzenia, o ile nie narusza to przepisów odrębnych, ani też nie utrudnia korzystania z instalacji już istniejących lub określonych w wydanych decyzjach.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1:

- 1) decyzję o lokalizacji urządzenia przesyłowego w korytarzu przesyłowym wydaje się w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku o wydanie decyzji o lokalizacji urządzenia przesyłowego w korytarzu przesyłowym;
- 2) kara pieniężna, o której mowa w art. 22 ust. 1, jest wymierzana po upływie 30 dni od dnia złożenia wniosku o wydanie decyzji o lokalizacji urządzenia przesyłowego w korytarzu przesyłowym;
- 3) wniosek o wydanie decyzji o lokalizacji urządzenia przesyłowego w korytarzu przesyłowym zawiera oznaczenie nieruchomości, które z mocy prawa mają zostać obciążone służebnością przesyłu ze względu na ustanowienie na nich korytarza przesyłowego odpowiedniego dla rodzaju inwestycji tym określonej w tym wniosku;
- 4) opinie, uzgodnienia, pozwolenia, zezwolenia oraz decyzje, wymagane na podstawie przepisów odrębnych, z wyjątkiem przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, nie mogą zakazywać, ani też ograniczać lokalizacji urządzeń przesyłowych, o ile zamierzenie inwestycyjne jest zgodne z przepisami innych ustaw.

Art. 38. Jeżeli korytarz przesyłowy wymagany dla urządzenia przesyłowego określonego we wniosku przedsiębiorcy przesyłowego nie mieści się w całości w utworzonym już korytarzu przesyłowym, w decyzji, o której mowa w art. 36 ust. 1, organ określa szerszy obszar korytarza przesyłowego z uwzględnieniem łącznie obszarów korytarzy przesyłowych określonych zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 12.

Art. 39. 1. Organ, który wydał decyzję o ustanowieniu korytarza przesyłowego po zasięgnięciu opinii przedsiębiorcy przesyłowego, którego urządzenia znajdują się w korytarzu przesyłowym może na wniosek podmiotu innego niż przedsiębiorca przesyłowy udzielić w drodze decyzji zezwolenia na zlokalizowanie w korytarzu przesyłowym innego urządzenia niż urządzenie przesyłowe.

2. W decyzji, o której mowa w ust. 1, określa się w szczególności: rodzaj inwestycji, sposób, miejsce i warunki jej umieszczenia w korytarzu przesyłowym.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do wniosku podmiotu, który na obszarze korytarza przesyłowego planuje inwestycję w zakresie budowy lub przebudowy drogi publicznej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych lub linię kolejową w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym.

Rozdział 6

Ustanowienie służebność przesyłu oraz gospodarowanie gruntami w obszarze korytarza przesyłowego

Art. 40. 1. Z dniem, w którym decyzja o ustanowieniu korytarza przesyłowego lub określeniu korytarza przesyłowego stała się ostateczna, nieruchomości, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 7 i 35 ust. 4 pkt 3 oraz 37 ust. 2, zostają z mocy prawa obciążone służebnością przesyłu na rzecz przedsiębiorcy przesyłowego, dla którego wydano tę decyzję.

2. Służebność przesyłu obejmuje swym zakresem uprawnienie przedsiębiorcy przesyłowego do:

- 1) posadowienia w korytarzu przesyłowym, zgodnie z decyzją o ustanowieniu korytarza przesyłowego, urządzenia przesyłowego odpowiedniego do rodzaju inwestycji wymienionej w tej decyzji;
- 2) utrzymywania, eksploatacji, konserwacji i remontu, usuwania awarii, przebudowy lub odbudowy urządzenia przesyłowego;
- 3) wstępu lub wjazdu, w tym sprzętem ciężkim na teren nieruchomości obciążonej służebnością przesyłu w celu wykonania czynności, o których mowa w pkt 2.

3. Odszkodowanie z tytułu obciążenia nieruchomości służebnością przesyłu ustala się na zasadach określonych w rozdziale 7.

4. Na przedsiębiorcy przesyłowym ciąży obowiązek przywrócenia nieruchomości do stanu poprzedniego, niezwłocznie po wykonaniu czynności, o których mowa w ust. 2 pkt 2 i 3.

5. W przypadku gdy przywrócenie nieruchomości do stanu poprzedniego jest niemożliwe albo powoduje nadmierne trudności lub koszty, właścicielowi albo użytkownikowi wieczystemu, jeżeli nieruchomość jest obciążona użytkowaniem wieczystym, przysługuje odszkodowanie w wysokości ustalonej w drodze porozumienia stron.

6. Jeżeli strony nie dojdą do porozumienia, o którym mowa w ust. 5, w terminie 30 dni od dnia wykonania czynności, o których mowa w ust. 2 pkt 2 i 3, odszkodowanie ustala właściwy miejscowo starosta. Do ustalenia przez starostę wysokości odszkodowania stosuje się przepisy ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami dotyczące odszkodowania za wywłaszczenie nieruchomości.

Art. 41. Jeżeli na nieruchomości przez którą przechodzi korytarz przesyłowy jest ustanowione użytkowanie wieczyste, służebność przesyłu obciąża także to prawo.

Art. 42. 1. W przypadku przeniesienia decyzji, o której mowa w art. 10 ust.1, na 2. innego przedsiębiorcę przesyłowego, służebność przesyłu przechodzi z mocy prawa na tego przedsiębiorcę przesyłowego, na którego decyzja ta została przeniesiona i z dniem, w którym decyzja o przeniesieniu decyzji o ustanowieniu korytarza przesyłowego stała się ostateczna .

2. Decyzja o przeniesieniu decyzji o ustanowieniu korytarza przesyłowego stanowi podstawę dokonania w księdze wieczystej wpisu o przeniesienie służebności przesyłu.

Art. 43. 1. W korytarzu przesyłowym, z zastrzeżeniem przepisów rozdziału 5, obowiązuje zakaz:

- 1) wznoszenia budynków mieszkalnych;
- 2) lokalizowania innych obiektów budowlanych, także tymczasowych;
- 3) istotnej zmiany ukształtowania lub przeznaczenia terenu;
- 4) prowadzenia działalności mogącej zagrozić trwałości lub prawidłowemu funkcjonowaniu urządzenia przesyłowego;
- 5) dokonywania czynności, które mogłyby prowadzić do uszkodzenia lub zniszczenia urządzenia przesyłowego lub utrudnienia dostępu do niego;
- 6) zalesiania oraz utrzymywania drzew, krzewów i innej roślinności o wysokości przekraczającej dwa metry - w przypadku urządzenia przesyłowego elektroenergetycznego.

2. W uzasadnionych przypadkach organ wydający decyzję o ustanowieniu lub określeniu korytarza przesyłowego po zasięgnięciu opinii przedsiębiorcy przesyłowego, którego urządzenia przesyłowe zlokalizowane zostały w korytarzu przesyłowym podejmuje decyzję o odstąpieniu od zakazów, o których mowa w ust. 1.

3. Przepis ust. 1 nie uchybia ograniczeniom w korzystaniu z nieruchomości obciążonej służebnością przesyłu, w związku z posadowieniem lub eksploatacją urządzeń przesyłowych, na podstawie odrębnych przepisów.

Art. 44. W zakresie nieuregulowanym w niniejszym rozdziale, do służebności przesyłu, stosuje się przepisy art. 305¹ - 305⁴ ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.¹⁸⁾)

¹⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1971 r. Nr 27, poz. 252, z 1976 r. Nr 19, poz. 122, z 1982 r. Nr 11, poz. 81, Nr 19, poz. 147 i Nr 30, poz. 210, z 1984 r. Nr 45, poz. 242, z 1985 r. Nr 22, poz. 99; z 1989 r. Nr 3, poz. 11 i Nr 33 poz. 175, z 1990 r. Nr 34, poz. 198, Nr 55, poz. 321 i Nr 79, poz. 464, z 1991 r. Nr 107, poz. 464 i Nr 115, poz. 496, z 1993 r. Nr 17, poz. 78, z 1994 r. Nr 27, poz. 96, Nr 85, poz. 388 i Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 83, poz. 417 i Nr 141 poz. 692, z 1996 r. Nr 114, poz. 542, Nr 139, poz. 646 i Nr 149, poz. 703, z 1997 r. Nr 43, poz. 272, Nr 115, poz. 741 i Nr 117, poz. 751, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 117, poz. 758, z 1999 r. Nr 52, poz. 532, z 2000 r. Nr 22, poz. 271, Nr 74, poz. 855 i 857, Nr 88, poz. 983 i Nr 114, poz. 1191, z 2001 r. Nr 71, poz. 733 i Nr 130, poz. 1450, z 2002 r. Nr 113, poz. 984 i Nr 141, poz. 1176, z 2003 r. Nr 49, poz. 408, Nr 60, poz. 535, Nr 64, poz. 592 i Nr 124, poz. 1151, z 2004 r. Nr 91, poz. 870, Nr 96, poz. 959, Nr 162, poz. 1692, Nr 172, poz. 1804 i Nr 281, poz. 2783, z 2005 r. Nr 157, poz. 1316 i Nr 172, poz. 1438, z 2006 r. Nr 133, poz. 935, z 2007 r. Nr 80, poz. 538, Nr 82, poz. 557 i Nr 181, poz. 1287, z 2008 r. Nr 116, poz. 731, Nr 163, poz. 1012, Nr 220, poz. 1425 i 1431 i Nr 228, poz. 1506, z 2009 r. Nr 42, poz. 341 i Nr 79, poz. 662 oraz z 2010 Nr 40, poz. 222 i Nr 155, poz. 1037

Rozdział 7

Ustalanie i przyznawanie odszkodowania z tytułu obciążenia nieruchomości służebnością przesyłu

Art. 45. 1. Za obciążenie nieruchomości służebnością przesyłu na zasadach określonych w rozdziale 6, właścicielom nieruchomości przysługuje jednorazowe odszkodowanie, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.

2. Przepisów niniejszego rozdziału nie stosuje się do gruntów położonych w granicach pasa drogowego w rozumieniu art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych oraz do gruntów przeznaczonych pod budowę przyłączy lub na których przyłącza zostały wybudowane.

3. Jeżeli na nieruchomości ustanowione jest użytkowanie wieczyste, odszkodowanie przysługuje użytkownikowi wieczystemu.

Art. 46. 1. Odszkodowanie, o którym mowa w art.45 ust. 1, jest obowiązany wypłacić przedsiębiorca przesyłowy, na rzecz którego ustanowiona została służebność przesyłu.

2. Przedsiębiorca przesyłowy jest obowiązany przeprowadzić rokowania z właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości co do wysokości wypłacanego odszkodowania. Termin rozpoczęcia rokowań biegnie od dnia gdy decyzje o pozwoleniu na budowę, o ustanowieniu korytarza przesyłowego, o określeniu korytarza przesyłowego albo o lokalizacji urządzenia przesyłowego w korytarzu przesyłowym stały się ostateczne.

3. Jeżeli strony rokowań, o których mowa w ust.2, nie porozumią się co do wysokości odszkodowania, w terminie 14 dni od dnia rozpoczęcia rokowań, przedsiębiorca przesyłowy informuje niezwłocznie o zakończeniu rokowań organ, który w pierwszej instancji wydał decyzję o ustanowieniu korytarza przesyłowego, o określeniu korytarza przesyłowego albo o lokalizacji urządzenia przesyłowego w korytarzu przesyłowym.

4. Organ, o którym mowa w ust. 3, w terminie 14 dni od dnia zakończeniu rokowań bez zawarcia porozumienia, w drodze decyzji, ustala wysokość odszkodowania.

5. Wysokość odszkodowania, o którym mowa w ust. 4, organ wylicza w sposób określony w art. 47-53, według stanu nieruchomości na dzień wydania przez organ pierwszej instancji decyzji o ustanowieniu korytarza przesyłowego, o określeniu korytarza przesyłowego albo o lokalizacji urządzenia przesyłowego w korytarzu przesyłowym.

Art. 47. 1. Z zastrzeżeniem art. 51, wysokość odszkodowania należnego właścicielowi albo użytkownikowi wieczystemu nieruchomości, ustala się jako ułamek kwoty bazowej odszkodowania, zaokrąglając w górę do pełnych złotych:

- 1) dla urządzenia przesyłowego naziemnego – 1,0 wysokości kwoty bazowej odszkodowania w korytarzu przesyłowym - dla wszystkich grup użytków gruntowych;
- 2) dla urządzenia przesyłowego nadziemnego:

- a) 0,1 wysokości kwoty bazowej odszkodowania w korytarzu przesyłowym - dla użytkowników rolnych oraz terenów rekreacyjno-wypoczynkowych, oznaczonych symbolem Bz,
 - b) 0,5 wysokości kwoty bazowej odszkodowania w korytarzu przesyłowym - dla pozostałych gruntów zabudowanych i zurbanizowanych oraz dla gruntów leśnych,
 - c) 0,2 wysokości kwoty bazowej odszkodowania w korytarzu przesyłowym dla pozostałych grup użytkowników;
- 3) dla urządzenia przesyłowego podziemnego:
- a) 0,2 wysokości kwoty bazowej odszkodowania w korytarzu przesyłowym dla użytkowników rolnych oraz terenów rekreacyjno-wypoczynkowych, oznaczonych symbolem Bz
 - b) 0,5 wysokości kwoty bazowej odszkodowania w korytarzu przesyłowym dla pozostałych gruntów zabudowanych i zurbanizowanych oraz dla gruntów leśnych,
 - c) 0,2 wysokości kwoty bazowej odszkodowania w korytarzu przesyłowym dla pozostałych grup użytkowników;
- 4) jeżeli elementem urządzenia przesyłowego podziemnego lub nadziemnego jest obiekt naziemny – 1,0 wysokości kwoty bazowej odszkodowania, dla obszaru zajętego przez ten obiekt oraz strefę wokół tego obiektu, których powierzchnię wylicza się, uwzględniając rodzaj użytkowników, zgodnie ze wzorem określonym w załączniku nr 1 do ustawy, z zastrzeżeniem, że w zakresie tej powierzchni nie przysługuje odszkodowanie ustalone na zasadach określonych w pkt 2 lub 3.

2. W przypadku urządzeń przesyłowych o znaczeniu krajowym, wysokość ułamka kwoty bazowej określoną zgodnie z ust. 1 pkt 2 lub 3 powiększa się o:

- 1) 0,2 wysokości kwoty bazowej odszkodowania, w przypadku gruntów leśnych oraz gruntów zabudowanych i zurbanizowanych, z wyjątkiem terenów rekreacyjno-wypoczynkowych, oznaczonych symbolem Bz;
- 2) 0,1 wysokości kwoty bazowej odszkodowania, w przypadku pozostałych gruntów.

Art. 48. 1. Wysokość kwoty bazowej, o której mowa w art. 47 ust.1, oblicza się, z zastrzeżeniem art. 49 ust. 6, jako iloczyn:

- 1) powierzchni gruntu położonego w korytarzu przesyłowym, wyrażonej w metrach kwadratowych;
- 2) średniej wartości metra kwadratowego gruntów ornych dla gruntów słabych - klasy V i VI, ogłoszonej przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w sposób określony w art. 58;
- 3) właściwego wskaźnika zróżnicowania województwa, różnicującego wysokość kwoty bazowej dla gruntu położonego w korytarzu przesyłowym w zależności od województwa, w którego granicach jest zlokalizowana nieruchomość, ustalonego na podstawie wielkości

produktu krajowego brutto przypadającego na osobę w danym województwie, w wysokości określonej w załączniku nr 2 do ustawy;

4) właściwego wskaźnika wartości grupy użytku gruntowego, różnicującego wysokość kwoty bazowej dla gruntu położonego w korytarzu przesyłowym w zależności od:

- a) zakwalifikowania użytku gruntowego do jednej z grup, zgodnie z przepisami dotyczącymi ewidencji gruntów i budynków, z zastrzeżeniem ust. 2,
- b) kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy przyjętych w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy dla wskazanych rodzajów użytków,
- c) przeznaczenia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego,
- d) treści ostatecznej decyzji o warunkach zabudowy lub ostatecznej decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego

- ustalonego na zasadach, o których mowa w art. 49 ust. 1- 5, w wysokości określonej w załączniku nr 3 do ustawy.

2. Dla zurbanizowanych terenów niezabudowanych, oznaczonych symbolem Bp, właściwą grupę użytków gruntowych stanowi grupa użytki rolne. Wysokość wskaźnika wartości grupy użytku gruntowego ustala się stosując odpowiednio art.49 ust. 3.

Art. 49. 1. Ustalenie wskaźnika wartości grupy użytku gruntowego następuje na podstawie sposobu użytkowania określonego w ewidencji gruntów i budynków, z zastrzeżeniem ust. 2-6.

2. Jeżeli grunt położony w korytarzu przesyłowym należy do grupy użytki rolne lub grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione, w przypadku sprzeczności sposobu użytkowania wskazanego w ewidencji gruntów i budynków z ustaleniami przyjętymi w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, ustalenia studium mają pierwszeństwo, z zastrzeżeniem ust. 3, 4, 5.

3. W przypadkach, o których mowa w ust. 2, w zakresie określenia przeznaczenia gruntu, pierwszeństwo przed ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy mają ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub zgoda na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne. Przez zgodę należy rozumieć również zgody uzyskane przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które utraciły moc na podstawie art. 67 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym.

4. Jeżeli ustalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy lub miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wyznaczają, dla korytarza przesyłowego, lokalizację liniowego urządzenia przesyłowego lub otaczającej go strefy, a dla terenów przylegających do niego po obydwu stronach przewidziano rolniczy kierunek zagospodarowania lub przeznaczenia, określenie rodzaju gruntu następuje zgodnie z ewidencją gruntów i budynków.

5. Jeżeli grunt położony w korytarzu przesyłowym należy do grupy użytki rolne lub grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione, w przypadku sprzeczności sposobu użytkowania określonego w ewidencji gruntów i budynków z warunkami zabudowy ustalonymi w ostatecznej decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania, ustalenia określone w decyzji o warunkach zabudowy mają pierwszeństwo. Przepis stosuje się odpowiednio do decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego wydanych dla inwestycji realizujących cele, o których mowa w art. 6 pkt 6, 6a i 7 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

6. W odniesieniu do gruntów położonych w granicach administracyjnych miast, wysokość odszkodowania za nieruchomość położoną w korytarzu przesyłowym, obliczoną na zasadach określonych w ust.1 -5 oraz w art. 48, przemnaża się przez wskaźnik wartości położenia gruntu, różnicujący wartość gruntu położonego w korytarzu przesyłowym w zależności od wielkości miasta, w którego granicach jest zlokalizowana nieruchomość, określony w załączniku nr 4 do ustawy.

7. Jeżeli w granicach korytarza przesyłowego są grunty różnych rodzajów, wysokość odszkodowania stanowi suma wartości odszkodowań ustalonych zgodnie z art. 47 i 48 oraz art. 49 ust. 1-6 oddzielnie dla powierzchni każdego z rodzajów gruntów.

Art. 50. W przypadku, w którym właściciel lub użytkownik wieczysty wyda nieruchomość, w terminie 14 dni od dnia doręczenia zawiadomienia o wydaniu pozwolenia na budowę lub decyzji, o której mowa w art. 28 ust. 1, wysokość należnego temu podmiotowi odszkodowania powiększa się o kwotę równą 5 % wartości ustalonego odszkodowania.

Art. 51. Jeżeli decyzja, o której mowa w art. 46 ust. 4, ustala odszkodowanie w związku z lokalizacją w korytarzu przesyłowym kolejnego urządzenia przesyłowego, odszkodowanie ustala się w wysokości równej połowie odszkodowania ustalonego zgodnie z art. 47, z zastrzeżeniem, że łączna wysokość odszkodowania ustalonego w kolejnych decyzjach nie może przekroczyć kwoty bazowej odszkodowania określonej zgodnie z art. 48 i art. 49.

Art. 52. Jeżeli w ramach odszkodowania za obciążenie nieruchomości służebnością, o której mowa w rozdziale 6, konieczne jest uwzględnienie składnika wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości, wysokość należnego odszkodowania powiększa się o 5 %, z zastrzeżeniem, że łączna wysokość odszkodowania nie może przekroczyć kwoty bazowej odszkodowania określonej zgodnie z art. 48 i art. 49.

Art. 53. W przypadku gdy decyzja o ustanowieniu korytarza przesyłowego albo o określeniu korytarza przesyłowego albo o lokalizacji urządzenia przesyłowego dotyczy rodzinnych ogrodów działkowych ustanowionych zgodnie z ustawą z dnia 8 lipca 2005 r. o rodzinnych ogrodach działkowych podmiot, w którego interesie nastąpi likwidacja rodzinnego ogrodu działkowego lub jego części, jest obowiązany wypłacić:

- 1) członkom Polskiego Związku Działkowców - odszkodowanie za stanowiące ich własność nasadzenia, urządzenia i obiekty znajdujące się na działkach;
- 2) Polskiemu Związkowi Działkowców - odszkodowanie za stanowiące jego własność urządzenia, budynki i budowle rodzinnego ogrodu działkowego przeznaczone do

wspólnego korzystania przez użytkowników działki i służące do zapewnienia funkcjonowania ogrodu.

Art. 54. 1. Strona niezadowolona z wysokości odszkodowania przyznanego jej na podstawie decyzji, o której mowa w art. 46 ust. 4, może wnieść powództwo do sądu powszechnego, w terminie 45 dni od dnia doręczenia jej decyzji o wysokości odszkodowania.

2. Wniesienie powództwa do sądu powszechnego wstrzymuje z mocy prawa wykonalność decyzji, o której mowa art. 46 ust. 4, do czasu prawomocnego zakończenia postępowania sądowego.

Art. 55. Odszkodowanie wypłaca się w terminie 30 dni od wydania ostatecznej decyzji o wysokości odszkodowania, z zastrzeżeniem art. 54 ust. 2

Art. 56. Uzyskanie odszkodowania, o którym mowa w art. 45 ust. 1, wyłącza inne roszczenia z tytułu ustanowienia służebności przesyłu, w szczególności roszczenie o wynagrodzenie za ustanowienie służebności przesyłu, jak również za ewentualne bezumowne korzystanie z nieruchomości przed dniem powstania tej służebności.

Art. 57. W zakresie nie uregulowanym w ustawie stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami określające zasady ustalania odszkodowania w przypadku wydania zezwolenia, o którym mowa w art. 124 ust. 1 tej ustawy.

Art. 58. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego do końca pierwszego kwartału każdego roku kalendarzowego, ogłasza, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski", średnią cenę metra kwadratowego gruntów ornych dla gruntów słabych – klasy V i VI.

Rozdział 8

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 59. W ustawie z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 19, poz. 115, z późn. zm.¹⁹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 42:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Zabrania się umieszczania nadziemnych urządzeń liniowych, w szczególności linii energetycznej, telekomunikacyjnej, rurociągu, taśmociągu, wzdłuż pasów drogowych, poza terenem zabudowy, w odległości mniejszej niż 5 m od granicy pasa, z zastrzeżeniem ust. 2, 2a i 3.”;

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

¹⁹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 23, poz. 136 i Nr 192, poz. 1381, z 2008 r. Nr 54, poz. 326, Nr 218, poz. 1391 i Nr 227, poz. 1505 oraz z 2009 r. Nr 19, poz. 100 i 101, Nr 86, poz. 720, Nr 168, poz. 1323, z 2010 r. Nr 106, poz. 675, Nr 152, poz. 1018 i Nr 225, poz. 1466 oraz z 2011 r. Nr 5, poz. 13.

„2a. W uzasadnionych przypadkach umieszczenie urządzenia liniowego będącego urządzeniem przesyłowym w rozumieniu ustawy o korytarzach przesyłowych następuje w odległości mniejszej niż określona w ust. 1, ale nie mniejszej niż 3 m od granicy pasa, za zgodą zarządcy drogi, którą zarządca drogi wydaje inwestorowi przed uzyskaniem pozwolenia na budowę lub zgłoszeniem budowy albo wykonywania robót budowlanych. Decyzja o ustanowieniu korytarza oraz decyzja o lokalizacji urządzenia w korytarzu, w rozumieniu ustawy o korytarzach przesyłowych, wiąże zarządcę drogi przy wydawaniu zgody na umieszczenie urządzenia liniowego.”.

Art. 60. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 51, poz. 307, z późn. zm.²⁰⁾) w art. 21 w ust. 1 pkt 120 otrzymuje brzmienie:

„120) odszkodowania wypłacone, na podstawie wyroków sądowych i zawartych umów (ugód), posiadaczom gruntów wchodzących w skład gospodarstwa rolnego, z tytułu:

- a) ustanowienia służebności gruntowej lub służebności przesyłu,
- b) rekultywacji gruntów,
- c) szkód powstałych w uprawach rolnych i drzewostanie

- w wyniku prowadzenia na tych gruntach, przez podmioty uprawnione na podstawie odrębnych przepisów, inwestycji dotyczących budowy infrastruktury przesyłowej ropy naftowej i produktów rafinacji ropy naftowej oraz budowy urządzeń infrastruktury technicznej, o których mowa w art. 143 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami.”.

Art. 61. W ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2011 r. Nr 12, poz. 59) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) art.3 otrzymuje brzmienie:

„Art. 3. Lasem w rozumieniu ustawy jest grunt:

1) o zwartej powierzchni co najmniej 0,10 ha, pokryty roślinnością leśną (uprawami leśnymi) - drzewami i krzewami oraz runem leśnym - lub przejściowo jej pozbawiony:

- a) przeznaczony do produkcji leśnej lub
- b) stanowiący rezerwat przyrody lub wchodzący w skład parku narodowego lub
- c) zajęty pod urządzenia przesyłowe w rozumieniu ustawy o korytarzach przesyłowych albo
- d) wpisany do rejestru zabytków;

2) związany z gospodarką leśną, zajęty pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, urządzenia melioracji wodnych, linie podziału

²⁰⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 51, poz. 307, Nr 57, poz. 352, Nr 75, poz. 473, Nr 105, poz. 655, Nr 149, poz. 996, Nr 28, poz. 146, Nr 57, poz. 352, Nr 219, poz. 1442, Nr 226, poz. 1475 i 1478, Nr 182, poz. 1228, Nr 257, 1725.

przestrzennego lasu, drogi leśne, szkółki leśne, miejsca składowania drewna, a także wykorzystywane na parkingi leśne i urządzenia turystyczne;

3) związany z gospodarką leśną zajęty pod urządzenia przesyłowe w rozumieniu ustawy o korytarzach przesyłowych oraz przyłączone do nich i współpracujące z nimi urządzenia i instalacje.”;

2) po art. 14a dodaje się art. 14b w brzmieniu:

„Art. 14b. Prowadzenie gospodarki leśnej na gruntach, o których mowa w art. 3 pkt 1 lit. c oraz pkt 3, powinno być wykonywane poprzez odpowiedni dobór wysokości i rodzaju upraw leśnych oraz tworzenie wolnej przestrzeni wokół słupów i linii energetycznych, uwzględniając:

1) warunki wynikające z przepisów bezpieczeństwa dla sieci elektroenergetycznych oraz współpracujących z nimi instalacji i urządzeń;

2) potrzeby wynikające z administracyjnej i technicznej obsługi tych sieci, instalacji i urządzeń;

3) zabezpieczenie przeciwpożarowe upraw leśnych prowadzonych na tych gruntach oraz na gruntach sąsiednich w związku z możliwością powstania ognia w wyniku zerwania się przewodu będącego pod napięciem lub w innych przypadkach zwarć.”.

Art. 62. W ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r.- Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.²¹⁾) w art. 135 po ust. 3b dodaje się ust. 3c, 3d i 3e w brzmieniu:

„3c. Jeżeli obowiązek utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dotyczy urządzenia przesyłowego w rozumieniu ustawy o korytarzach przesyłowych właściwy organ tworzy obszar ograniczonego użytkowania nie później niż w terminie 2 miesięcy od dnia powstania obowiązku jego utworzenia.

3d. W przypadku, gdy właściwy organ nie utworzy obszaru ograniczonego użytkowania w terminie, o którym mowa w ust. 3c, wojewoda wymierza temu organowi, w drodze postanowienia, na które przysługuje zażalenie, karę w wysokości 500 zł za każdy dzień zwłoki. Wpływy z kar stanowią dochód budżetu państwa. Do terminu, o którym mowa w zdaniu pierwszym, nie wlicza się terminów przewidzianych do dokonania określonych czynności oraz okresów opóźnień spowodowanych z przyczyn niezależnych od organu.

3e. Karę uiszcza się w terminie 14 dni od dnia doręczenia postanowienia, o którym mowa w ust. 3d. W przypadku nieuiszczenia kary podlega ona ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.”.

²¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, Nr 111, poz. 708, Nr 138, poz. 865, Nr 154, poz. 958, Nr 171, poz. 1056, Nr 199, poz. 1227, Nr 223, poz. 1464, Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 19, poz. 100, Nr 20, poz. 106, Nr 79, poz. 666, Nr 130, poz. 1070, Nr 215, poz. 1664, z 2010 r. Nr 21, poz. 104, Nr 28, poz. 145, Nr 40, poz. 227, Nr 76, poz. 489, Nr 119, poz. 804, Nr 152, 1018 i 1019, Nr 229, 1498, Nr 249, poz. 1657, Nr 28, poz. 145 i Nr 182, poz. 1228.

Art. 63. W ustawie z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne (Dz. U. z 2005 r. Nr 239, poz. 2019, z późn. zm.²²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 40 po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Urządzenia przesyłowe w rozumieniu ustawy o korytarzach przesyłowych zwalnia się z zakazu, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, jeżeli ich lokalizacja nie spowoduje zagrożenia dla jakości wód w przypadku wystąpienia powodzi.”;

- 2) w art. 125 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz decyzji o warunkach zabudowy, z tym zastrzeżeniem, że nie dotyczy to pozwolenia wodnoprawnego wydawanego dla dla urządzenia przesyłowego w rozumieniu ustawy o korytarzach przesyłowych;”

- 3) w art. 140 w ust. 2 po pkt 5d dodaje się pkt 5e w brzmieniu:

„5e) wszystkie, o których mowa w art. 122, wymagane dla lokalizacji, wykonania lub eksploatacji urządzenia przesyłowego w rozumieniu ustawy o korytarzach przesyłowych;”.

Art. 64. W ustawie z dnia 26 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) po art. 4a dodaje się art. 4b w brzmieniu:

„4b. Ilekroć w niniejszej ustawie mowa jest o bezpieczeństwie powszechnym rozumie się przez to również bezpieczeństwo energetyczne w rozumieniu ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne.”

- 2) art. 34 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„Art. 34. 1. Jeżeli przemawiają za tym konieczne wymogi nadrzędnego interesu publicznego, w tym wymogi o charakterze społecznym lub gospodarczym, i wobec braku rozwiązań alternatywnych, właściwy miejscowo regionalny dyrektor ochrony środowiska, a na obszarach morskich - dyrektor właściwego urzędu morskiego, może zezwolić na realizację planu lub działań, mogących znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000 lub obszary znajdujące się na liście, o której mowa w art. 27 ust. 3 pkt 1, zwłaszcza w zakresie budowy i utrzymania infrastruktury gwarantującej bezpieczeństwo energetyczne, zapewniając wykonanie kompensacji przyrodniczej niezbędnej do zapewnienia spójności i właściwego funkcjonowania sieci obszarów Natura 2000.”.

Art. 65. W ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach

²²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 175, poz. 1462 i Nr 267, poz. 2255, z 2006 r. Nr 170, poz. 1217 i Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 21, poz. 125, Nr 64, poz. 427, Nr 75, poz. 493, Nr 88, poz. 587, Nr 147, poz. 1033, Nr 176, poz. 1238 i Nr 181, poz. 1286, z 2008 r. Nr 199, poz. 1227 i Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 168, poz. 1323 i Nr 215, poz. 1664 oraz z 2010 r. Nr 44, poz. 253, Nr 96, poz. 620 i Nr 44, poz. 253 i Nr 182, poz. 1228.

oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r., Nr 199, poz. 1227, z późn. zm.²³) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 64:

a) w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) organu, o którym mowa w art. 78, w przypadku przedsięwzięć wymagających decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1-3, 10, 11, 13, 15- 17 i 19-20.”;

b) w ust. 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został uchwalony, albo informację o jego braku; nie dotyczy to opinii w sprawie obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko dla drogi publicznej, dla linii kolejowej o znaczeniu państwowym, dla przedsięwzięć Euro 2012, dla przedsięwzięć wymagających koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż kopalin, dla inwestycji realizowanej na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu (Dz. U. Nr 84, poz. 700 oraz z 2010 r. Nr 57, poz. 358) w zakresie zadań inwestycyjnych, o których mowa w art. 2 ust. 2 oraz art. 38 tej ustawy, zwanej dalej "inwestycją w zakresie terminalu", dla inwestycji związanych z regionalnymi sieciami szerokopasmowymi oraz dla budowli przeciwpowodziowych realizowanych na podstawie ustawy z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (Dz. U. Nr 143, poz. 963), dla urządzenia przesyłowego w rozumieniu ustawy o korytarzach przesyłowych.”;

2) w art. 67 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1) zawierać informacje, o których mowa w art. 66, określone ze szczegółowością i dokładnością odpowiednio do posiadanych danych wynikających z projektu budowlanego i innych informacji uzyskanych po wydaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2-9, pkt 11- 13 i pkt 15-20, jeżeli były już dla danego przedsięwzięcia wydane;

2) określać stopień i sposób uwzględnienia wymagań dotyczących ochrony środowiska, zawartych w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i decyzjach, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2-9 i pkt 11-20, jeżeli były już dla danego przedsięwzięcia wydane.”;

3) w art. 70 w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) organu, o którym mowa w art. 78, w przypadku przedsięwzięć wymagających decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1-3 i pkt 10-13, 15-16 i 19-20.”;

4) w art. 72:

a) w ust. 1 dodaje się pkt 19 i 20 w brzmieniu:

„19) decyzji o ustanowieniu korytarza przesyłowym – wydawanej na podstawie ustawy o korytarzach przesyłowych,

²³) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 42, poz. 340, Nr 84, poz. 700 i Nr 157, poz. 1241 oraz z 2010 r. Nr 28, poz. 145, Nr 106, poz. 675, Nr 119, poz. 804, Nr 143, poz. 963 i Nr 182, poz. 1228.

20) decyzji o lokalizacji kolejnego urządzenia w korytarzu przesyłowym - wydawanej na podstawie ustawy o korytarzach przesyłowych.”;

5) w art. 74 w ust. 1 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) dla przedsięwzięć, dla których organem prowadzącym postępowanie jest regionalny dyrektor ochrony środowiska - wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został uchwalony, albo informację o jego braku; nie dotyczy to wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla drogi publicznej, dla linii kolejowej o znaczeniu państwowym, dla przedsięwzięć Euro 2012, dla przedsięwzięć wymagających koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż kopalin, dla inwestycji w zakresie terminalu, dla inwestycji związanych z regionalnymi sieciami szerokopasmowymi oraz dla budowli przeciwpowodziowych realizowanych na podstawie ustawy z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz dla urządzenia przesyłowego w rozumieniu ustawy o korytarzach przesyłowych;”;

6) w art. 75 w ust. 1 w pkt 1 dodaje się lit. j w brzmieniu:

„j) inwestycji w zakresie urządzeń przesyłowych, o których mowa w ustawie o korytarzach przesyłowych;”;

7) w art. 77:

a) w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) zasięga opinii organu, o którym mowa w art. 78, w przypadku przedsięwzięć wymagających decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1-3 i pkt 10-20.”,

b) w ust. 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został uchwalony, albo informację o jego braku; nie dotyczy to uzgodnień i opinii dla drogi publicznej, dla linii kolejowej o znaczeniu państwowym, dla przedsięwzięć Euro 2012, dla przedsięwzięć wymagających koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż kopalin, dla inwestycji w zakresie terminalu, dla inwestycji związanych z regionalnymi sieciami szerokopasmowymi, dla budowli przeciwpowodziowych realizowanych na podstawie ustawy z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz dla urządzenia przesyłowego w rozumieniu ustawy o korytarzach przesyłowych.”;

8) w art. 80 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Właściwy organ wydaje decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach po stwierdzeniu zgodności lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został uchwalony. Nie dotyczy to decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wydawanej dla drogi publicznej, dla linii kolejowej o znaczeniu państwowym, dla przedsięwzięć Euro 2012, dla przedsięwzięć wymagających

koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż kopalin, dla inwestycji w zakresie terminalu, dla inwestycji związanych z regionalnymi sieciami szerokopasmowymi, dla budowli przeciwpowodziowych realizowanych na podstawie ustawy z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz dla urządzenia przesyłowego w rozumieniu ustawy o korytarzach przesyłowych.”;

9) w art. 96:

a) w ust. 3 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) wypisu i wyrysów z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został uchwalony, albo informacji o jego braku; nie dotyczy to drogi publicznej, linii kolejowej o znaczeniu państwowym, przedsięwzięć Euro 2012, przedsięwzięć wymagających koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż kopalin oraz bezzbiornikowego magazynowania substancji w górotworze, inwestycji w zakresie terminalu, inwestycji związanych z regionalnymi sieciami szerokopasmowymi, dla budowli przeciwpowodziowych realizowanych na podstawie ustawy z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz dla urządzenia przesyłowego w rozumieniu ustawy o korytarzach przesyłowych.”.

Rozdział 9

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 66. Przedsiębiorca przesyłowy jest obowiązany do uzyskania decyzji o określeniu korytarza przesyłowego dla urządzeń przesyłowych wybudowanych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, dla których nie posiada tytułu prawnego do gruntów, na których urządzenia te są wybudowane, w ciągu 20 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 67. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

**Załączniki do ustawy z dnia.....
o korytarzach przesyłowych
(poz.....)**

Załącznik nr 1

Wzór na wyliczenie powierzchni obszaru zajętego przez obiekt naziemny stanowiący element urządzenia przesyłowego podziemnego lub nadziemnego oraz strefy wokół obiektu, o których mowa w art. 37 ust. 2 pkt 4:

1. Dla strefy 1 m

$$P_{w1} = [a*b + 2 *(a+b) + 3,14]$$

2. Dla strefy 4 m

$$P_{w1} = [a*b + 8 *(a+b+2*3,14)]$$

Gdzie poszczególne symbole oznaczają :

P_{w1} – powierzchnię wyłączoną z produkcji w m²;

a – dłuższy bok przeszkody w [m];

b – krótszy bok przeszkody w [m].

Załącznik nr 2**Wskaźnik zróżnicowania województw w oparciu o wielkość PKB na osobę.**

Województwo	Wskaźnik dla województwa
Dolnośląskie	1,43
Kujawsko-pomorskie	1,24
Lubelskie	1,07
Lubuskie	1,25
Łódzkie	1,28
Małopolskie	1,23
Mazowieckie	1,87
Opolskie	1,21
Podkarpackie	1,07
Podlaskie	1,13
Pomorskie	1,34
Śląskie	1,41
Świętokrzyskie	1,15
Warmińsko-mazurskie	1,13
Wielkopolskie	1,39
Zachodniopomorskie	1,27

Załącznik nr 3**Wskaźniki wartości grup użytków gruntowych**

Lp.	Kategoria	Wskaźnik (1) podstawowy (ewidencja)	Wskaźnik (2) dla gruntów z grup ewidencyjnych 1 i 2, o nierolniczych i nieleśnych kierunkach zagospodarowania ustalonych w studium	Wskaźnik (3) dla gruntów z grup ewidencyjnych 1 i 2, przeznaczonych na cele nierolnicze i nieleśne w planie miejscowym, objętych zgodą rolną lub dla których wydana została ostateczna decyzja o warunkach zabudowy lub decyzja o lokalizacji inwestycji celu publicznego w przypadkach wskazanych w art. 43 ust. 5 ustawy
1.	Użytki rolne	0,7	1,9	12,7
2.	Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	1,2	1,9	12,7
3.	Grunty zabudowane i zurbanizowane	13,9	Nie dotyczy	Nie dotyczy
4.	Pozostałe grupy użytków gruntowych	0,6	Nie dotyczy	Nie dotyczy

Załącznik nr 4**Wskaźnik wartości położenia nieruchomości w granicach administracyjnych miast**

Miasta poniżej 25 tys. Mieszkańców	2,8
Miasta od 25 do 100 tys. Mieszkańców	3,7
Miasta od 100 do 500 tys. mieszkańców	5,8
Miasta powyżej 500 tys. mieszkańców	7,6

UZASADNIENIE

1. Potrzeba i cel wprowadzenia ustawy o korytarzach przesyłowych

Funkcjonowanie społeczeństwa oraz gospodarki jest uzależnione od stałego zaspokajania ich potrzeb, które w zależności od stopnia rozwoju społeczeństw i państw dzieli się na potrzeby podstawowe i potrzeby wyższego rzędu. Obowiązkiem Państwa jest zagwarantowanie zaspokojenia swoim obywatelom potrzeb podstawowych oraz umożliwianie dostępu do potrzeb wyższego rzędu. Budowa i utrzymywanie ciągów drenażowych, przewodów i urządzeń służących do przesyłania płynów, pary, gazów i energii elektrycznej, a także innych obiektów i urządzeń niezbędnych do korzystania z tych przewodów i urządzeń, jak również budowa i utrzymywanie publicznych urządzeń służących do zaopatrzenia ludności w wodę, gromadzenia, przesyłania, oczyszczania i odprowadzania ścieków zostały uznane w art. 6 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami za cel publiczny. Wobec braku definicji celu publicznego doktryna i orzecznictwo ukształtowały pogląd, zgodnie z którym za cel publiczny należy uznać działanie prowadzące do zaspokojenia zasadniczych potrzeb ogółu społeczeństwa lub społeczności lokalnych.

Zaopatrzenie w energię elektryczną, paliwa, wodę, gazy, parę, ciepło, a także umożliwienie odbioru ścieków zakwalifikować należy bezdyskusyjnie jako potrzeby podstawowe (fundamentalne). Wskazane obiekty infrastruktury technicznej realizują interesy wszystkich osób żyjących w ramach zorganizowanej politycznie wspólnoty, gdzie zapewniona jest realizacja określonych interesów ogółu.

Rocznie przy użyciu infrastruktury technicznej dostarcza się:

- 100 % zapotrzebowania odbiorców energii elektrycznej;
- 100 % zapotrzebowania odbiorców gazu;
- 100 % zapotrzebowania odbiorców paliw;
- 40 % zapotrzebowania odbiorców ciepła²⁴.

Ciągłość dostarczania i wystarczalność dostaw każdego z tych mediów ma decydujący wpływ na funkcjonowanie kraju, w tym jego bezpieczeństwo i rozwój gospodarczy. Brak natomiast któregokolwiek z nich powoduje zakłócenia w funkcjonowaniu państwa i opóźnia jego rozwój. Dzięki ciągłości dostarczania i wystarczalności mediów energetycznych nasze

²⁴ Dane zaczerpnięte z II raportu o wpływie uregulowań prawnych na warunki eksploatacji i rozbudowy infrastruktury liniowej sektora paliwowo – energetycznego decydującej o bezpieczeństwie energetycznym kraju – raport za 2009 r.

życie jest bardziej komfortowe i trudno sobie wyobrazić rozwój gospodarki i społeczeństwa bez niezawodnego zaspokojenia zapotrzebowania w media energetyczne. Można nawet stwierdzić, że media dostarczane za pomocą infrastruktury technicznej stały się czynnikiem warunkującym życie i zdrowie człowieka, podobnie jak powietrze i woda.

Podstawową formą dostarczania znacznej grupy środków zaopatrzenia jest ich przesyłanie za pomocą urządzeń przesyłowych. Urządzenia przesyłowe lokalizowane są w gruncie, na gruncie lub nad gruntem, stając się częścią jego uzbrojenia. Rozbudowa urządzeń przesyłowych jest więc warunkiem koniecznym zrównoważonego rozwoju kraju. Niezbędne jest zatem stałe działanie mające na celu stwarzanie warunków do zmian w tym zakresie, a więc stworzenie takich warunków, które umożliwią przedsiębiorcom przesyłowym rozbudowę istniejącej infrastruktury, jak również realizację nowej.

W celu wyeliminowania wad przestarzałej i w niewystarczającym stopniu zmodernizowanej infrastruktury liniowej, jak również zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego oraz bezpieczeństwa w zakresie dostaw paliw potrzebny jest sprzyjający klimat dla inwestycji w sektorze mediów. Konieczne jest zatem wprowadzenie regulacji, które stworzą systemowe rozwiązania dla infrastrukturalnych inwestycji liniowych, usprawnią i przyspieszą proces pozyskiwania przez inwestorów stosownych decyzji umożliwiających budowę infrastruktury technicznej, jak również jej rozbudowę i modernizację, a także stworzą sprzyjające warunki dla przygotowania i realizacji późniejszych inwestycji. Tym samym koniecznym jest wprowadzenie regulacji, które stworzą otoczenie inwestycyjne dające możliwość zaspokojenia przewidywalnego zapotrzebowania na rynku.

W obecnym stanie prawnym głównym problemem przedsiębiorców przesyłowych realizujących inwestycje liniowe uznawane za inwestycje celu publicznego jest brak spójności przepisów prawa stwarzających precedens, w którym pojedynczy właściciel gruntu może w sposób skuteczny na wiele lat zablokować realizację inwestycji sieciowych.

Realizacja inwestycji przesyłowych w oparciu o dotychczasowe prawodawstwo napotyka na szereg utrudnień, które wynikają ze specyfiki tych inwestycji: przebieg linii przez tereny kilku/kilkudziesięciu gmin. W obowiązującym porządku prawnym nie ma możliwości ustanowienia służebności z mocy prawa (automatycznego wyznaczenia służebności), która umożliwi przedsiębiorcy przesyłowemu realizację przedsięwzięcia nie uzależniając go od wcześniejszej zapłaty stosownego odszkodowania. Oczywiście ustawa nie pomija kwestii ustalania i wypłaty odszkodowania, jednak przewidziana w niej procedura, w wyniku której nastąpi wydanie decyzji ustalającej wysokość odszkodowania jest niezależna od

postępowania w przedmiocie ustanowienia/określenia korytarza, czy też lokalizacji urządzenia przesyłowego w korytarzu.

Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej jest podstawowym warunkiem pomyślnego funkcjonowania państwa, jak również rynku wewnętrznego Unii Europejskiej. Państwa Członkowskie mają stworzoną możliwość nakładania na przedsiębiorstwa energetyczne obowiązków w zakresie usług publicznych, między innymi dotyczące bezpieczeństwa dostaw. Ponadto Państwa Członkowskie powinny ustanawiać ramy regulacyjne stwarzające warunki mających na celu rozwój sieci w celu zaspokojenia przewidywalnego zapotrzebowania na rynku oraz ułatwiający utrzymanie a w razie konieczności modernizację tych sieci.

Tym samym konieczne jest precyzyjne określenie tychże kwestii, które mają kluczowe znaczenie dla zagwarantowania bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej i należytego funkcjonowania rynku wewnętrznego. Powyższe natomiast będzie możliwe przy jednoczesnym usunięciu przeszkód dla nowych przedsiębiorstw wchodzących na rynek, takich jak przedsiębiorstwa wytwarzające lub dostarczające energię elektryczną oraz eliminowaniu istotnych trudności dla uczestników rynku mediów.

Współpraca pomiędzy krajowymi operatorami systemów przesyłowych w kwestiach dotyczących bezpieczeństwa sieci, w tym określenia zdolności przesyłowej, dostarczania informacji oraz modelowanie sieci, jest niezbędnym warunkiem rozwoju i dobrego funkcjonowania rynku wewnętrznego oraz powinna ulegać dalszej poprawie. Brak koordynacji w zakresie bezpieczeństwa sieci ma szkodliwy wpływ na tworzenie równych warunków konkurencji.

Z uwagi na powyższe postulaty w zakresie realizacji założeń polityki bezpieczeństwa dostaw niezbędne jest wprowadzenie szczególnej regulacji poświęconej inwestycjom sieciowym w oparciu o podobne, już sprawdzone w praktyce, rozwiązania zawarte przykładowo w ustawie z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 193, poz. 1194 i Nr 199, poz.1227) czy też w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o przygotowaniu finałowego turnieju Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012 (Dz.U. z 2007, Nr 173, poz. 1219 z późn. zm.). Podobnie jak ma to miejsce przy inwestycjach drogowych, system prawny dotyczący realizacji inwestycji liniowych zostanie uproszczony i udrożniony. Jednocześnie nastąpi wprowadzenie instrumentarium umożliwiający rozwiązanie sytuacji patowych powstałych w przeszłości wskutek lokalizowania urządzeń przesyłowych bez poszanowania

dla prawa własności. Jeżeli za niezwłocznym usunięciem istniejących barier przemawia cel publiczny, projektowana ustawa umożliwi jego usunięcie.

Należy również podkreślić, iż potrzeba uchwalenia ustawy o korytarzach przesyłowych wynika także z następujących przyczyn:

- a) z konieczności wprowadzenia rozwiązań prawnych, które umożliwią realizację celów publicznych w postaci dostarczenia energii, wody, ciepła, paliw, gazów, ropy lub rzeczy oraz odbierania ścieków,
- b) z konieczności wprowadzenia mechanizmu umożliwiającego budowę nowych urządzeń przesyłowych oraz zakończenie już rozpoczętych inwestycji w tego rodzaju urządzenia, a także remontu i modernizacji istniejących urządzeń przesyłowych; bez takiego mechanizmu cel publiczny – zaspokojenie potrzeb publicznych – nie będzie realizowany, albo realizowany w bardzo wolnym tempie,
- c) w celu ułatwienia rozbudowy systemów przesyłowych, co spowoduje wzrost zapotrzebowania na materiały i robociznę i w sumie przyczyni się do osłabienia wpływu kryzysu ogólnoswiatowego na gospodarkę Polski,
- d) z konieczności realizacji programu budowy w kraju elektrowni jądrowych,
- e) z konieczności podtrzymania atrakcyjności gospodarczej Polski i poszczególnych województw dla inwestorów ze względu na poprawę struktury i pewności zasilania odbiorców,
- f) z konieczności wprowadzenia mechanizmu, dzięki któremu zostanie uporządkowany nieuregulowany stan prawny już funkcjonujących urządzeń przesyłowych,
- g) z przepisów dyrektywy 2009/31/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie geologicznego składowania dwutlenku węgla oraz zmieniającej dyrektywę Rady 85/337/EWG, Euratom, dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/60/WE, 2001/80/WE, 2004/35/WE, 2006/12/WE, 2008/1/WE i rozporządzenie (WE) nr 1013/2006.

Projektowane regulacje prawne będą kompleksowo rozwiązywały powyższe problemy. Będą zatem dotyczyły urządzeń przesyłowych lokalizowanych w istniejących korytarzach, jak również ustanawiania nowych korytarzy, w których zostaną umieszczone urządzenia przesyłowe mające powstać w przyszłości (wskutek inwestycji w takie urządzenia). Rozwiązania będą dotyczyły korytarzy przesyłowych o znaczeniu lokalnym, jak również korytarzy przesyłowych o znaczeniu ponadlokalnym. Z rozwiązań będą mogli

skorzystać przedsiębiorcy przesyłowi, czyli osoby fizyczne, osoby prawne lub jednostki organizacyjne, w których władaniu znajdują się urządzenia przesyłowe albo którzy realizują inwestycje w zakresie urządzeń przesyłowych. Kompleksowość uregulowań prawnych będzie polegała również na przyjęciu rozwiązania prawnego skłaniającego do ustanawiania korytarza przesyłowego dla wielu urządzeń przesyłowych (w miarę możliwości jak najszerszych korytarzy), choćby należały one do różnych przedsiębiorców przesyłowych.

Urządzenia przesyłowe służą zwykle zaspokojeniu potrzeb dużych zbiorowości oraz umożliwiają funkcjonowanie wszystkich struktur Państwa (gospodarki, finansów, handlu, itd.). Z tego względu ich prawidłowe funkcjonowanie prowadzi do realizacji celu publicznego.

Immanentną cechą niemal każdego urządzenia przesyłowego jest to, że urządzenie to przebiega przez wiele nieruchomości. Konieczne jest zatem uzyskanie co najmniej prawa wstępu na te nieruchomości, przy czym prawo to nie może być ograniczone tylko do okresu lokalizowania i budowy urządzenia, ale musi uprawniać do wstępu na tę nieruchomość w razie zaistnienia awarii lub konieczności modernizacji urządzenia przesyłowego albo jego naprawy.

Bez uchwalenia ustawy, w której wprowadzone zostaną kompleksowe rozwiązania usuwające obecnie istniejące bariery w procesie inwestycyjnym, bardzo utrudnione jest rozpoczynanie nowych inwestycji liniowych, jak i kontynuacja już rozpoczętych.

Nowe regulacje są niezbędne także w celu uporządkowania stanu prawnego w odniesieniu do istniejących urządzeń przesyłowych. Konieczna jest pomoc i interwencja Państwa, by zagadnienie to mogło znaleźć rozwiązanie, gdy cel publiczny tego wymaga.

Projektowane rozwiązania mają więc na celu:

- a) zniesienie barier hamujących inwestycje w urządzenia przesyłowe poprzez usprawnienie procedur administracyjnych;
- b) określenie kompleksowej procedury w zakresie ustalania odszkodowania z tytułu ustanowienia służebności przesyłu ;
- c) w odniesieniu do już wybudowanych urządzeń przesyłowych o nieuregulowanym stanie prawnym – stworzenie rozwiązań prawnych, które w sytuacjach zagrożenia celu publicznego muszą być objęte szczególną ochroną zapewniającą ich funkcjonowanie.

2. Stan dotychczasowy

Budowa infrastruktury przesyłowej nie jest specjalnie skomplikowana z punktu widzenia technicznego. Pomimo tego proces inwestycyjny jest niezwykle długotrwały i rozczłonkowany, co wynika z konieczności przeprowadzenia wielu postępowań administracyjnych i uzyskania wielu pozwoleń, uzgodnień i opinii tak, aby finalnie móc przystąpić do faktycznej realizacji inwestycji. Przy inwestycjach liniowych ujawniają się mankamenty systemu administracji i regulacji prawnych. Trudności te biorą się z jednej strony z podziału administracji stosującej, jak i stanowiącej prawo, na wielką ilość wąsko wyspecjalizowanych działów, a z drugiej strony z podziału procedur administracyjnych i sądowych na wiele następujących po sobie etapów. Na to dodatkowo jeszcze nakłada się podział na administrację rządową i samorządową, nastawianych często na realizację odmiennych celów i opartych na różnych mechanizmach funkcjonowania. Te kluczowe uwarunkowania systemu przekładają się następnie na pojedyncze procesy inwestycyjne, które cechuje przede wszystkim brak spójności ośrodka decyzyjnego oraz przewlekłość.

Inwestycje liniowe obnażają wszelkie mankamenty obecnych uwarunkowań administracyjnoprawnych. Przed uzyskaniem stosownej decyzji umożliwiającej realizację tego typu inwestycji przedsiębiorca przesyłowy musi zmierzyć się z szeregiem problemów dotyczących między innymi konieczności przejścia przez tereny o zróżnicowanym statusie własnościowym (grunty prywatne, samorządowe, w zarządzie jednostek państwowych) i ochronnym (rolne, leśne, Natura 2000, uzdrowiska, parki narodowe i krajobrazowe, zurbanizowane, zagrożone powodzią, stanowiska archeologiczne, zabytkowe, nadgraniczne i nadmorskie, etc.), jak również tereny objęte częściowo miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, a częściowo pozbawione planów, co rodzi konieczność uzyskania w tym zakresie decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego. Inwestycje liniowe wchodzą również w kolizję w zasadzie z wszelkimi innymi inwestycjami liniowymi i przeszkodami naturalnymi (drogi, telekomunikacja, linie kolejowe, wodociągi, kanalizacja, rzeki i inne zbiorniki wodne).

Niezwykle ważne przy tym jest, że sieci służące do przesyłu energii elektrycznej, gazu, wody czy odbioru ścieków należą do inwestycji celu publicznego, a więc inwestycji o szczególnym znaczeniu dla całej społeczności, których celem nie jest realizacja partykularnych, prywatnych interesów i które mogą uzasadniać ograniczenie takich prywatnych interesów w niezbędnym zakresie. Co więcej, zapewnienie dostawy tych mediów jest jednym z najważniejszych celów publicznych, związanym bezpośrednio z życiem i zdrowiem obywateli oraz prawidłowym funkcjonowaniem gospodarki.

Okolo 60% powierzchni Polski stanowią użytki rolne, 30% lasy, 4,8% grunty zurbanizowane i zabudowane, a 5,2% wody, drogi i inne grunty. Można zatem założyć, że typowa sieć przesyłowa wykraczając poza obszar zurbanizowany, będzie przechodziła na znacznych odcinkach przez użytki rolne, lasy i wody, a do jej realizacji konieczna będzie wycinka drzew i krzewów oraz lokalizacja w pasach drogowych i terenach nadrzecznych. Według danych na koniec 2006 r. pokrycie planami miejscowymi wyniosło ok. 22% powierzchni kraju, można więc założyć, że typowa sieć w mniejszym stopniu będzie przechodziła przez tereny posiadające plany miejscowe, a przeważnie przez tereny, w których lokalizacja wymaga indywidualnej decyzji. W zasadzie nie ma możliwości, by nie przechodziła w pobliżu obszarów objętych ochroną Natura 2000 lub bezpośrednio przez takie obszary, czy też obszary objęte innymi formami ochrony przyrody (jak parki krajobrazowe). Co więcej, zgodnie z obowiązującymi przepisami gazociągi i linie elektroenergetyczne zaliczane są do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, a tym samym wymagających odpowiedniej oceny i decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Analiza powyższa prowadzi do konkluzji, że istniejące uregulowania prawne nie tworzą jednoznacznych, odpowiednich i stabilnych ram dla realizacji inwestycji przesyłowych o kluczowym znaczeniu dla zagwarantowania bezpieczeństwa w zakresie zaspokajania podstawowych potrzeb obywateli.

Wydaje się, iż na poprawę tej sytuacji nie wpłynie ani nowelizacja ustawy o gospodarce nieruchomościami, z dnia 24 września 2010 roku, ani też planowana ustawa o zmianie ustawy kodeks cywilny, która jest obecnie przedmiotem prac parlamentarnych. Pierwszy z przedmiotowych aktów wprowadził art. 124b, który ma pomóc przedsiębiorcom przesyłowym w dostępie do nieruchomości na której są zlokalizowane ciągi drenażowe, przewody i urządzenia, nienależące do części składowych nieruchomości, służących do przesyłania lub dystrybucji płynów, pary, gazów i energii elektrycznej oraz urządzeń łączności publicznej i sygnalizacji, a także innych podziemnych, naziemnych lub nadziemnych obiektów i urządzeń niezbędnych do korzystania z tych przewodów i urządzeń. Dostęp ten zgodnie z przedmiotowym przepisem ma być w celu wykonania czynności związanych z konserwacją, remontem oraz usuwaniem awarii. Zgodnie z ustawą decyzję w tej sprawie podejmuje starosta, który będzie podejmował ją na czas określony maksymalnie 6 miesięcy. Ponadto ustawa ta wprowadziła zapisy mówiące o możliwości dostępu do nieruchomości w przypadku wystąpienia siły wyższej lub nagłej potrzeby zapobieżenia powstaniu znacznej szkody, Wówczas starosta wykonujący zadanie z zakresu administracji

rządowej, udziela, w drodze decyzji, zezwolenia na czasowe zajęcie nieruchomości na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy, licząc od dnia zajęcia nieruchomości. W przypadku postępowania prowadzonego na wniosek, wydanie decyzji następuje niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni, licząc od dnia złożenia wniosku. Oczywiście przedmiotowy zapisy ułatwiają prowadzenie działalności przez przedsiębiorstwa przesyłowe, lecz rozwiązują one problemy jedynie tymczasowo i nie stanowią tak naprawdę rozwiązania problemu w dłuższym okresie czasu.

Ustawa o gospodarce nieruchomościami w obecnym kształcie nie pozwala uregulować zasadniczej kwestii z punktu widzenia przedsiębiorców przesyłowych, a mianowicie stałego i nieprzerwanego dostępu do nieruchomości. Ustawa ta jak już była mowa wcześniej co prawda przewiduje, że przedsiębiorca powinien mieć dostęp do swoich urządzeń przesyłowych jednak egzekucja tego może się odbyć dopiero po wydaniu odpowiedniej decyzji organu jakim jest starosta. W praktyce oznacza to, że niestety dostęp do nieruchomości, a co za tym idzie i urządzeń znacznie wydłuża się w czasie. Zatem ustawa ta w dalszym ciągu nie reguluje podstawowej kwestii jaką jest pozyskanie prawa do gruntu pod urządzeniami przesyłowymi, co naszym zdaniem jest jedynym sposobem na rozwiązanie kwestii dostępu przez przedsiębiorców do nieruchomości.

W przypadku drugiego z planowanych dopiero projektów czyli zmian do ustawy kodeks cywilny w zakresie służebności przesyłu należy stwierdzić, że tak naprawdę nowela ta niczego w praktyce nie zmieni. Projekt ten stanowi bowiem, że określenie wysokości wynagrodzenia za ustanowienie służebności przesyłu powinno się określać uwzględniając wysokość wynagrodzeń ustalanych w drodze umowy za podobne obciążenia w zbliżonych okolicznościach, a w ich braku - obniżenie użyteczności lub wartości obciążonej nieruchomości. Należy podkreślić, że na chwilę obecną nie ma możliwości wprowadzenia metody porównawczej ponieważ w praktyce umów o ustanowienie służebności przesyłu zawieranych jest bardzo niewiele i nie mogą stanowić one wskaźnika, którym można by się kierować w celu oszacowania wartości wynagrodzenia za ustanowienie służebności przesyłu. Należy również zauważyć, iż wskazanie w projekcie stwierdzenie, że w przypadku braku takich umów, a co za tym idzie braku możliwości oszacowania na tej podstawie wysokości wynagrodzenia za ustanowienie służebności przesyłu należy wziąć pod uwagę obniżenie użyteczności lub wartości obciążonej nieruchomości, jest również problematyczne. Dzieje się tak z uwagi na fakt, iż ustanowienie służebności przesyłu wiąże się z faktem zlokalizowania na nieruchomości urządzenia przesyłowe, a co *de facto* nie musi prowadzić do obniżenia

wartości nieruchomości, wręcz przeciwnie wiąże się to bardzo często z wzrostem wartości nieruchomości. Dlatego oszacowanie wynagrodzenia na podstawie projektowanych przepisów naszym zdaniem nie spowoduje usprawnienia dotychczasowej metody wyliczania takiego wynagrodzenia.

Zatem przygotowanie inwestycji oraz jej eksploatacja według zasad wyznaczonych w ustawie znacznie skróci fazę procedur formalno – prawnych. Wprowadzenie w życie przepisów ustawy o korytarzach przesyłowych stworzy pewność planowania czasu trwania procesu inwestycyjnego, a co za tym idzie możliwość zmniejszenia nakładów finansowych i pozwoli na szybsze osiągnięcie zamierzonego nadrzędnego celu w postaci rozbudowy istniejącej infrastruktury technicznej oraz budowy nowej, niezbędnej dla prawidłowego funkcjonowania Państwa i jego obywateli. Ponadto zagwarantuje ona właścicielowi nieruchomości pewność, że dostanie on odszkodowanie za ustanowienie służebności przesyłu na jego nieruchomości oraz pozwoli racjonalnie zaplanować przedsiębiorcom przesyłowym wydatki na pozyskanie prawa do nieruchomości, na których zlokalizowali urządzenia przesyłowe.

3. Przedmiot projektowanej ustawy

Przedmiotem projektowanej ustawy jest określenie zasad i warunków:

- a) ustanawiania korytarzy przesyłowych, a także lokalizowania i umieszczania w tych korytarzach urządzeń przesyłowych;
- b) określenia korytarza dla istniejących urządzeń przesyłowych;
- c) ustanawiania z mocy prawa służebności przesyłu w odniesieniu do ustanawianego korytarza, istniejących urządzeń, oraz ujawniania tego prawa w księdze wieczystej,
- d) ustalania i wypłaty odszkodowania związanego z ustanowieniem służebności.

Celem ustawy jest stworzenie odpowiednich i stabilnych warunków dla realizacji celu publicznego w postaci zakładania, utrzymania oraz modernizowania infrastruktury technicznej niezbędnej do zapewnienia nieprzerwanego dostarczania energii elektrycznej, gazów w tym dwutlenku węgla, ciepła, ropy naftowej i produktów naftowych, wody, a także odbioru ścieków.

4. Projektowany stan prawny – założenia merytoryczne

1) Rozwiązania przewidziane w ustawie o korytarzach przesyłowych mają pomóc w realizowaniu celu publicznego, przez który będziemy rozumieć uogólniony cel dążeń i działań, uwzględniający zobiektywizowane potrzeby ogółu społeczeństwa lub lokalnych społeczności jakim jest dostarczanie energii elektrycznej, gazów w tym dwutlenku węgla, ciepła, ropy naftowej i produktów naftowych, wody, a także odbioru ścieków. Realizowaniem celu publicznego w rozumieniu przedmiotowej ustawy będzie dostarczanie i odbiór wymienionych w niej mediów, co w konsekwencji oznacza budowanie i utrzymywanie (eksploatowanie) urządzeń (obiektów) służących dostarczaniu i odbiorowi powyższych mediów, które będą zlokalizowane w korytarzach przesyłowych. Wobec powyższego należy podkreślić, iż cel publiczny w postaci ustanowienia korytarzy przesyłowych zostanie zrealizowany dopiero w momencie, gdy zostanie w nim zlokalizowana infrastruktura, zapewniająca realizację w/w potrzeb społecznych. Należy również podkreślić, że ustawa wychodzi również naprzeciw oczekiwaniom społecznym w zakresie określania korytarza przesyłowego dla istniejącej już infrastruktury, co pozwoli na uregulowanie istniejących zaszłości.

2) Fundamentem procesu inwestycyjnego dla tego typu szczególnych inwestycji będzie decyzja o ustanowieniu korytarza przesyłowego. Postępowanie to w maksymalnie możliwym stopniu będzie integrowało inne postępowania administracyjne, czego przykładem jest możliwość udzielenia w decyzji o ustanowieniu korytarza, na wniosek inwestora, pozwolenia na budowę i zatwierdzenia projektu budowlanego, eliminując tym samym potrzebę wydawania wielu decyzji. Jednak rozwiązanie to będzie swego rodzaju alternatywą dla przedsiębiorcy przesyłowego, który uzyska prawo wyboru między zrealizowaniem inwestycji w oparciu o zasady określone w specustawie albo na zasadach ogólnych. Podkreślenia wymaga, iż proces zintegrowania decyzji będzie zawierał wszystkie elementy postępowania wynikające z prawa wspólnotowego i nie będzie w tym względzie uproszczony.

3) W celu usprawnienia procedur związanych z uzyskaniem decyzji umożliwiających realizację inwestycji liniowych w ustawie wprowadzono szereg odrębnych uregulowań, które wpłyną na poprawę i szybkość przeprowadzania stosownych postępowań. Do takich rozwiązań zaliczyć należy między innymi:

- a) uznanie za skuteczne doręczenia zawiadomień o wszczęciu postępowania oraz o wydaniu decyzji właścicielom lub użytkownikom wieczystym nieruchomości objętych wnioskiem o wydanie decyzji na adres wskazany w ewidencji gruntów i budynków;

- b) zawiadomienie pozostałych stron o wszczęciu postępowania oraz o wydaniu decyzji w drodze obwieszczeń odpowiednio w siedzibie starostwa lub urzędzie wojewódzkim i urzędach gmin, jak również na stronach internetowych tych organów;
 - c) określenie maksymalnego terminu wiążącego odpowiedni organ do wydania decyzji o ustanowieniu korytarza;
 - d) wprowadzenie kwalifikowanych wymagań dla odwołań od decyzji wydanych na podstawie ustawy (konieczność przedstawienia zarzutów odnoszących się do decyzji, określenia istoty i zakresu żądania oraz wskazania dowodów uzasadniających to żądanie);
 - e) wprowadzenie 30-dniowego terminu na rozpatrzenie odwołania od tych decyzji, jak również na rozpoznanie skargi przez wojewódzki sąd administracyjny oraz 2-miesięcznego terminu na rozpatrzenie skargi kasacyjnej;
 - f) ograniczenie czasowe możliwości stwierdzenia nieważności decyzji o ustanowieniu korytarza po upływie 14-tu dni od dnia, w którym decyzja stała się ostateczna lub od dnia, w którym nadano jej rygor natychmiastowej wykonalności, a przedsiębiorca przesyłowy rozpoczął inwestycję;
 - g) brak możliwości uchylecia decyzji o ustanowieniu korytarza przez sąd administracyjny po upływie 14-tu dni od dnia rozpoczęcia budowy i ograniczenie się jedynie do stwierdzenia wydania decyzji z naruszeniem prawa z przyczyn określonych w art. 145 lub 156 Kpa. Jednocześnie zaproponowana regulacja we wskazanych przypadkach otwiera stronie możliwość dochodzenia odszkodowania na drodze sądowej, z tytułu szkody, jaką poniosła z powodu wydania decyzji z naruszeniem prawa;
 - h) wyłączenie stosowania ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym do urzędzeń przesyłowych p znaczeniu krajowym (Dz.U.2003 Nr 80, poz. 717 z późn.zm.).
- 4) Decyzję w sprawie utworzenia lub określenia korytarza wydawał będzie:
- a) starosta dla korytarzy o znaczeniu lokalnym, ustanawianym dla zamierzenia budowlanego w zakresie urzędzenia przesyłowego nie wykraczającego swoim zasięgiem terytorialnym poza obszar jednego powiatu;
 - b) wojewoda dla korytarzy o znaczeniu ponadlokalnym, ustanawianym dla zamierzenia budowlanego w zakresie urzędzenia przesyłowego wykraczającego swoim zasięgiem poza

obszar jednego powiatu, jak również dla korytarza o znaczeniu lokalnym lub ponadlokalnym realizowanego w części lub w całości na terenie zamkniętym.

W przypadku korytarza o znaczeniu lokalnym wykraczającego poza obszar jednego powiatu decyzję o ustanowieniu korytarza, wydaje starosta, na którego obszarze właściwości znajduje się największa część terenu, na którym ma być ustanowiony korytarz. Natomiast w przypadku korytarza o znaczeniu ponadlokalnym wykraczającego poza obszar jednego województwa decyzję o ustanowieniu korytarza, wydaje wojewoda, na którego obszarze właściwości znajduje się największa część terenu, na którym ma być ustanowiony korytarz. Na wniosek przedsiębiorcy przesyłowego, właściwy organ wydaje omawianą decyzję w odniesieniu do części zamierzenia inwestycyjnego na obszarze odpowiednio powiatu lub województwa.

Organem odwoławczym od decyzji w sprawie ustanowienia korytarza przesyłowego:

- a) podjętej przez starostę powiatu jest wojewoda,
- b) podjętej przez wojewodę jest minister właściwy do ministra właściwy do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej

5) Z dniem zawiadomienia przez właściwy organ o wszczęciu postępowania o wydanie decyzji o ustanowieniu korytarza będą wiązały się określone skutki prawne ograniczające dysponowanie terenem objętym wnioskiem.

Kolejnym ograniczeniem, niezbędnych dla usunięcia barier w omawianym procesie inwestycyjnym, jest zakaz wydawania w odniesieniu do nieruchomości objętych wnioskiem o wydanie decyzji o ustanowieniu korytarza, do czasu wydania takiej decyzji, decyzji o pozwoleniu na budowę dla inwestycji innej niż inwestycja celu publicznego oraz decyzji o warunkach zabudowy oraz wprowadzenie instytucji zawieszenia z mocy prawa toczących się w tych sprawach postępowań do czasu wydania ostatecznej decyzji w sprawie ustanowienia korytarza, nie dłużej jednak niż na okres 12 miesięcy od dnia pierwszego zawiadomienia poprzez obwieszczenie.

6) Wydanie decyzji o ustanowieniu korytarza będzie wywoływało skutki wykraczające poza ustalenie warunków lokalizacji, gdyż kolejne organy wydające decyzje (pozwolenia, uzgodnienia), których nie będzie można zintegrować z postępowaniem w sprawie ustanowienia korytarza będą związane warunkami określonymi w decyzji o ustanowieniu korytarza. Z tych względów decyzja o ustanowieniu korytarza powinna:

- a) być wiążąca dla decyzji wydawanych na dalszym etapie procesu inwestycyjnego,
- b) prowadzić do automatycznego ograniczenia praw rzeczowych i obligacyjnych, a także wynikających z różnych form władania nieruchomościami, w zakresie niezbędnym

do dysponowania nieruchomościami na cele budowlane, a następnie do realizacji obiektu oraz jego eksploatacji, konserwacji i usuwania awarii,

c) rezerwować tereny, na których ustalono lokalizację obiektu, m.in. poprzez uniemożliwienie realizacji kolidujących z nią inwestycji.

7) Lokalizacja każdej takiej inwestycji będzie wiązała się z utworzeniem, na całym jej przebiegu lub jej części, korytarza przesyłowego, którego obszar będzie determinowany przez pierwszą inwestycję. Korytarz przesyłowy został zdefiniowany w ustawie jako wyodrębniony pod względem prawnym teren niezbędny do posadowienia i prawidłowej eksploatacji urządzeń przesyłowych. O ustanowieniu korytarza przesyłowego decyduje organ prowadzący postępowanie przy uwzględnieniu przepisów odrębnych.

8) Nieruchomości oznaczone w decyzji o ustanowieniu korytarza, przez które przechodzi korytarz przesyłowy, w stosunku do których wnioskodawca nie posiada tytułu prawnego do dysponowania nieruchomością na cele budowlane w zakresie niezbędnym do zrealizowania inwestycji objętej wnioskiem, zostają z mocy prawa obciążone służebnością przesyłu na rzecz przedsiębiorcy przesyłowego. Skutek ten powstaje z dniem, w którym decyzja o ustanowieniu korytarza stała się ostateczna. Treść służebności przesyłu obejmuje swoim zakresem m.in. uprawnienie przedsiębiorcy przesyłowego do posadowienia urządzenia przesyłowego w korytarzu przesyłowym korytarza ustanowionego na nieruchomości oraz utrzymywania posadowionego na nieruchomości obciążonej urządzenia przesyłowego oraz do jego eksploatacji, konserwacji i remontu, prawo wstępu na teren nieruchomości obciążonej w celu wykonania prac związanych z utrzymywaniem, eksploatacją, konserwacją, remontem oraz modernizacją lub odbudową urządzenia przesyłowego posadowionego na nieruchomości, jak również ograniczenia w korzystaniu z nieruchomości obciążonej poprzez wprowadzenie szeregu szczegółowo wymienionych w specustawie zakazów.

9) Dysponentem korytarza przesyłowego jest podmiot, na rzecz którego został on ustanowiony. Z uwagi jednak na cel ustanowienia korytarza przesyłowego, jakim jest umieszczenie w nim możliwie dużej ilości urządzeń przesyłowych należących do różnych przedsiębiorców przesyłowych istnieje możliwość wystąpienia przez kolejnego przedsiębiorcę przesyłowego z wnioskiem o wydanie decyzji o lokalizacji urządzenia w korytarzu. Przy tym, co istotne, lokalizacja następnego urządzenia przesyłowego nie wymaga zgody przedsiębiorcy przesyłowego, którego urządzenia są już w tym korytarzu zlokalizowane lub posadowione.

10) Wydanie decyzji o ustanowieniu lub o określeniu korytarza, jak również decyzji o lokalizacji urządzenia w korytarzu będzie wiązało się z koniecznością wypłaty właścicielowi nieruchomości, użytkownikowi wieczystemu nieruchomości oraz osobom, którym przysługuje do nieruchomości ograniczone prawo rzeczowe, odszkodowania za ustanowienie takiego korytarza. Wysokość tego odszkodowania będzie ustalana w drodze decyzji przez organ, który wydał w I instancji wymienione powyżej decyzje. To na przedsiębiorcy przesyłowym będzie ciążył obowiązek wypłaty takiego odszkodowania. Istotnym jest, że, wydanie decyzji o ustanowieniu korytarza lub o lokalizacji urządzenia w korytarzu, jak również kolejnych decyzji wydawanych w toku procesu budowlanego (np. decyzji w przedmiocie udzielenia pozwolenia na budowę) nie jest uzależnione od zakończenia postępowania w przedmiocie ustalenia odszkodowania. Wskazane postępowania są od siebie niezależne, co wpłynie na znaczne usprawnienie procesu inwestycyjnego prowadzącego do zrealizowania inwestycji liniowych.

11) Ustanowienie korytarza przesyłowego odbywać się będzie, co do zasady, bez dokonywania zmian własnościowych nieruchomości, gdyż do funkcjonowania urządzeń przesyłowych wystarczające jest ustanowienie służebności przesyłu. W ustawie wprowadzona została jednak regulacja umożliwiająca wystąpienie przez właściciela lub użytkownika wieczystego z żądaniem nabycia przez przedsiębiorcę przesyłowego nieruchomości, która zostanie objęta korytarzem przesyłowym, jeżeli realizacja objętej wnioskiem inwestycji uniemożliwia dalsze prawidłowe korzystanie z nieruchomości w sposób dotychczasowy albo w sposób zgodny z jej dotychczasowym przeznaczeniem.

12) Wydawanie decyzji o ustanowieniu korytarza będzie zintegrowane z systemem planowania, by nie pogłębiać chaosu planistycznego związanego ze specustawami. W tym celu powstanie rejestr wniosków oraz wydanych decyzji, który będzie prowadzony przez organy wydające uregulowane w ustawie decyzje w I instancji. Kopie decyzji o ustanowieniu lub określeniu korytarza oraz decyzji o lokalizacji urządzenia w korytarzu, jak również informacje o złożeniu wniosku o wydanie takiej decyzji organ właściwy do wydania decyzji w I instancji będzie zobligowany do niezwłocznego przesłania do wiadomości organu wykonawczego gminy, na której obszarze lokalizowany jest korytarz. Regulacja taka jest niezbędna, gdyż organ gminy powinien dysponować wskazanymi informacjami z uwagi na ustawowy zakaz przyjmowania w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego rozwiązań uniemożliwiających lokalizowanie inwestycji z zakresu urządzeń przesyłowych. Istotnym jest w tym wypadku, że decyzja o ustanowieniu korytarza wiąże właściwe organy

przy opracowywaniu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania terenu oraz planów zagospodarowania przestrzennego.

13) Lokalizacja urządzeń przesyłowych, jak również ustanowienie korytarza nie wpłynie na zmianę przeznaczenia gruntów wynikającego z ewidencji gruntów i budynków, co oznacza, iż zachowają one swoje dotychczasowe przeznaczenie. Urządzenia przesyłowe nie wykluczają bowiem dotychczasowego sposobu korzystania z gruntu, a jedynie wprowadzają pewne ograniczenie, co uzasadnia ustanowienie służebności przesyłu.

5. Szczegółowe uzasadnienie poszczególnych przepisów

Rozdział 1

Przepisy ogólne

W rozdziale 1 określone zostały cele oraz zakres przedmiotowy ustawy. Ponadto w rozdziale tym zdefiniowane zostały podstawowe pojęcia używane w ustawie, jak również wzajemna relacja przepisów projektowanej ustawy do ustaw odnoszących się do zagadnień planistycznych, w szczególności do ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne (w kontekście przeznaczenia gruntów wynikającego z ewidencji gruntów i budynków), czy ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Zawarto w nim najważniejsze regulacje dotyczące wszystkich rodzajów decyzji, które będą wydawane na podstawie ustawy.

Art. 1 – określa w sposób zwięzły i syntetyczny przedmiot ustawy do którego należy ustanawianie korytarzy przesyłowych zwanych dalej „korytarzami”, a także lokalizowanie w tych korytarzach urządzeń przesyłowych, określanie korytarza dla istniejących urządzeń, powstanie z mocy prawa służebności przesyłu w odniesieniu do urządzeń istniejących lub lokalizowanych w korytarzu przesyłowym, jak również ustalanie i wypłatę odszkodowania związanego z ustanowieniem służebności oraz organy właściwe w zakresie ustanawiania, określania korytarzy przesyłowych oraz ustalania wysokości odszkodowań.

Celem wprowadzanych rozwiązań jest stworzenie odpowiednich i stabilnych warunków dla realizacji celu publicznego w postaci zakładania, utrzymania, eksploatacji oraz modernizacji infrastruktury technicznej niezbędnej do zapewnienia nieprzerwanego dostarczania energii elektrycznej, gazów w tym dwutlenku węgla, ropy naftowej i produktów naftowych.

W tym kontekście ustawa reguluje w szczególności, maksymalnie efektywny sposób proces przygotowania nowych inwestycji, jak i pozwala na uzyskanie tytułu prawnego do urządzeń przesyłowych posadowionych na gruncie w przeszłości, najczęściej w okresie przed 1989 r. Szybkie uzyskanie dla nich tytułu prawnego jest warunkiem koniecznym do zapewnienia ich prawidłowego utrzymania i eksploatacji, a w konsekwencji m.in. bezpieczeństwa energetycznego i ciągłości dostaw dla odbiorców.

Art. 2 Przewiduje, że przepisy niniejszej ustawy nie naruszają przepisów ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej

Art. 3 – definiuje specyficzne dla wprowadzonej regulacji pojęcia ustawy, w szczególności pojęcie korytarza przesyłowego, przedsiębiorcy przesyłowego oraz urządzenia przesyłowego, jak również urządzenia przesyłowego podziemnego, naziemnego, nadziemnego oraz obiektu naziemnego.

Zgodnie z ustawą przez pojęcie korytarza przesyłowego będziemy rozumieli wyodrębniony pod względem prawnym teren niezbędny do posadowienia i prawidłowej eksploatacji urządzeń przesyłowych.

Na potrzeby niniejszej ustawy zdefiniowano również pojęcie „urządzenia przesyłowego”. Zgodnie z tą definicją urządzenie przesyłowe stanowią umieszczone na, pod lub nad gruntem ciągi drenażowe, przewody i obiekty służące do przesyłu lub dystrybucji energii elektrycznej, gazów w tym dwutlenku węgla, ciepła, ropy naftowej i produktów naftowych, wody, a także odbioru ścieków, jak również związane z takim urządzeniem instalacje i obiekty konieczne do jego prawidłowej eksploatacji oraz instalacje i obiekty z nimi współpracujące.

Rozdział 2

Ustanowienie korytarza dla nowych inwestycji w zakresie urządzeń przesyłowych

Przyczynami problemów związanych z realizacją procesów inwestycyjnych są bariery prawne i administracyjne, które utrudniają i opóźniają budowę infrastruktury technicznej.

Istniejące obecnie uwarunkowania procesu inwestycyjnego opisane w części ogólnej prowadzą do następujących spostrzeżeń:

- a) pomimo struktury sieci przesyłowej jako w całości ponadlokalnej, proces inwestycyjny jest rozproszony, co wymaga prowadzenia wielu równoległych postępowań, przy czym ich koordynacja nie następuje na poziomie organów

administracji (co pozwalałoby na kompleksową ocenę i zbilansowanie chronionych interesów), lecz na poziomie inwestora,

- b) poważnym problemem przedsiębiorców przesyłowych jest pozyskanie „prawa drogi” przez rozdrobnione grunty prywatne, lasy, drogi publiczne i inne tereny - procedura zezwoleń z art. 124 ustawy o gospodarce nieruchomościami, poprzedzona rokowaniami, jest niewydolna i nie spełnia swojej roli z punktu widzenia sprawnego realizowania inwestycji o kluczowym znaczeniu dla państwa,
- c) równie istotną barierą jest lokalizacja inwestycji – inwestor musi przeprowadzić odcinek sieci w terenie, na którym obowiązują różne porządki planistyczne (plany miejscowe często uchwalane są nawet dla kilku nieruchomości),
- d) problemem jest także trudne do racjonalnego wyjaśnienia namnożenie dwuinstancyjnych postępowań administracyjnych, które następują sukcesywnie po sobie i nie mogą toczyć się jednocześnie, a z których praktycznie każde jest źródłem odrębnych dwuinstancyjnych postępowań sądowo-administracyjnych,
- e) ośrodek decyzyjny w zakresie inwestycji o znaczeniu ponadlokalnym znajduje się w samorządzie lokalnym, a wiele z wymaganych przez prawo decyzji pozostawionych jest uznaniu administracyjnemu – od uznania organu zależy zawieszenie postępowania w przedmiocie wydania decyzji, odmowa wydania decyzji lokalizacyjnej, jak również uruchomienie dodatkowej procedury związanej z badaniem, czy inwestycja może znacząco oddziaływać na środowisko i obszary Natura 2000. Od uznania organu zależy również wydanie zezwolenia na lokalizację urządzeń w pasie drogowym, zmiana przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne, a także wydanie zezwolenia na ułożenie kabli i urządzeń.

Z uwagi na to, że bariery prawne dotyczą przede wszystkim kwestii lokalizacji inwestycji, proponowane w rozdziale 2 zmiany w stosunku do zasad ogólnych skupiają się przede wszystkim na kwestiach związanych z umożliwieniem zintegrowania w ramach przedmiotowego postępowania decyzji o ustanowieniu korytarza z pozwoleniem na budowę. Przedstawione rozwiązanie ma na celu przyspieszenie, jak również usprawnienie postępowania.

Zgodnie z projektem, lokalizacja takich inwestycji ustalana byłaby na mocy decyzji o ustanowieniu korytarza na wniosek przedsiębiorcy przesyłowego, którego urządzenia przesyłowe mają zostać zlokalizowane w korytarzu, a nie jak to jest obecnie w miejscowych

planach zagospodarowania przestrzennego lub w razie ich braku na podstawie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. Projekt, na wzór ustawy o szczególnych zasadach realizacji inwestycji drogowych, przewiduje wyłączenie stosowania przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym do inwestycji o znaczeniu krajowym, a decyzja o ustanowieniu korytarza wydawana byłaby niezależnie od istniejących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Decyzja o ustanowieniu korytarza byłaby wydawana w odniesieniu do korytarza o znaczeniu lokalnym przez właściwego miejscowo starostę, a przez wojewodę w odniesieniu do korytarza o znaczeniu ponadlokalnym, jak również w doniesieniu do korytarza o znaczeniu lokalnym lub ponadlokalnym realizowanego w całości lub w części na terenie zamkniętym. W przypadku korytarza o znaczeniu ponadlokalnym wykraczającego poza obszar jednego województwa decyzja byłaby wydana przez wojewodę, na którego obszarze właściwości znajduje się największa część terenu, na którym ma być ustanowiony korytarz. Decyzja wydawana byłaby przez właściwy organ na wniosek przedsiębiorcy przesyłowego w odniesieniu do części zamierzenia inwestycyjnego na obszarze odpowiednio powiatu lub województwa.

Zaproponowane rozwiązanie pozwoli na szybsze przygotowanie realizacji inwestycji. Projekt ustawy nie pozbawia gmin całkowicie władztwa planistycznego, gdyż udział jednostek samorządu terytorialnego w procesie ustanawiania korytarza, czy też lokalizacji urządzenia przesyłowego przejawia się w obowiązku uzyskania opinii właściwych miejscowo: zarządu województwa, zarządu powiatu oraz wójta (burmistrza albo prezydenta miasta).

Rozwiązanie powyższe jest wzorowane na rozwiązaniu przyjętym w ramach procedury lokalizacji dróg publicznych wprowadzonej ustawą z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 193, poz. 1194, z późn. zm.), która została uznana przez Trybunał Konstytucyjny za zgodną z Konstytucją RP (wyrok TK z dnia 6 czerwca 2006 r., sygn. akt K 23/05).

Dzięki proponowanemu rozwiązaniu dochodzi do scentralizowania i integracji procesu lokalizacji w jednym ośrodku decyzyjnym (odpowiednio starosta, wojewoda) umieszczonym nie na szczeblu odpowiednio lokalnym oraz regionalnym, co jest optymalne z punktu widzenia ustanowienia korytarza przesyłowego dla nowych inwestycji w zakresie urządzeń przesyłowych.

Pozwoli to nie tylko na szybsze przeprowadzenie postępowania, ale i na lepsze uwzględnienie uzasadnionych potrzeb w zakresie chronionych wartości oraz poprzez szerszą perspektywę oceny stworzy większe gwarancje wyboru optymalnego przebiegu korytarza.

Ponadto proponowany projekt ustawy w zakresie ustanawiania korytarza wprowadza wiele uproszczeń proceduralnych, w tym między innymi:

- a. uznanie za skuteczne doręczenia zawiadomień o wszczęciu postępowania oraz o wydaniu decyzji na adres wskazany w ewidencji gruntów i budynków (w odniesieniu do właścicieli i użytkowników wieczystych nieruchomości objętych wnioskiem o wydanie tej decyzji);
- b. zawiadamianie pozostałych stron o wszczęciu postępowania oraz o wydaniu decyzji odpowiednio przez starostę, wojewodę w drodze obwieszczenia odpowiednio w urzędzie wojewódzkim lub siedzibie starostwa i urzędach gmin właściwych miejscowo ze względu na przebieg korytarza, na stronach internetowych tych gmin oraz odpowiednio starostwa powiatowego lub urzędu wojewódzkiego, jak również w prasie lokalnej;
- c. wprowadzenie maksymalnego terminu wiążącego odpowiednio dla starosty oraz wojewody do wydania decyzji o ustanowieniu korytarza;
- d. wprowadzenie kwalifikowanych wymagań dla odwołań od ww. decyzji (konieczność przedstawienia zarzutów odnoszących się do decyzji, określenia istoty i zakresu żądania oraz wskazania dowodów uzasadniających to żądanie);
- e. ograniczenia czasowe możliwości stwierdzenia nieważności decyzji o ustanowieniu korytarza i decyzji o lokalizacji urządzenia w korytarzu oraz możliwości uchylecia tych decyzji w przypadku uwzględnienia przez sąd administracyjny skargi na ww. decyzje z przyczyn wyszczególnionych w art. 145 lub 156 K.p.a. Przepis ten jest powieleniem rozwiązań przewidzianych, m.in. w ustawie o transporcie kolejowym i ma na celu wyeliminowanie zagrożeń związanych z zatrzymaniem procesu budowlanego.

Art. 4. – W art. 4 ustawy uregulowana została właściwość rzeczowa organów w przedmiocie wydawania decyzji o ustanowieniu korytarza.

Odpowiednio w odniesieniu do korytarza o znaczeniu lokalnym decyzję wydawałby właściwy miejscowo starosta, a w odniesieniu do korytarza o znaczeniu ponadlokalnym oraz korytarza o znaczeniu lokalnym lub ponadlokalnym realizowanego w całości lub w części na terenie zamkniętym właściwy miejscowo wojewoda. Przepisy ust. 2 określa zasady ustalania właściwości w przypadku korytarza o znaczeniu ponadlokalnym wykraczającego poza obszar jednego województwa. Natomiast ust. 3 rozstrzyga kolizję pomiędzy toczącymi się

jednocześnie postępowaniami przed starostą i przed wojewodą, które dotyczą ustanowienia korytarza na tych samych lub sąsiednich nieruchomościach.

Art. 5 – Celem proponowanego przepisu jest określenie katalogu dokumentów, jakie powinny zostać dołączone do wniosku o wydanie decyzji o ustanowieniu korytarza. Wskazano również na opinie, które powinny zostać uzyskane od odpowiednich organów.

W przypadku, gdy wniosek nie spełniałby wymagań ustalonych w odpowiednich przepisach ustawa przewiduje wezwanie wnioskodawcy przez organ do usunięcia braków w terminie 14 dni pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpoznania.

Ponadto przepis ten w ust. 2 przewiduje, że w przypadku planowanego zlokalizowania korytarza w pasie drogowym do wniosku nie dołącza się wskazanie nieruchomości, w stosunku do których decyzja o ustanowieniu korytarza przesyłowego ma wywołać skutek, w postaci ustanowienia służebności przesyłu. Oznacza to, że w przypadku lokalizowania korytarza przesyłowego w pasie drogowym nie będzie ustanawiana służebność przesyłu, a co się z tym wiąże przedsiębiorca przesyłowy nie będzie ponosił opłat za ustanowienie korytarza przesyłowego w pasie drogowym na zasadach przewidzianych niniejszą ustawą, ale na zasadach przewidzianych w ustawie o drogach publicznych.

Natomiast w ust 3 przedmiotowego artykułu przewidziano, że w przypadku lokalizowania w pasie drogowym obiektów budowlanych lub urządzeń niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego, zarządca drogi może odmówić uzgodnienia wniosku o ustanowienie korytarza przesyłowego tylko w przypadku, gdy umieszczenie obiektów lub urządzeń spowodowałoby zagrożenie bezpieczeństwa ruchu drogowego, naruszenie wymagań wynikających z przepisów odrębnych lub miałyby doprowadzić do utraty uprawnień z tytułu gwarancji lub rękojmi w zakresie budowy, przebudowy lub remontu drogi.

Ust. 4 przewiduje, że uzgodnień z organem dokonuje się w trybie przewidzianym w art. 106 Kodeksu postępowania administracyjnego, z tym że zażalenie przysługuje wyłącznie inwestorowi.

Przepisy ust. 3 i 4 przedmiotowego projektu mają na celu dać możliwość zarządcy drogi wpływu na fakt umieszczenia, bądź nie korytarza przesyłowego w pasie drogowym.

W ust. 5 i 6 uregulowany został termin wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia dotyczącego ustanowienia korytarza lub lokalizacji urządzenia w korytarzu, w przypadku, wynikającego z odrębnych przepisów, obowiązku uzyskania tej

decyzji, który wynosi 45 dni od dnia złożenia wniosku. Wprowadzona regulacja jest wzorowana na art. 19 ust. 3 ustawy o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu i ma na celu przyspieszenie wydania decyzji umożliwiających realizację inwestycji wynikających z niniejszej ustawy.

Art. 6 określa, że wyrażenie opinii przez właściwe organy zostało obwarowane 30 dniowym terminem. Niewydanie opinii w tym terminie traktuje się jako brak zastrzeżeń do wniosku o wydanie decyzji o ustanowieniu korytarza. Ponadto ust. 2 przewiduje, że Opinie te zastępują uzgodnienia, pozwolenia, opinie, zgody bądź stanowiska właściwych organów lub podmiotów wymagane na podstawie przepisów odrębnych.

Art. 7. Przedmiotowy przepis wskazuje na zasady jakim powinien kierować się przedsiębiorca przesyłowy projektując przebieg korytarza przesyłowego. Wśród nich prócz tych, które dotyczą bezpieczeństwa powszechnego, bezpieczeństwa i zdrowia mieszkańców oraz ochronę środowiska i przyrody należy wymienić jeszcze kierowanie się bezpieczeństwem i niezawodnością funkcjonowania urządzeń przesyłowych umieszczonych w korytarzu przesyłowych, czy dostępem do urządzeń przesyłowych przez przedsiębiorcę przesyłowego. Należy również podkreślić, iż projektant korytarza przesyłowego powinien mieć na uwadze zachowanie ładu przestrzennego tak aby w jaki największym stopniu uwzględnić potrzeby rozwoju przestrzennego gmin oraz całych województw. Ponadto w ust. 2 mowa jest o tym, że przedsiębiorca przesyłowy planując korytarz przesyłowy o znaczeniu lokalnym, prócz kierowaniem się ogólną zasadą ładu przestrzennego powinien wziąć również pod uwagę, uwarunkowania wynikające ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, cele publiczne przewidziane w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, jak również plany zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe przygotowane na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne. Zapis ten ma zagwarantować ład przestrzenny na terenie gminy, ponieważ inwestycje w urządzenia przesyłowe o wymiarze lokalnym, które będą lokalizowane w takim korytarzu przesyłowym mają najistotniejsze znaczenie z punktu widzenia planowania rozwoju gminy. Natomiast inwestycje o znaczeniu ponadlokalnym, są to inwestycje przechodzące przez bardzo duże obszary, często kilku województw, a zatem przez nawet kilkuset gmin. W związku z tym planowanie takiej inwestycji, które musiałoby uwzględniać wszystkie akty planistyczne poszczególnych gmin mogłoby doprowadzić do sytuacji (dzisiaj często prowadzi), że inwestycje takie nie powstają. Zatem w przypadku

korytarzy o znaczeniu ponadlokalnym obowiązuje ogólna przesłanka dla projektantów przebiegu takiego korytarza w postaci uwzględnia ładu przestrzennego.

W art. 8 ustawy uregulowane zostały kwestie dotyczące czynności techniczno – procesowych toku postępowania. W proponowanym przepisie uregulowano szczegółowo kwestię podmiotów, którym doręcza się zawiadomienie o wszczęciu postępowania oraz sposobu takiego zawiadomienia.

W ust. 6 uregulowane zostały daleko idące skutki prawne jakie wywołuje zawiadomienie o wszczęciu postępowania w przedmiocie wydania decyzji o ustanowieniu korytarza, natomiast w ust. 8 sankcją nieważności obarczono czynność prawną dokonaną z naruszeniem zakazu ustanowionego w ust. 6 pkt. 1.

Art. 9. Przepis ten przewiduje, że organ prowadzący postępowanie niezwłocznie po jego wszczęciu występuje do właściwego sądu o ujawnienie w księdze wieczystej wszczęcia postępowania w sprawie ustanowienia korytarza, a jeżeli nieruchomość nie ma urządzonej księgi wieczystej – o złożenie do istniejącego zbioru dokumentów zawiadomienia o wszczęciu tego postępowania. Ust. 2 tego artykułu przewiduje natomiast, że organ występujący z wnioskiem o ujawnienie postępowania w księdze wieczystej lub zbirze dokumentów nie ponosi za to opłat.

Art. 10. Projektowany przepis zawiera wyliczenie elementów jakie powinny być zawarte w decyzji o ustanowieniu korytarza. Kluczowe znaczenie ma określenie linii rozgraniczających teren inwestycji, w tym przebieg i szerokość korytarza przesyłowego, jak również warunki wynikające z konieczności ochrony uzasadnionych interesów osób trzecich

W ust. 3 zawarta została dyrektywa dotycząca sposobu ustanawiania korytarza, zgodnie z którą określając obszar korytarza przesyłowego organ bierze pod uwagę rodzaj inwestycji, szerokość korytarza zaproponowaną we wniosku przez przedsiębiorcę oraz maksymalne szerokości korytarzy przesyłowych, które zostały określone w przepisach wydanych na podstawie art. 12

Ust. 4 wyłącza stosowanie art. 17-22 ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o rodzinnych ogrodach działkowych w zakresie nieruchomości stanowiących rodzinne ogrody działkowe objętych decyzją o której o ustanowieniu korytarza przesyłowego.

Ust. 5 wyznacza właściwemu organowi termin na wydanie decyzji o ustanowieniu korytarza, który wynosi 60 dni od dnia złożenia wniosku.

Art. 11 przewiduje natomiast, że organ może odmówić wydania decyzji o ustanowieniu korytarza przesyłowego o znaczeniu lokalnym jeżeli przebieg korytarza rażąco narusza postanowienia zawarte w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, jak również uniemożliwia realizację celów publicznych przewidzianych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Art. 12. Przepis ten zawiera wytyczne dla sposobu ustalania szerokości korytarza przesyłowego poprzez wskazanie jego maksymalnej szerokości przy uwzględnieniu typowego rodzaju urządzenia przesyłowego. W takich przypadkach korytarz przesyłowy dla rodzaju urządzeń objętych wnioskiem będzie równoznaczny z szerokością korytarza przesyłowego, który będzie mógł być wykorzystany na potrzeby kolejnych inwestycji. Należy zauważyć jednak, iż w pewnych sytuacjach korytarz przesyłowy powinien mieć większą lub mniejszą niż zakładana w ustawie szerokość. Dlatego też w delegacji do rozporządzenia wskazano, że rozporządzenie ma wyznaczać maksymalne wielkości korytarza przesyłowego, które będą mogły być zmieniane na wniosek przedsiębiorcy przesyłowego lub organu wydającego decyzję.

Art.13. Projektowany przepis zawiera normy regulujące czynności techniczno procesowe związane z zawiadomieniami oraz doręczeniami decyzji o ustanowieniu korytarza przesyłowego.

Przepis **art. 14** przesądza, że decyzja o ustanowieniu i określeniu korytarza przesyłowego wiąże właściwe organy przy sporządzaniu planów zagospodarowania przestrzennego województwa, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz reguluje kwestię związania przy wydawaniu wymienionych w ust. 2 decyzji, w tym innych decyzji przewidzianych w ustawie.

W ust. 3 przewidziano, że decyzja o ustanowieniu korytarza przesyłowego wiąże zarządcę drogi wydającego zezwolenia, o których mowa w art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, które ma zostać wydane w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia złożenia wniosku o ich wydanie. Ustawa przewiduje również, że decyzja o ustanowieniu korytarza przesyłowego nie zwalnia przedsiębiorcy przesyłowego od opłat przewidzianych w art. 40 ust. 3 ustawy o drogach publicznych za zajęcie pasa drogowego.

Art. 15 stwierdza, że organ, który wydał decyzję o ustanowieniu korytarza przesyłowego jest obowiązany, za zgodą przedsiębiorcy przesyłowego, na rzecz którego decyzja została wydana, do przeniesienia tej decyzji na rzecz innego przedsiębiorcy przesyłowego, tylko w

przypadku, gdy ten przedsiębiorca przyjmie warunki zawarte w tej decyzji. Ust 2 reguluje, kto jest stroną w tym postępowaniu.

Art. 16 Przewiduje, że decyzja o ustanowieniu korytarza przesyłowego nie może być uzależniona, od spełnienia świadczenia lub warunków nie przewidzianych w przepisach odrębnych

Art. 17. Zgodnie z postanowieniami tego artykułu ostateczna decyzja o ustanowieniu korytarza przesyłowego stanowi również podstawę dokonywania wpisów w księgach wieczystych, co dotyczy zwłaszcza służebności przesyłu powstających z mocy prawa z chwilą, w której decyzje stały się ostateczne. W sytuacji natomiast, gdy nieruchomości nie ma urządzonej księgi wieczystej – wzmiankę o jej wydaniu składa się do istniejącego zbioru dokumentów.

Art. 18. Przepis ten wyłącza w zakresie uregulowanym niniejszą ustawą stosowanie przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym do korytarzy przesyłowych o znaczeniu ponadlokalnym. Wynika to z kompletności przewidzianych w niniejszej ustawie uregulowań i braku konieczności odpowiedniego stosowania uregulowań zawartych w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Ust. 2 przewiduje natomiast, że w odniesieniu do gruntów rolnych i leśnych objętych decyzjami o ustanowieniu albo określeniu korytarza przesyłowego, jak również decyzjami o lokalizacji urządzenia w korytarzu, nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Art. 19 reguluje kwestie związane z odwołaniem od decyzji o ustanowieniu korytarza, określając między innymi organy właściwe do rozpatrzenia odwołania. Przepisy projektowanej ustawy nakładają na wnoszącego odwołanie obowiązek spełnienia określonych wymogów szczególnych w postaci: wskazania zarzutów odnoszących się do decyzji, określenia istoty i zakresu żądania będącego przedmiotem odwołania oraz dowodów uzasadniających to żądanie. Przyjęte tu rozwiązanie odbiega od regulacji zawartej w Kodeksie postępowania administracyjnego, który treścią art. 128 wyraża zasadę odformalizowania postępowania na korzyść strony co do wymogów odwołania od decyzji organu pierwszej instancji.

W tym wypadku z uwagi na przedmiot decyzji odwołanie nie może być prostym wyrazem niezadowolenia strony z decyzji i stanowi kwalifikowaną formę odwołania. Należy dodać, iż podobne regulacje znajdują się w innych ustawach szczególnych, jak również wskazany

wymóg został wprowadzony do ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w odniesieniu do odwołań od decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

Organami właściwymi do rozpatrzenia odwołania są odpowiednio wojewoda od decyzji podejmowanych przez starostę oraz minister właściwy do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej od decyzji podejmowanych przez wojewodę. Odwołanie od decyzji o ustanowieniu korytarza rozpatruje się w terminie 30 dni, licząc od dnia przekazania odwołania do właściwego organu. Zażalenia rozpatrywane są w terminie 14 dni od dnia wpływu zażalenia do właściwego organu.

Art. 20. Przepis tego artykułu określają regulację szczególną w zakresie terminu rozpatrywania skarg, skarg kasacyjnych, do których stosuje się przepisy ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270, z późn. zm.). Przepis ustanawia odrębności w zakresie terminu na przekazanie akt oraz terminu rozpoznania skargi, przy czym regulacje wprowadzające takie odrębności funkcjonują już w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o przygotowaniu finałowego turnieju Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012.

Przepis ust. 2 wyłącza możliwość uchylecia decyzji w całości, stwierdzenie jej nieważności, gdy wadą dotknięta jest tylko część decyzji dotycząca odcinka korytarza przesyłowego.

Przepis ust 3 reguluje natomiast sytuacje, których zaistnienie uniemożliwia organowi stwierdzenie nieważności decyzji o ustanowieniu korytarza.

Ust. 4 określa przypadki uwzględnienia skargi na decyzję o ustanowieniu korytarza po upływie 14-tu dni od dnia rozpoczęcia budowy. W takim przypadku sąd może jedynie stwierdzić, że decyzja narusza prawo z przyczyn wyszczególnionych w art. 145 lub 156 kodeksu postępowania administracyjnego.

Art. 21 dotyczy kwestii wstrzymania wykonania decyzji o ustanowieniu korytarza w przypadku wniesienia skargi do sądu administracyjnego. Zgodnie z tym przepisem na wniosek skarżącego, sąd może uzależnić wstrzymanie wykonania decyzji od złożenia przez skarżącego kaucji na zabezpieczenie roszczeń inwestora z powodu wstrzymania wykonania decyzji. W przypadku uznania skargi za słuszną w całości lub w części kaucja podlega zwrotowi. Instytucja kaucji ma na celu wyeliminowanie skarg składanych wyłącznie w celu opóźnienia realizacji zamierzenia inwestycyjnego. Z reguły skuteczne złożenie skargi na decyzję wraz z wnioskiem o wstrzymanie jej wykonania oznaczałoby zablokowanie możliwości podejmowania dalszych czynności przez przedsiębiorców przesyłowych. Wstrzymanie możliwości podejmowania dalszych czynności z kolei generuje dla

przedsiębiorcy w dalszej perspektywie szkody. Instytucja kaucji (mająca zastosowanie również w prawie budowlanym) przewiduje możliwość uzależnienia przez sąd wstrzymania wykonania decyzji od złożenia przez skarżącego kaucji na zabezpieczenie roszczeń inwestora z powodu wstrzymania wykonania decyzji. W sprawach kaucji odpowiednie zastosowanie mają przepisy art. art. 730-757 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego, Dz. U. Nr 43, poz. 296 ze zm. (k.p.c.). Ponadto przepis ustala graniczne wysokości kaucji jakie może zarządzić Sąd i wynoszą one dla osób fizycznych nie prowadzących działalności gospodarczej między 500 zł a 5 000 zł, natomiast dla innych podmiotów 5 000 zł a 50 000 zł. Ustalając wysokość przedmiotowej kaucji Sąd musi wziąć pod uwagę sytuację osobistą i majątkową skarżącego, wartość nieruchomości objętej decyzją, wartość i zakres inwestycji oraz interes społeczny.

Należy zwrócić uwagę na przepisy art. 739 § 3 i art. 746 § 3 k.p.c. dotyczące bezpośrednio kaucji na zabezpieczenie roszczeń w procesie cywilnym. Uzależnienie wstrzymania wykonania decyzji w myśl odpowiednio zastosowanego art. 739 § 3 k.p.c. zależy od uznania sądu. Sąd bierze pod uwagę szkodę, jaką w razie przychylenia się do wniosku skarżącego może ponieść inwestor w wyniku zablokowania dalszej realizacji inwestycji, jak również sytuację osobistą i majątkową skarżącego, wartość nieruchomości objętej decyzją, wartość i zakres inwestycji oraz interes społeczny. W wypadku oddalenia skargi przez sąd inwestor może zaspokoić swoje roszczenia z kaucji. Swych roszczeń musi on dochodzić jednak we właściwym czasie.

Przepis **art. 22** projektowanej ustawy ustanawia sankcję w postaci kary dla właściwego organu w przypadku, gdy nie wyda on decyzji o ustanowieniu korytarza w terminie 60 dni od dnia złożenia wniosku o wydanie takiej decyzji, jak również terminy jej uiszczenia. Organem właściwym do wymierzenia kary byłby organ wyższego stopnia. Karę wymierza się w wysokości 500 zł za każdy dzień zwłoki. Wpływy z kar stanowią dochód budżetu państwa. Stwierdzenie przez organ wyższej instancji faktu niewydania decyzji w terminie umożliwi analiza otrzymanego od organu I instancji rejestru, o którym mowa w art. 25 ustawy.

W **Art. 23.** uregulowana została właściwość rzeczowa organów zobowiązanych do prowadzenia rejestru wydanych decyzji o ustanowieniu albo określeniu korytarza oraz decyzji o lokalizacji urządzenia w korytarzu, jak również rejestru wniosków o wydanie takich decyzji. W myśl przywołanej regulacji organem właściwym do prowadzenia rejestru jest organ właściwy do wydania ww. decyzji w I instancji. Zatem, wskazany rejestr będzie prowadzony przez starostę w odniesieniu do postępowań w przedmiocie wydania decyzji o

ustanowieniu albo o określeniu korytarza o znaczeniu lokalnym oraz decyzji o lokalizacji urządzenia w korytarzu o znaczeniu lokalnym oraz wojewodę w odniesieniu do postępowań w przedmiocie wydania decyzji o ustanowieniu korytarza albo określeniu korytarza o znaczeniu ponadlokalnym oraz decyzji o lokalizacji urządzenia w korytarzu o znaczeniu ponadlokalnym, jak również w odniesieniu do korytarza o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym realizowanego w całości lub w części na terenie zamkniętym.

W ust. 1 pkt 3 uregulowany został obowiązek właściwych organów do niezwłocznego przesyłania do organu wykonawczego gminy, na której obszarze jest ustanawiany korytarz, kopii decyzji o ustanowieniu lub określeniu korytarza oraz decyzji o lokalizacji urządzenia w korytarzu, jak również informacji o złożeniu wniosku o wydanie takich decyzji. Organy gminy są bowiem zobowiązane uwzględniać fakt wydania na ich terenie ww. decyzji przy opracowywaniu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz przy uchwalaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, aby zapobiec sytuacji niezgodności między tymi aktami, a ustaleniami wynikającymi z wydanych na podstawie ustawy decyzji.

W ust. 2 przewidziano że rejestry są jawne. Natomiast w ust. 3 przewidziano jakie szczegółowe dane powinny znajdować się w rejestrze o ustanowieniu albo o określeniu korytarza przesyłowego oraz decyzji o lokalizacji urządzenia w korytarzu przesyłowym,

W ust. 4 przewidziano, że prowadzenie rejestru powinno odbywać się w formie elektronicznej, co umożliwi wprowadzanie danych i ich przesyłanie do organu wyższej instancji na bieżąco, natomiast w ust. 5 jako alternatywę dla regulacji wskazanej w ust. 3 dopuszczono prowadzenie rejestru w innej formie. Ideą wprowadzenia tego alternatywnego rozwiązania było stworzenie możliwości prowadzenia rejestru np. w formie pisemnej. W takim przypadku uwierzytelnioną kopię rejestru przekazuje się do organu wyższego stopnia do piątego dnia każdego miesiąca lub, jeżeli dzień ten jest dniem wolnym od pracy, pierwszego dnia roboczego po tym terminie.

W ust. 7 ustanowiono delegację ustawową dla Ministra właściwego do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej do określenia, w drodze rozporządzenia, wzorów rejestru decyzji o ustanowieniu albo określeniu korytarza oraz decyzji o lokalizacji urządzeń w korytarzu przesyłowym oraz wniosków o wydanie takich decyzji, a także sposób prowadzenia rejestru, uwzględniając dane i informacje podlegające wpisowi do rejestru z

wyszczególnieniem elementów jakie powinien zawierać rejestr, uszczegółowiając w ust. 5 dane jakie powinny się znaleźć w rejestrze. Natomiast ust. 7 przesądza, że rejestry są jawne.

W **Art. 24** zawarte zostało odesłanie do stosowania przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego w postępowaniu w sprawach dotyczących wydania decyzji o ustanowieniu lub określeniu korytarza oraz decyzji o lokalizacji urządzeń w korytarzu z zastrzeżeniem odrębności wynikających z ustawy. W ust. 1 przewidziano jednak wyłączenie stosowania przepisu obligującego organ administracji publicznej do zawiadamiania organizacji społecznych o wszczęciu postępowania w sytuacji uznania przez ten organ, że może ona być zainteresowana udziałem w tym postępowaniu ze względu na swoje cele statutowe, i gdy przemawia za tym interes społeczny. W postępowaniach objętych ustawą nie stosuje się również art. 97 § 1 pkt 1 – 3 K.p.a. zobowiązującego organ do zawieszenia z urzędu postępowania w przypadkach określonych w tym przepisie. Wprowadzenie wskazanej regulacji ma na celu eliminację w toku prowadzenia postępowania przeszkody w jego kontynuowaniu, co spowoduje znaczne przyspieszenie postępowania, a w konsekwencji wydania decyzji, a tym samym przełoży się na szybkość realizacji inwestycji.

Rozdział 3

Pozwolenie na budowę urządzeń przesyłowych

Przedmiotowy rozdział poświęcony jest kwestii pozwolenia na budowę w zakresie urządzenia przesyłowego lokalizowanego w korytarzu przesyłowym. Ustawa przewiduje w tym zakresie dwa alternatywne modele uzyskania decyzji. Pierwszy z nich przesądza, że decyzja o pozwoleniu na budowę podejmowana będzie zaraz po wydaniu decyzji o ustanowieniu korytarza przesyłowego, przez ten sam organ, który podjął decyzję o ustanowieniu korytarza przesyłowego. Drugi model przewidziany w przedmiotowym projekcie ustawy przewiduje wydanie zintegrowanej decyzji o pozwoleniu na budowę z decyzją o ustanowieniu korytarza przesyłowego. W tym przypadku przedsiębiorca wnoszący o wydanie decyzji o ustanowieniu korytarza przesyłowego wraz z decyzją o pozwoleniu na budowę będzie musiał dołączyć do wniosku, o którym mowa w art. 4 tej ustawy także dokumenty wymagane na podstawie ustawy Prawo budowlane o wydanie pozwolenia na budowę.

Art. 25 przesądza, że ostateczna decyzja o ustanowieniu korytarza przesyłowego stanowi tytuł prawny do dysponowania nieruchomością na cele budowlane.

Art. 26 przewiduje, alternatywne rozwiązanie w zakresie stosowanych procedur inwestycji w zakresie urządzenia przesyłowego. Na podstawie tego przepisu przedsiębiorca przesyłowy może według wyboru lokalizować i realizować inwestycję na zasadach określonych w niniejszej ustawie albo na zasadach ogólnych. Wybór będzie dokonywany poprzez złożenie wniosku o wydanie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego (zasady ogólne) lub wniosku o wydanie decyzji o ustanowieniu korytarza przesyłowego lub decyzji o lokalizacji w nim urządzenia przesyłowego (zasady szczególne z ustawy). Ten wybór będzie determinował dalszy przebieg procesu inwestycyjnego.

Przepis **art. 27** reguluje kwestie właściwości organu w sprawie udzielenia pozwolenia na budowę. Organem właściwym w zakresie wydawania pozwolenia na budowę jest ten sam organ, który wydał decyzję o ustanowieniu korytarza, na zasadach i w trybie przepisów ustawy Prawo budowlane, z zastrzeżeniem przepisów projektowanej ustawy.

W ust. 2 wprowadzono regulację umożliwiającą przedsiębiorcy przesyłowemu wystąpienie z wnioskiem o wydanie pozwolenia na budowę dla całego lub dla części zamierzenia budowlanego, w szczególności dla poszczególnych odcinków sieci lub linii. Przepis ten jest podyktowany specyfiką inwestycji liniowych. Eliminuje on również wszelkie wątpliwości w zakresie możliwości wydania pozwolenia na budowę w odniesieniu do części zamierzenia budowlanego, jakie obecnej pojawiają się na tle wykładni art. 33 ust. 1 ustawy Prawo budowlane.

Pozwolenie na budowę zawiera ustalenia dotyczące:

- 1) określenia szczególnych warunków zabezpieczenia terenu budowy i prowadzenia robót budowlanych,
- 2) określenia czasu użytkowania tymczasowych obiektów budowlanych,
- 3) określenia szczegółowych wymagań dotyczących nadzoru na budowie,
- 4) obowiązek rozbiórki istniejących obiektów budowlanych oraz określenie jej terminu;
- 5) obowiązek dokonania przebudowy istniejącej sieci uzbrojenia terenu;
- 6) określenie ograniczeń w korzystaniu z nieruchomości dla realizacji obowiązków, o których mowa w pkt 4 i 5, lub innych niezbędnych dla realizacji inwestycji w zakresie urządzeń przesyłowych.

W pozwoleniu na budowę określa się termin wydania nieruchomości, co dotyczy zwłaszcza tych, dla których służebność przesyłu powstała wskutek wydania decyzji o ustanowieniu korytarza, a organ dotychczas nie wydał decyzji zezwalającej na natychmiastowe ich zajęcie.

Przepis ten zawiera również regulację kwestii organu, który jest właściwy do rozpatrzenia odwołania od decyzji o której mowa w ust. 1. Zgodnie z tym przepisem stronie służy odwołanie do organu wyższego stopnia, którym będzie w tym przypadku wojewoda – od decyzji starosty i Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego – w przypadku decyzji wojewody.

Art. 28 przesądza, że w przypadku gdy inwestycja w zakresie urządzeń przesyłowych wymaga pozwolenia wodnoprawnego, pozwolenie to powinno zostać wdane w ciągu 30 dni od dnia złożenia wniosku.

Art. 29 – Przepis zawiera uregulowanie szczególne, gdyż na jego podstawie właściwy organ, na wniosek przedsiębiorcy przesyłowego jest zobligowany do udzielenia pozwolenia na budowę i zatwierdzenia projektu budowlanego w decyzji o ustanowieniu korytarza. W tym przypadku dochodzi do integracji dwóch odrębnych decyzji tzn. decyzji o ustanowieniu korytarza (lokalizacji urządzenia przesyłowego) oraz o pozwoleniu na budowę. Z uwagi na dodatkową funkcję takiej zintegrowanej decyzji określono, że wniosek o wydanie decyzji o ustanowieniu korytarza przesyłowego (względnie decyzja o lokalizacji urządzenie w korytarzu) przesyłowego powinien zawierać dodatkowo elementy wymagane na podstawie ustawy prawo budowlane. W decyzji określa się termin wydania nieruchomości, w tym tych, dla których powstanie służebność przesyłu z dniem, w którym decyzja stanie się ostateczna. Przepis ten przewiduje również, że odwołanie od powyższej decyzji będzie się odbywało zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy.

Art. 30 mówi, że organ, który wydał decyzję o pozwoleniu na budowę lub decyzję o ustanowieniu korytarza przesyłowego wraz z pozwoleniem na budowę może na wniosek przedsiębiorcy przesyłowego uzasadniony ważnym interesem gospodarczym nadać tym decyzjom rygor natychmiastowej wykonalności.

Art. 31 – projektowany przepis reguluje kwestię wydania zezwolenia na usunięcie drzew i krzewów w zakresie niezbędnym do realizacji inwestycji. Powyższe zezwolenie stanowi element decyzji o pozwoleniu na budowę, co zapewnia integrację postępowań. Przepis wyłącza również zastosowanie do inwestycji w zakresie urządzeń przesyłowych przepisów rozdziału 4 ustawy o ochronie przyrody z wyjątkiem art. 83 ust. 6-9 oraz art. 84 – 89 tej ustawy. W przypadku konieczności uzyskania zezwolenia na usunięcie drzew lub krzewów wniosek o pozwolenie na budowę powinien zawierać dodatkowe załączniki wymienione w ust. 2 i 3 ustawy.

Zgodnie z ust. 4 właściwy organ może w pozwoleniu na budowę nałożyć na przedsiębiorcę przesyłowego obowiązek przesadzenia drzew lub krzewów we wskazane miejsce lub zastąpienia ich innymi drzewami lub krzewami. Wskazana regulacja jest korzystna dla przedsiębiorcy przesyłowego, gdyż umożliwia mu uniknięcie zapłaty opłaty gwarancyjnej za usunięcie drzew lub krzewów w przypadku, gdy po upływie 3 lat zachowają one żywotność. W tym zakresie odpowiednie zastosowanie mają przepisy art. 84 i nast. ustawy o ochronie przyrody. Ponadto przepis ten przesądza, że opłatę za wycięcie i uprzątnięcie drzew lub krzewów ponosi inwestor.

Art. 32 przesądza, że Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe zarządzające, na podstawie ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2011 r. Nr 12, poz. 59) nieruchomościami, w stosunku do których wydano decyzję o ustanowieniu korytarza przesyłowego, jest obowiązane dokonać, z zastrzeżeniem ust. 3, wycinki drzew i krzewów oraz ich uprzątnięcia w terminie ustalonym w odrębnym porozumieniu zawartym między PGL Lasy Państwowe a przedsiębiorcom przesyłowymi. Zgodnie z ust. 3 koszty wycinki drzew i krzewów w wieku do 20 lat oraz ich uprzątnięcia ponosi przedsiębiorca przesyłowy. Natomiast koszty wycinki i uprzątnięcia drzew powyżej 20 lat ponosić będzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe.

Art. 33 Przepis ten reguluje prawo do zajęcia terenu na czas realizacji inwestycji w sytuacji, gdy realizacja inwestycji w zakresie urządzeń przesyłowych wymaga przejścia przez tereny dróg publicznych, linii kolejowych bądź gruntów pokrytych wodami płynącymi, gruntów pokrytych wodami stanowiącymi własność Skarbu Państwa

Art. 34 stanowi, że na rzecz właściciela lub użytkownika wieczystego prawo do żądania wykupu od niego, w drodze umowy, własność albo użytkowania wieczystego nieruchomości przez przedsiębiorcę przesyłowego. Warunkiem skuteczności takiego żądania jest okoliczność, że realizacja objętej wnioskiem inwestycji uniemożliwia właścicielowi albo użytkownikowi wieczystemu dalsze prawidłowe korzystanie z nieruchomości w sposób dotychczasowy albo w sposób zgodny z jej dotychczasowym przeznaczeniem.

Rozdział 4

określenie korytarza przesyłowego dla istniejących urządzeń przesyłowych

Niniejszy rozdział ma na celu uregulowanie tytułu prawnego do gruntów, na których istnieje już infrastruktura przesyłowa, czyli uregulowanie tak zwanych „zaszłości”. Będzie się to

odbywało na takiej samej zasadzie jak ustanawianie korytarzy dla nowych inwestycji, z pewnymi odstępstwami opisanymi w niniejszym rozdziale. Podobnie jak przy ustanawianiu korytarza dla nowych inwestycji, tak i w tym przypadku jego określenie nastąpi na wniosek właściwego przedsiębiorcy przesyłowego, natomiast z dniem, w którym decyzja określająca korytarz stanie się ostateczna, powstanie z mocy prawa służebność przesyłu na nieruchomościach oznaczonych w tej decyzji, w stosunku do których przedsiębiorca przesyłowy nie dysponuje tytułem prawnym.

Art. 35 – Zgodnie z tym przepisem dla urzędzeń przesyłowych istniejących w dniu wejścia w życie ustawy, na wniosek władającego nimi przedsiębiorcy przesyłowego, właściwy organ wyda decyzję o określeniu korytarza. W tym wypadku zastosowanie znajdą przepisy rozdziału 2, z zastrzeżeniem przepisów niniejszego rozdziału.

Przepis ust. 3 przewiduje wyłączenie odmowy określenia korytarza dla istniejących urzędzeń przesyłowych, jeżeli właściwy organ nadzoru budowlanego nie nakazał rozbiórki tego urządzenia lub nie prowadzi postępowania w tej sprawie.

W ust. 5 przewidziano krótszy termin na wydanie decyzji o określeniu korytarza niż w przypadku ustanowienia korytarza, wynoszący 30 dni od dnia złożenia wniosku. Również i w tym wypadku przewidziana została kara pieniężna za nie wydanie decyzji w przewidzianym terminie, którą organ wymierza po upływie 30 dni od dnia wystąpienia z wnioskiem.

Rozdział 5

Lokalizowanie kolejnych urzędzeń przesyłowych oraz innych urzędzeń w korytarzu przesyłowym

Przepisy zawarte w rozdziale 5 mają na celu uregulowanie przypadków realizacji w ustanowionym już korytarzu kolejnych inwestycji w zakresie urzędzeń przesyłowych. Jak również urzędzeń, które nie są urzędzeniami przesyłowymi. Ustanowienie szczególnych regulacji w zakresie kolejnych inwestycji w korytarzu ma na celu uproszczenie procedury.

Art. 36. Przepis reguluje właściwość organów w przypadku kolejnej inwestycji lokalizowanej w korytarzu. Zgodnie z tym przepisem decyzję o lokalizacji urzędzeń przesyłowych w korytarzu wydaje organ, który wydał decyzję o ustanowieniu albo decyzję o określeniu korytarza. Przepis ustanawia odpowiednie stosowanie w zakresie lokalizowania kolejnych urzędzeń w korytarzu przepisów rozdziału 2.

Art. 37. Przepis ten reguluje sytuację, gdy korytarz przesyłowy wymagany dla urządzenia przesyłowego objętego wnioskiem w całości mieści się w utworzonym korytarzu

przesyłowym. W takim przypadku, jeżeli zamierzenie inwestycyjne jest zgodne z przepisami odrębnymi, właściwy organ ma obowiązek wydania decyzji o lokalizacji urządzenia przesyłowego w korytarzu przesyłowym. W tym przypadku organ właściwy nie ma możliwości odmowy wydania decyzji i proponowania wariantów alternatywnych.

Ponadto proponowany przepis projektu ustawy wprowadza w tym zakresie wiele uproszczeń proceduralnych, w tym między innymi:

- skrócenie terminu wydania decyzji o lokalizacji urządzenia w korytarzu do 30 dni od dnia złożenia wniosku;
- określenie w decyzji obszaru korytarza przesyłowego dla urządzeń objętych decyzją zamiast określenia obszaru korytarza przesyłowego;
- w sytuacji zgodności zamierzenia inwestycyjnego z przepisami odrębnymi istnieje ustawowy zakaz kwestionowania lub ograniczania lokalizacji urządzeń w istniejącym korytarzu przesyłowym poprzez wydawanie negatywnych opinii, uzgodnień, pozwoleń, zezwoleń oraz decyzji, z wyjątkiem przepisów o ochronie przyrody oraz ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Ponadto przepis wprowadza środek dyscyplinujący prace właściwych organów w postaci kary pieniężnej, o której mowa w art. 24 ust. 1, wymierzanej po upływie 30 dni od dnia złożenia wniosku o wydanie decyzji.

Przepis **art. 38** reguluje drugą ze wskazanych powyżej sytuacji, gdy korytarz przesyłowy wymagany dla urządzenia przesyłowego objętego wnioskiem nie mieści się w całości w istniejącym już korytarzu przesyłowym. W tym wypadku w decyzji o lokalizacji urządzenia w korytarzu określa się nowy (poszerzony) obszar korytarza przesyłowego z uwzględnieniem łącznie korytarzy przesyłowych wymaganych dla istniejących, jak i dla lokalizowanych urządzeń przesyłowych.

Art. 39 reguluje kwestię udzielenia zgody na lokalizację w korytarzu przesyłowym urządzenia innego niż urządzenie przesyłowe, co ma szczególne znaczenie gdy przez obszar korytarza przesyłowego planowana jest budowa lub przebudowa drogi publicznej lub linii kolejowej.

Rozdział 6

Ustanowienie służebności przesyłu oraz zasady gospodarowanie gruntami w obszarze korytarza przesyłowego

Przedmiotem regulacji niniejszego rozdziału jest ustanowienie służebności przesyłu dla nowych inwestycji w zakresie urządzeń przesyłowych. W przedmiotowej ustawie służebność przesyłu należy rozumieć zgodnie z przepisami ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny

Służebność przesyłu określa zakres w jakim przedsiębiorca przesyłowy może korzystać z cudzej nieruchomości, na której znajdują się (lub mają się znajdować) jego urządzenia przesyłowe – wszelkie konstrukcje i instalacje tworzące linie do doprowadzania i odprowadzania płynów, pary, gazu, energii elektrycznej oraz inne urządzenia o podobnym przeznaczeniu.

Treścią służebności przesyłu jest korzystanie przez przedsiębiorcę w oznaczonym zakresie z cudzej nieruchomości (nieruchomości obciążonej), w zakresie niezbędnym dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania urządzeń przesyłowych. W praktyce oznacza to możliwość wejścia przez przedsiębiorcę, któremu przysługuje służebność (jego pracownikom, podwykonawcom) na cudzy grunt obciążony służebnością w celu posadowienia tam urządzeń przesyłowych, usunięcia awarii, przeprowadzenia konserwacji czy modernizacji urządzeń przesyłowych. W konsekwencji służebność przesyłu jest co do zasady służebnością czynną.

Wobec powyższego przedsiębiorca może korzystać z nieruchomości w zakresie niezbędnym dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania urządzeń przesyłowych.

Art. 40. Niniejszy przepis przewiduje obciążenie z mocy prawa z dniem, w którym decyzja o ustanowieniu korytarza przesyłowego albo o określeniu korytarza przesyłowego albo o lokalizacji kolejnego urządzenia w korytarzu przesyłowym stała się ostateczną służebnością przesyłu oznaczonej w decyzji nieruchomości, przez którą przechodzi korytarz. Podkreślić należy, iż to przedsiębiorca przesyłowy zobowiązany jest we wniosku o wydanie decyzji o ustanowieniu korytarza wskazać konkretne nieruchomości, na których ma być ustanowiona służebność przesyłu, a w stosunku do których nie legitymuje się prawem do dysponowania nieruchomością na cele budowlane. Rozwiązanie to jest analogiczne jak wynikające z ustaw regulujących inwestycje w zakresie dróg publicznych oraz linii kolejowych. W wymienionych przypadkach regulacja ustawowa przewiduje, że z dniem, w którym stają się ostateczne odpowiednie decyzje ustanawiające lokalizację inwestycji, z mocy prawa następuje wywłaszczenie w postaci nabycia własności przez jednostkę samorządu terytorialnego lub Skarb Państwa. W projektowanej ustawie nie dochodzi do wywłaszczenia polegającego na pozbawieniu prawa własności, ale do ograniczenia w korzystaniu z

nieruchomości poprzez obciążenie jej służebnością przesyłu. Jest to zatem regulacja oparta na tym samym mechanizmie, ale mająca mniejszy wpływ na prawa własności i użytkownika wieczystego.

Powstanie służebności przesyłu dotyczy nieruchomości oznaczonych w decyzji o ustanowieniu korytarza, która powinna być zgodna z wnioskiem. Takie rozwiązanie umożliwi wnioskodawcy określenie tych nieruchomości, dla których nie posiada jeszcze tytułu prawnego koniecznego do zrealizowania inwestycji. Podkreślić należy zatem, iż służebność przesyłu nie powstanie na wszystkich nieruchomościach, na których zostanie ustanowiony korytarz, lecz na tych z nich, w stosunku do których przedsiębiorca przesyłowy nie dysponuje tytułem prawnym i które wskaże we wniosku o wydanie decyzji.

Zakres służebności wynika odpowiednio z rodzaju urządzenia przesyłowego oraz przebiegu korytarza przesyłowego określonego w decyzji.

Dzięki ustanowieniu służebności przesyłu nie dojdzie co do zasady do zmian własnościowych nieruchomości, gdyż do funkcjonowania urządzeń przesyłowych wystarczające jest ustanowienie przedmiotowej służebności przesyłu. Jeżeli jednak skutek ustanowienia służebności dalsze korzystanie z nieruchomości byłoby niemożliwe, to ustawa przewiduje roszczenie właściciela lub użytkownika wieczystego o wykup nieruchomości.

W ust. 2 uregulowano treść służebności przesyłu. Służebność ta obejmuje swym zakresem:

- uprawnienie przedsiębiorcy przesyłowego do posadowienia w korytarzu przesyłowym oraz utrzymywania posadowionego na nieruchomości obciążonej urządzeniem przesyłowego oraz do jego eksploatacji, konserwacji i remontu (w tym usuwania awarii), modernizacji (przebudowy) lub odbudowy, w tym także do modernizacji (przebudowy) lub odbudowy urządzenia przesyłowego ze zmianą jego parametrów, o ile zmiana ta nie spowoduje konieczności poszerzenia korytarza przesyłowego;
- uprawnienie przedsiębiorcy przesyłowego do wstępu (wejścia lub wjazdu, w tym sprzętem ciężkim) na teren nieruchomości obciążonej w celu wykonania prac związanych z utrzymywaniem, eksploatacją, konserwacją, remontem (w tym usuwaniem awarii) przebudową lub odbudową urządzenia przesyłowego posadowionego na nieruchomości;
- uprawnienie przedsiębiorcy przesyłowego do uzyskiwania przez teren nieruchomości obciążonej, w granicach korytarza przesyłowego, niezbędnego dostępu do urządzeń przesyłowych posadowionych na nieruchomościach sąsiednich wzdłuż danego korytarza.

- ograniczenia w korzystaniu z nieruchomości obciążonej.

W ust. 3 zawarta jest delegacja do przepisów rozdziału 7, który zawiera informację o sposobie wyliczenia wysokości odszkodowania za ustanowienie służebności przesyłu.

W ust. 4 nałożony został na przedsiębiorcę przesyłowego obowiązek przywrócenia nieruchomości do stanu poprzedniego niezwłocznie po wykonaniu prac związanych z wstępem wjazdem, w tym sprzętem ciężkim na teren nieruchomości obciążonej służebnością przesyłu w celu wykonania czynności związanych z utrzymywaniem, eksploatacją, konserwacją i remontem oraz usuwaniem awarii urządzenia przesyłowego.

W ust. 5 przesądzono, że w przypadku gdy przywrócenie nieruchomości do stanu poprzedniego jest niemożliwe albo powoduje nadmierne trudności lub koszty, właścicielowi albo użytkownikowi wieczystemu, jeżeli nieruchomość jest obciążona użytkowaniem wieczystym, przysługuje odszkodowanie w wysokości ustalonej w drodze porozumienia stron

W ust. 6 przewidziano natomiast, że w przypadku gdy strony nie dojdą do porozumienia w terminie 30 dni od dnia wykonania prac, o których mowa w ust. 2 pkt 2 i 3, odszkodowanie ustala właściwy miejscowo starosta stosując odpowiednio przepisy ustawy o gospodarce nieruchomościami dotyczące odszkodowania za wywłaszczenie nieruchomości.

W przepisie **art. 41** uregulowana została zasada, zgodnie z którą, jeżeli nieruchomość jest obciążona prawem użytkowania wieczystego, służebność przesyłu od chwili powstania obciąża także to prawo.

W **art. 42** uregulowano przejście służebności przesyłu w przypadku następstwa prawnego wynikającego z przeniesienia decyzji o ustanowieniu korytarza. Zgodnie z tą regulacją służebność przesyłu przechodzi z mocy prawa na przedsiębiorcę przesyłowego, na którego przeniesiona została decyzja i z dniem, w którym decyzja o przeniesieniu stała się ostateczna. Decyzja ta stanowi podstawę dokonania w księdze wieczystej wpisów związanych z przejściem służebności przesyłu.

Art. 43. W ust. 1 sformułowano katalog zakazów stanowiących ograniczenia w korzystaniu z nieruchomości obciążonej. Zastrzec należy, że sformułowany w ust. 1 katalog zakazów ma charakter otwarty. Tym samym zakazy związane z obszarem korytarza przesyłowego nie muszą wynikać wyłącznie z komentowanego przepisu, ale mogą również wynikać z innych przepisów. Zgodnie z przywołanym ustępem, w obrębie korytarza przesyłowego ustanowiono zakazy związane z dokonywaniem określonych czynności, które mogłyby prowadzić do utrudnień w korzystaniu z nieruchomości obciążonej, takie jak: zakaz wznoszenia budynków

mieszkalnych, zakaz lokalizowania innych obiektów budowlanych, także tymczasowych, bez zgody przedsiębiorcy przesyłowego, zakaz istotnej zmiany ukształtowania lub przeznaczenia terenu bez zgody przedsiębiorcy przesyłowego. Ponadto w przypadku urządzenia przesyłowego gazowego ustanowiony został zakaz wznoszenia obiektów budowlanych, urządzenia stałych składów i magazynów, sadzenia drzew i krzewów w odległości mniejszej niż 2 m od osi gazociągu do pni oraz podejmowania działań mogących spowodować uszkodzenie gazociągu podczas użytkowania. Wprowadzone rozwiązanie jest spójne z rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 21 listopada 2005 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać bazy i stacje paliw płynnych, rurociągi przesyłowe dalekosiężne służące do transportu ropy naftowej i produktów naftowych i ich usytuowanie. W ust. 2 przewidziano, że w przypadkach szczególnie uzasadnionych dopuszcza się odstępstwo od zakazów wymienionych w ust. 1.

Przedmiotowe zakazy nie uchybiają ograniczeniom w korzystaniu z nieruchomości obciążonej, w związku z posadowieniem lub eksploatacją urządzeń przesyłowych, wynikającym z przepisów odrębnych.

W **art. 44** wskazano odesłanie do przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, z późn. zm.) w odniesieniu do służebności przesyłu w zakresie nieuregulowanym w ustawie.

Rozdział 7

Odszkodowanie z tytułu obciążenia nieruchomości służebnością przesyłu

Odszkodowanie przewidziane w niniejszym rozdziale ma stanowić wyrównanie za szkodę wyrządzoną wskutek obciążenia nieruchomości ustanowioną służebnością przesyłu. W rozdziale niniejszym uregulowane zostały kwestie podmiotu uprawnionego do uzyskania odszkodowania, organy właściwe do wydania decyzji, jak również kwestie ustalania wysokości odszkodowania.

Art. 45 ust. 1 i ust. 2 definiuje przesłanki przyznania prawa do odszkodowania. Co do zasady, odszkodowanie przysługuje za obciążenie nieruchomości służebnością przesyłu, na zasadach określonych w Rozdziale 6. Ust. 2 wprowadza jednak określone wyjątki od powyższej reguły. Po pierwsze, odszkodowanie przewidziane w Rozdziale 7 nie przysługuje w stosunku do gruntów położonych w granicach pasa drogowego. W przypadku tej kategorii gruntów rozliczenia z zarządcą drogi uregulowane są bowiem odrębnie w art. 40 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (t.j. Dz.U. z 2007r. Nr 19, poz. 115; z późn.

zm.), który przewiduje opłatę za zajęcie pasa drogowego, m.in. poprzez umieszczanie w pasie drogowym urządzeń infrastruktury technicznej niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego.

Po drugie, odszkodowanie nie przysługuje również w odniesieniu do tej części urządzeń przesyłowych, które stanowią przyłącza – a więc umożliwiającą przyłączenie odbiorcy do sieci w rozumieniu ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku Prawo energetyczne (Dz.U. z 2006 r. Nr 89, poz. 625, z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 7 sierpnia 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz.U. z 2006 r. Nr 123, poz. 858, z późn. zm.). Dodatkowo należy podkreślić, iż co do zasady przyłącza służą odbiorcy, a więc właścicielowi/użytkownikowi wieczystemu i w konsekwencji brak podstaw dla obciążania w ustawie przedsiębiorcy przesyłowego koniecznością zapłaty odszkodowania. Wyjątek w tym przypadku stanowią przyłącza źródeł wytwarzania – nie stanowią one przyłączy zgodnie z definicją zawartą w art. 2 pkt 11 ustawy. Dlatego też w tym przypadku uprawnionym podmiotom przysługiwać będzie prawo żądania odszkodowania. Przyłącza źródeł wytwórczych (np. farm wiatrowych) w wielu przypadkach prowadzone są po gruntach stanowiących własność osób trzecich, które nie są odbiorcami w rozumieniu przepisów Prawa energetycznego. W konsekwencji ich status z punktu widzenia tych osób jest identyczny jak w przypadku sieci przesyłowych lub dystrybucyjnych.

W ust. 1 i 3 uregulowany został katalog podmiotów, którym przysługuje odszkodowanie za obciążenie nieruchomości służebnością przesyłu. Są nimi właściciele nieruchomości lub użytkownicy wieczysti jeżeli nieruchomość została oddana w użytkowania wieczyste. Powyższe rozwiązanie, zgodnie z którym, jeżeli nieruchomość została oddana w użytkowanie wieczyste, odszkodowanie przysługuje użytkownikowi wieczystemu jest zgodne systemowo z rozwiązaniami występującymi w ustawie o gospodarce nieruchomościami. Zgodnie z art. 128 ust. 3 ustawy o gospodarce nieruchomościami, odszkodowanie z tytułu wyłączenia własności nieruchomości, na której ustanowione jest prawo użytkowania wieczystego, pomniejsza się o wartość tego prawa. Wynika to z faktu, że odszkodowanie – odpowiadające wartości danego prawa - przysługuje również użytkownikowi wieczystemu (art. 128 ust. 1). W konsekwencji suma odszkodowań na rzecz właściciela oraz użytkownika wieczystego daje łącznie wartość prawa własności.

Należy podkreślić, że wartość użytkowania wieczystego może zbliżać się do wartości prawa własności. Wynika to zarówno z danych porównawczych, jak i ze sposobu wyceny

podanego w par. 29 ust. 3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 września 2004r. w sprawie wyceny nieruchomości i sporządzania operatu szacunkowego (Dz.U. Nr 207, poz. 2109). W przypadku braku danych porównawczych prawodawca zaproponował dla wyceny wartości prawa wzór, zgodnie z którym wartość prawa użytkowania wieczystego ustala się jako wartość prawa własności przemnożoną przez współczynnik korygujący. Dla wysokości współczynnika korygującego istotne znaczenie będzie miała liczba lat niewykorzystanego okresu użytkowania wieczystego oraz stawka procentowa opłaty rocznej. Zależnie od wysokości powyższych wartości, wartość prawa użytkowania wieczystego wynosić może nawet 97,5 % wartości prawa własności nieruchomości. Natomiast jej minimalna wartość (na rok przed upływem okresu, na który została zawarta umowa) oscylować będzie w granicach 25 % wartości.

Powyższy model mógłby wydawać się właściwy jako podstawa do rozdzielania odszkodowania w związku z obciążeniem nieruchomości służebnością przesyłu pomiędzy użytkownika wieczystego oraz właściciela – w oparciu o parytet ustalany na podstawie wartości prawa użytkowania wieczystego w stosunku do prawa własności. Należy jednak podkreślić, iż ustanowienie służebności przesyłu w związku z realizacją urządzeń przesyłowych oznacza ograniczenie w zakresie korzystania z nieruchomości. W przypadku użytkowania wieczystego – w granicach określonych przez ustawy, zasady współżycia społecznego oraz umowę – użytkownik może korzystać z gruntu z wyłączeniem innych osób (w tym właściciela), art. 233 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93). W konsekwencji, ustanowienie służebności oddziałuje na zakres praw użytkownika wieczystego. Należy podkreślić, że, co do zasady, nie będzie miało wpływ na strumień przychodów właściciela – właściciel w przypadku zawarcia umowy użytkowania wieczystego nie pobiera bowiem pożytków z rzeczy, pobiera wyłącznie pierwszą opłatę oraz opłaty roczne, które przysługiwać mu będą również po ustanowieniu służebności przesyłu. Warto podkreślić, że zasadniczo właściciel nie będzie również zagrożony obniżką opłaty rocznej w wyniku aktualizacji w związku z obniżeniem wartości nieruchomości (art. 77 ust. 2 u stawy o gospodarce nieruchomościami wyłącza, z wyjątkiem nieruchomości oddanych na cele mieszkaniowe - po upływie 5 lat od zawarcia umowy, w takiej sytuacji możliwość aktualizacji).

Odszkodowanie przyznawane jest na zasadach określonych w rozdziale 7 niniejszej ustawy według stanu prawnego nieruchomości na dzień jej obciążenia służebnością przesyłu.

Art. 46 ust. 1 wskazuje, że obowiązek wypłaty odszkodowania, z tytułu obciążenia nieruchomości służebnością przesyłu, ciąży na przedsiębiorcy przesyłowym, na rzecz którego ustanowiona została służebność przesyłu.

Ust. 2 reguluje kwestię obowiązku przeprowadzenia negocjacji w sprawie wysokości odszkodowania, pomiędzy przedsiębiorcą przesyłowym a właścicielem nieruchomości na której są już lub będą zlokalizowane urządzenia przesyłowe. Przepis ten przewiduje, że termin rokowań biegnie od dnia wydania ostatecznej decyzji o pozwoleniu na budowę, o ustanowieniu korytarza przesyłowego, o określeniu korytarza przesyłowego albo o lokalizacji urządzenia przesyłowego w korytarzu przesyłowym

Zgodnie z ust. 3 właściciel nieruchomości oraz przedsiębiorca przesyłowy mają 14 dni na przeprowadzenie negocjacji, jeżeli nie uda im się w tym terminie dojść do porozumienia decyzję wysokości odszkodowania wydaje organ, który w pierwszej instancji wydał decyzję o ustanowieniu korytarza przesyłowego, o określeniu korytarza przesyłowego albo o lokalizacji urządzenia przesyłowego w korytarzu przesyłowym. Według ust. 4 organ na podjęcie decyzji o wysokości odszkodowania ma 14 dni. Ust. 5 przewiduje, że organ wyliczając wysokość odszkodowania określa ją zgodnie z przepisami rozdziału 7 niniejszej ustawy.

W **art. 47** określone zostały zasady ustalania wysokości odszkodowania, która to wysokość ustalana jest za pomocą algorytmu. Odszkodowanie ustalane jest jako określony ułamek wysokości kwoty bazowej odszkodowania.

Kontrowersje w zakresie wyceny – kwestia metody oraz braku danych

Należy zauważyć, że aktualnie w praktyce wyceny oraz doktrynie występują istotne rozbieżności co do metody szacowania odszkodowania z tytułu ustanowienia służebności przesyłu. Podkreśla się brak wiarygodnych transakcji ustanawiania, zmiany i znoszenia służebności za wynagrodzeniem/odszkodowaniem, brak wiarygodnych par transakcji nieruchomościami obciążonymi służebnościami i nieobciążonymi służebnościami z zachowaniem wystarczającego podobieństwa tak w zakresie nieruchomości, jak i treści służebności. Dodatkowo zwraca się uwagę, że niejednokrotnie okazuje się, iż nieruchomości obciążone osiągają ceny wyższe niż podobne nieruchomości bez obciążenia (Jarosław Matejczuk, *Używanie nieruchomości pod infrastrukturę – przypadki o charakterze służebnościowym: przesył i drogi*; Biuletyn Nieruchomości Nr 1 Listopad 2010, s.8).

Niemniej jednak ugruntowuje się pogląd, iż wysokość odszkodowania z tytułu ustanowienia służebności przesyłu powinna być ustalana w określonej relacji do wartości gruntu bez infrastruktury, z uwzględnieniem współczynnika spadku wartości nieruchomości w związku z realizacją infrastruktury (często określanego jako współczynnik „S”) oraz współczynnika współkorzystania z gruntu przez właściciela oraz przedsiębiorcę przesyłowego (określanego jako współczynnik „k”). Odszkodowanie powinno być ustalone w granicach strefy ograniczonego użytkowania/korzystania, określanej w m².

Arbitralne współczynniki stosowane w operatach szacunkowych

W doktrynie wskazuje się – w związku z brakiem odpowiednich danych - na konieczność arbitralnego oszacowania wartości zarówno współczynnika „S”, jak i współczynnika „k”.

Proponuje się przykładowo jako referencyjne wartości dla współczynnika „S” (współczynnika spadku wartości nieruchomości w związku z realizacją infrastruktury):

Rodzaj użytku	Ls, Lz	B, Ba, Bi,	R, S, Ł, Ps	dr	Bp, Bz, N, E
S	0,8 - 0,9	0,4 – 0,6	0,1 - 0,2	0,0 - 0,1	0,0 – 0,1

Podkreśla się jednocześnie konieczność uwzględniania zarówno kategorii użytku gruntowego, jak i przeznaczenia w planach miejscowych, postulując, aby przeznaczenie w planie na cele mieszkaniowe skutkowało zaliczeniem użytku rolnego do kategorii użytków budowlanych.

Należy jednak pamiętać, że – na co wskazują dane empiryczne – ustanowienie służebności przesyłu nie musi oznaczać spadku wartości nieruchomości, przeciwnie, wiązać może się ze wzrostem wartości nieruchomości. W takim przypadku współczynnik „S” powinien wynosić 0, lub przyjmować wartość ujemną. To, że ustanowienie służebności przesyłu nie musi oznaczać spadku wartości nieruchomości wynika z faktu, że dostęp nieruchomości do infrastruktury technicznej może być czynnikiem wpływającym na wzrost wartości nieruchomości. Dostrzegł to ustawodawca przewidując w art. 146 ust. 1 u.g.n. opłatę adiacencką od wzrostu wartości nieruchomości spowodowanego budową urządzeń infrastruktury technicznej.

Oznacza to konieczność dokonania rozdzielenia urządzeń przesyłowych na dwie podstawowe kategorie:

- urządzeń przesyłowych zapewniających dostęp do infrastruktury technicznej nieruchomości obciążonej służebnością przesyłu – stanowiących element tzw. sieci dystrybucyjnych
- urządzeń przesyłowych, które nie zapewniają bezpośrednio dostępu do infrastruktury technicznej nieruchomości obciążonej służebnością przesyłu – stanowiących element tzw. sieci przesyłowych.

Należy stwierdzić, że, co do zasady, w przypadku pierwszej kategorii („sieci dystrybucyjnych”), lokalizacja urządzenia przesyłowego oraz ustanawianie służebności przesyłu nie wiąże się ze spadkiem wartości nieruchomości. Zjawisko spadku wartości nastąpi wyłącznie w odniesieniu do nieruchomości obciążanej drugą kategorią urządzeń przesyłowych (sieci przesyłowe – czyli posługując się terminologią ustawy urządzeń przesyłowych o znaczeniu krajowym).

Również arbitralnie w doktrynie oraz praktyce wyceny formułowane są wartości dla współczynnika współkorzystania. Opierają się one na obserwacji zróżnicowania skali współkorzystania z gruntów przez przedsiębiorstwa przesyłowe w zależności od rodzajów użytków. Poniżej przedstawiono przykładowe wartości referencyjne współczynnika „k” proponowane w doktrynie:

Rodzaj użytku	Ls, Lz	B, Ba, Bi,	R, S, Ł, Ps	dr	Bp, Bz, N, E
K	0,5 - 0,9	0,3 – 0,6	0,05 - 0,3	0,05 - 0,25	0,3 – 0,6

Arbitralność współczynników „S” oraz „k” – określanych czasami zbiorczo jako „K” (współczynnik uwzględniający wszystkie identyfikowalne elementy, wpływające na wartość szacowanego prawa) oznacza w praktyce, że wysokość odszkodowania z tytułu ustanowienia służebności przesyłu ustalana w drodze operatu szacunkowego ma wysoce wskaźnikowy charakter (aż dwa czynniki iloczynu, określane są w sposób arbitralny).

Dodatkowo, również szacowana metodą porównawczą wartość gruntu bez infrastruktury – wartość bazowa dla powyższego iloczynu – oznacza ustalanie w ramach operatów wartości

dla nieruchomości, które nie są nieruchomościami podobnymi do nieruchomości, na której ustanawiana jest służebność przesyłu, oczywiście w aspekcie braku infrastruktury przesyłowej.

Algorytm ustawy – a algorytmy stosowane w operatach

Powyższe uwagi mają bardzo istotne znaczenie dla uzasadnienia rozwiązania proponowanego w ustawie. Należy bowiem w konsekwencji podkreślić, iż wprowadzone rozwiązanie, opierające się na ustaleniu odszkodowania jako ułamek kwoty bazowej, nie oznacza jakościowej zmiany sposobu ustalania wysokości odszkodowania w związku ze służebnością przesyłu. Wskaźnikowy charakter algorytmu koresponduje ze wskaźnikową metodą szacowania odszkodowania z tytułu służebności przesyłu w ramach operatu szacunkowego. Dodatkowo, rozwiązania wprowadzane przez ustawę oznaczają standaryzację przedmiotowych wskaźników, w konsekwencji oznaczają realizację konstytucyjnej zasady równości.

Algorytm ustawy - założenia

Wprowadzone w art. 41 ustawy ułamki wartości kwoty bazowej odszkodowania stanowią wynik scalenia wskazanych wyżej współczynników: „S” oraz „k”, z dodatkowym uwzględnieniem zróżnicowania ze względu na rodzaj urządzenia przesyłowego (naziemne, nadziemne oraz podziemne). W art. 41 uwzględniono również odmienny wpływ na wartość nieruchomości opisanych wyżej dwóch zasadniczych typów urządzeń przesyłowych – stanowiących elementy sieci dystrybucyjnych oraz sieci przesyłowych (urządzenia przesyłowe o znaczeniu krajowym). Dlatego też zróżnicowano ułamek wartości kwoty bazowej w zależności od typu sieci. Dla sieci przesyłowych, a więc urządzeń przesyłowych elektroenergetycznych wysokich napięć o napięciu znamionowym powyżej 110 KV, sieci gazowych wysokiego ciśnienia, rurociągów przesyłowych dalekosiężnych służących do transportu ropy naftowej i produktów ropopochodnych, ułamek ustalony w art. 41 ust. 2 przyjmuje wyższe wartości, gdyż uwzględnia również spadek wartości nieruchomości związany z ustanowieniem służebności przesyłu. Spadek wartości nieruchomości występuje na większą skalę w przypadku gruntów zabudowanych i zurbanizowanych oraz gruntów leśnych, w związku z wykluczeniem możliwości zabudowy oraz zasadniczo ograniczeniem gospodarki leśnej. Dlatego też art. 42 ust. 2 pkt 1 ustala zwiększenie należnego odszkodowania o 0,2 wysokości kwoty bazowej odszkodowania w stosunku do wysokości

ustalanej na zasadach określonych w ust. 1. W przypadku pozostałych użytków gruntowych (w tym terenów rekreacyjno-wypoczynkowych, oznaczonych symbolem Bz) spadek wartości nieruchomości następuje na mniejszą skalę, w konsekwencji 42 ust. 2 pkt 1 ustala zwiększenie należnego odszkodowania o 0,1 wysokości kwoty bazowej. Regulacje ust. 2 mają zastosowanie wyłącznie do urządzeń przesyłowych nadziemnych i podziemnych. W przypadku urządzeń przesyłowych naziemnych oraz obiektów naziemnych będących elementami urządzeń przesyłowych podziemnych lub nadziemnych odszkodowanie wynosi bowiem pełną wartość kwoty bazowej, w konsekwencji nie może podlegać zwiększeniu.

Z kolei powiązanie obszaru objętego odszkodowaniem z powierzchnią korytarza przesyłowego eliminuje niejasności i trudności wynikające z zastosowania przepisów dotyczących ochrony otoczenia przed polem elektromagnetycznym, hałasem czy innymi zanieczyszczeniami. Pozwala również rozstrzygnąć rozbieżności występujące w praktyce wyceny. Obecnie w doktrynie występuje niemały zamęt terminologiczny związany z próbą ustalenia powierzchni pasa służebności przesyłu. Wydziela się niejednokrotnie węższy pas eksploatacyjny (zwany też czasem pasem technologicznym) – jako pas niezbędny do obsługi sieci przesyłowych i dystrybucyjnych. Jednocześnie wydziela się szerszy pas ochrony funkcyjnej (pas bezpieczeństwa) – typowy dla linii przesyłowych (tranzytowych) wprowadzający ograniczenia w korzystaniu z nieruchomości, w szczególności polegające na zakazie zabudowy. Konstrukcja ustawowa, wiążąca odszkodowanie z powierzchnią korytarza przesyłowego polega na objęciu korytarzem dwóch powyższych pasów (stref): eksploatacyjnego oraz bezpieczeństwa. Oczywiście pas bezpieczeństwa występuje, co do zasady wyłącznie w przypadku sieci przesyłowych – jego wielkość zostanie uwzględniona w wydawanym na podstawie art. 9 ustawy rozporządzeniu ustalającym maksymalną szerokość korytarza przesyłowego dla urządzeń przesyłowych elektroenergetycznych wysokich napięć, sieci gazowych wysokiego ciśnienia, rurociągów przesyłowych dalekosiężnych służących do transportu ropy naftowej i produktów ropopochodnych.

Wysokość tak ustalonego odszkodowania zaokrągla się w górę do pełnych złotych.

Rozwiązania w innych krajach

Należy podkreślić, że podobne trudności w zakresie oszacowania wartości służebności przesyłu występują również w innych krajach europejskich. Nawet kraje, w których wprowadzono system powszechnej taksacji nieruchomości, a więc dysponujące

referencyjnymi danymi w zakresie wartości nieruchomości, dla szacowania wartości prawa służebności przesyłu przyjmują rozwiązania bazujące na algorytmach, wskaźnikach, a nie na metodzie porównawczej – stanowiącej standard wyceny prawa własności nieruchomości w całej Europie. Dla przyjęcia wskaźnikowej metody szacowania służebności przesyłu nie stanowią przeszkody - będące standardem europejskim - konstytucyjne gwarancje słusznego odszkodowania w związku z wywłaszczeniem (w tym ograniczeniem prawa własności).

W ramach badań porównawczych na potrzeby projektu ustawy, przeanalizowano m.in. rozwiązania przyjęte w tym zakresie w prawie szwedzkim. Podsumować można je w postaci poniższych wniosków:

- Podobnie jak polski system prawny, również regulacje szwedzkie – w tym przepisy rangi konstytucyjnej – gwarantują ochronę prawa własności. Konstrukcja i treść norm szwedzkich są zasadniczo zbieżne z polskimi normami konstytucyjnymi
- Analizowane regulacje dopuszczają wywłaszczenie (odjęcie prawa własności lub jego ograniczenie) ze względu na istotny interes/cel publiczny
- Dopuszczalność wywłaszczenia konkretnej nieruchomości, poza wskazanymi wyżej przesłankami celu publicznego, wymaga dodatkowo wykazania konieczności wywłaszczenia wskazanej nieruchomości, a więc braku realistycznych, alternatywnych lokalizacji dla realizacji określonego celu publicznego
- W takich przypadkach właściciel planowanej do wywłaszczenia nieruchomości posiada pozycję *quasi-monopolistyczną* – w ramach dobrowolnych, umownych procedur mógłby dyktować cenę transakcyjną. Regulacje muszą w konsekwencji zabezpieczać interes publiczny, w zakresie unikania nadmiernego obciążenia kosztami wywłaszczenia. System regulacyjny ustalający odszkodowania na zbyt wysokim poziomie ostatecznie jest niekorzystny dla wszystkich stron, w tym również dla właścicieli otrzymujących odszkodowanie z tytułu wywłaszczenia, gdyż ogranicza lub likwiduje możliwość realizacji przedsięwzięć przynoszących długoterminowe korzyści z punktu widzenia całej społeczności
- Uwzględnienie powyższych założeń ma wpływ na zasady wyceny odszkodowań w związku z wywłaszczeniem oraz na dopuszczone odstępstwa od tych zasad. Cena ustalana w ramach procedury wywłaszczania (*purchase money*) powinna zostać ustalona

w wysokości odpowiadającej wartości rynkowej nieruchomości. Jeżeli wywłaszczana jest część nieruchomości, odszkodowanie ustalane jest w wysokości odpowiadającej spadkowi wartości nieruchomości wywołanej wywłaszczeniem (*encroachment money*). Od wartości rynkowej odejmuje się jednak komponent związany z wpływem przedsięwzięcia na wartość (*enterprise effect*). Dodatkowo wprowadza się domniemanie (*rule of presumption*), zgodnie z którym wzrost wartości w okresie 10 lat przed wnioskiem w sprawie wywłaszczenia spowodowany został oczekiwanym wzrostem wartości nieruchomości (*anticipatory value*), w związku z przeznaczeniem na cel publiczny. W konsekwencji również ten komponent (z wyjątkiem sytuacji, w których właściciel obali domniemanie) odejmowany jest od wartości rynkowej.

- Nie istnieje jedna, sformalizowana metoda ustalania wartości odszkodowania. W szczególności metoda porównawcza stosowana jest w sprawach z zakresu wywłaszczenia oraz odszkodowania stosunkowo rzadko.
- W większości przypadków zastosowanie znajdują zróżnicowane metody szacunkowe, zawierające algorytmy umożliwiające uproszczoną wycenę. Metody te z jednej strony mogą nie gwarantować ustalenia odszkodowania w wysokości wartości rynkowej w każdym przypadku. Z drugiej strony jednak, istotne jest ich znaczenie dla uniformizacji reguł w zakresie wysokości odszkodowania oraz wpływ na przyspieszenie procesu jego ustalania oraz ograniczenie odwołań/apelacji.

Konstytucyjność proponowanych rozwiązań

Przyjęta w projekcie ustawy konstrukcja ustalenia odszkodowania z tytułu ustanowienia służebności przesyłu jako ułamka kwoty bazowej nie narusza w żaden sposób zasady słusznego odszkodowania w związku z dokonywanym wywłaszczeniem wyrażonej w art. 21 ust. 2 Konstytucji.

Po pierwsze, jak wykazano wyżej, ze względu na brak wiarygodnych danych dotyczących transakcji ustanawiania, zmiany i znoszenia służebności za wynagrodzeniem/odszkodowaniem, brak wiarygodnych par transakcji nieruchomościami obciążonymi służebnościami i nieobciążonymi służebnościami z zachowaniem wystarczającego podobieństwa tak w zakresie nieruchomości, jak i treści służebności, do wyceny wartości służebności przesyłu w formie operatorów szacunkowych stosuje się arbitralnie ustalone współczynniki (najczęściej: współkorzystania „k” oraz spadku wartości

nieruchomości „S”). Metoda wskaźnikowa/algoritmowa wprowadzona w projekcie ustawy nie oznacza w konsekwencji jakościowej zmiany zasad szacowania wartości odszkodowania w zestawieniu z operatami. Wskaźnikowość jest bowiem związana z naturą wycenianego odszkodowania, które nie poddaje się standardowemu podejściu wyceny porównawczej. W konsekwencji nie może ona oznaczać naruszenia zasady „słuszności” odszkodowania.

Po drugie, nawet w przypadku, w którym możliwe byłoby ustalenie wartości nieruchomości obciążonej służebnością, doświadczenia z innych krajów wskazują, iż tak określona wartość zawierałaby komponenty, które nie powinny być uwzględniane w ramach odszkodowania. Od wartości rynkowej należałoby odjąć komponent związany z wpływem przedsięwzięcia na wartość (*enterprise effect*). Dodatkowo należałoby rozważyć – wzorem rozwiązań z innych krajów europejskich – wpływ na wzrost wartości nieruchomości (poprzez wzrost cen sprzedaży) oczekiwanego wzrostu wartości nieruchomości (*anticipatory value*), w związku z przeznaczeniem na cel publiczny. Ten drugi komponent będzie miał szczególne znaczenie w przypadku wprowadzanej ustawowej regulacji w zakresie służebności przesyłu oraz ustalania odszkodowania. Pewność rozliczenia służebności (w tym bezumownego korzystania) w horyzoncie czasowym ustalonym w ustawie oraz pewność wysokości rozliczenia (algoritm ustawowy) może mieć wpływ na wzrost wartości nieruchomości obciążonych służebnością przesyłu. Podobny proces zaobserwować można było w odniesieniu do nieruchomości rolnych w momencie akcesji do Unii Europejskiej. Pewność obszarowych dopłat unijnych, skutkowała wzrostem wartości nieruchomości rolnych. Tak więc uporządkowanie statusu prawnego nieruchomości, na których znajdują się urządzenia przesyłowe, poprzez ustanowienie w trybie ustawowym służebności przesyłu w granicach korytarza przesyłowego mogłoby wywołać wzrost wartości nieruchomości objętych służebnością, a w konsekwencji w ramach tradycyjnej metody wyceny poprzez operaty szacunkowe, opartej na danych porównawczych, wzrost wartości odszkodowania z tytułu służebności przesyłu przekraczający poziom „słusznego odszkodowania”. Ta swoista „renta” wydaje się nie do pogodzenia z zasadą słuszności również z dodatkowego powodu – w przypadku już istniejących urządzeń przesyłowych, możliwość ich przełożenia jest w praktyce niemożliwa, ze względu na skalę kosztów oraz brak alternatywnych terenów (w szczególności w granicach obszarów zabudowanych). Skoro tak, to właściciel w procesie negocjacji posiada pozycję *quasi-monopolistyczną* – w ramach dobrowolnych, umownych procedur mógłby dyktować cenę transakcyjną. Taka zawyżona cena transakcyjna stawałaby się, zgodnie z założeniami podejścia porównawczego, wartością referencyjną dla szacowania

wartości służebności w przypadkach ustalania odszkodowania w ramach procedury wyłączeniowej. Naruszałoby to nie tylko zasadę słuszności oraz zasadę równowagi interesu publicznego oraz interesu prywatnego. Naruszałoby wprost zasady określania wartości w podejściu porównawczym ustalone w ustawie o gospodarce nieruchomościami – zgodnie z którą nie bierze się pod uwagę cen transakcyjnych uzyskiwanych w sytuacji przymusowej (argument *a contrario* z art. 151 ust. 1 pkt 1 u.g.n.).

Po trzecie, rozwiązania polegające na wycenie w oparciu wartości wskaźnikowe funkcjonują aktualnie w obowiązującym systemie prawnym i nie kwestionowano ich zgodności z konstytucyjną zasadą słusznego odszkodowania. Szereg takich konstrukcji wprowadziło Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 września 2004r. w sprawie wyceny nieruchomości i sporządzania operatu szacunkowego (Dz.U. Nr 207, poz. 2109). W tym miejscu wskazać można przykładowo: metodę wskaźników szacunkowych gruntów uregulowaną w § 18 przedmiotowego Rozporządzenia, uregulowany w § 29 ust. 3 wzór na współczynnik korygujący, stosowany dla wyceny prawa użytkowania wieczystego w przypadku braku danych porównawczych, wprowadzoną w § 36 ust. 2 pkt 1 i 2 dla określonych przypadków regułę wskaźnikowego podnoszenia wartości o 50 % w przypadku wyceniania wartości działek gruntu wydzielanych pod drogi lub zajętych pod drogi, a także wprowadzenie w § 48 ust. 2 współczynników uwzględniających różnice w poziomie rozwoju gospodarczego województw dla wyceny wartości tzw. mienia zabużańskiego.

Wreszcie po czwarte, należy podkreślić, że pojęcie „słusznego odszkodowania” wprowadzone przez art. 21 ust. 2 Konstytucji nie oznacza automatycznego obowiązku zapłaty pełnej wartości rynkowej. Jak wykazano wyżej, wartość rynkowa danego prawa może być bowiem w określonej części efektem procesów związanych z realizacją danego zadania publicznego, czy też *quasi-monopolistycznej* pozycji właściciela. Dodatkowo słuszne odszkodowanie, to również takie odszkodowanie, które uwzględnia ważny interes publiczny. Co za tym idzie niedopuszczalne jest ukształtowanie odszkodowań na poziomie, który uniemożliwiłby realizację określonych zadań publicznych, przykładowo w obszarze realizacji infrastruktury technicznej. Warto zauważyć, iż przykłady tego typu proporcjonalnego obniżenia gwarantowanych przez państwo odszkodowań lub rekompensat w stosunku do poziomu wartości rynkowej danego prawa, występują w obowiązującym systemie prawnym. Wskazać należy chociażby ustawę z dnia 8 lipca 2005 r. o realizacji prawa do rekompensaty z tytułu pozostawienia nieruchomości poza obecnymi granicami

Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 169, poz. 1418). Jest to o tyle istotne, że analizy w zakresie poziomu obciążenia poszczególnych sektorów (gazowniczego, energetycznego, ciepłowniczego) z tytułu wprowadzenia ustawowego algorytmu ustalania odszkodowań z tytułu służebności przesyłu wykazały, że skutkowałby on przykładowo zwiększeniem poziomu opłaty dystrybucyjnej, stanowiącej komponent ceny m³ gazu, o około 19 % przez okres 20 lat. Niewiele mniejszy wzrost szacowano w odniesieniu do poziomu wzrostu opłaty dystrybucyjnej stanowiącej składnik ceny energii elektrycznej. Tak istotny wzrost cen energii elektrycznej, gazu i ciepła miałby katastrofalne skutki dla całej gospodarki. Wpłynąłby na gwałtowny wzrost kosztów życia i prowadzenia gospodarstw domowych. Oznaczałby również skokowy wzrost kosztów prowadzenia działalności gospodarczej, radykalnie obniżając konkurencyjność polskiej gospodarki. Wreszcie nadmierny poziom obciążeń związanych z wypłatą odszkodowań pozbawiłby przedsiębiorstwa przesyłowe środków na modernizację oraz rozbudowę infrastruktury, co prowadzić musiałyby do zapaści cywilizacyjnej kraju. Powyżej wskazane skutki społeczno-gospodarcze byłyby skrajnie niekorzystne również z punktu widzenia właścicieli (użytkowników wieczystych) uprawnionych do odszkodowania z tytułu służebności przesyłu.

W konsekwencji należy stwierdzić, że ustalenie słusznego odszkodowania z tytułu służebności przesyłu w ramach ustawowego algorytmu musiało uwzględnić również wyżej opisane uwarunkowania.

Tak więc ostatecznie algorytm wyliczania kwoty bazowej został ukształtowany w sposób w pełni oddający relację pomiędzy wartością poszczególnych kategorii gruntów, poprzez właściwą kalibrację wysokości poszczególnych wskaźników (por. uzasadnienie do art. 48 i 49), przy jednoczesnym dostosowaniu ich wysokości do poziomu, na którym globalny poziom zobowiązań sektorów z tytułu odszkodowania generować będzie wzrost opłat dystrybucyjnych nie przekraczający 8 % przez okres 20 lat.

Wysokość kwoty bazowej odszkodowania, o której mowa w artykule 48 ustala się zgodnie z art. 48 i 49 ust 1-5.

Art. 48. Przepis ten określa algorytm wyliczenia wysokości kwoty bazowej odszkodowania położonego w korytarzu przesyłowym. W tym celu wykorzystuje następujące składniki:

1) powierzchnię gruntu wyrażoną w metrach kwadratowych,

2) średnią wartość metra kwadratowego gruntów ornych dla gruntów słabych – klasy V i VI, ogłoszoną przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w trybie określonym w art. 58,

Podstawę dla algorytmu wyliczenia wysokości kwoty bazowej odszkodowania stanowić będzie średnia cena gruntów ornych dla gruntów słabych (klasy V i VI). Uzasadnienie takiego rozwiązania stanowią: wysoki udział użytków rolnych w ogólnej strukturze użytków, znaczna liczba dostępnych transakcji (co istotnie wpływa na stabilność średniej) oraz fakt dostępności publikowanych przez Główny Urząd Statystyczny kwartalnie danych (przekazywanych przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa) dot. cen zakupu/sprzedaży użytków rolnych, a także stwierdzoną istotną korelacją pomiędzy cenami gruntów rolnych, a cenami innych kategorii gruntów.

Na źródło danych o cenie średniej wybrano publikację przygotowywaną przez Główny Urząd Statystyczny. Artykuł 58 projektu ustawy zawiera upoważnienie dla Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego do ogłaszania do końca pierwszego kwartału każdego roku kalendarzowego w Monitorze Polskim średniej ceny metra kwadratowego gruntów ornych dla gruntów słabych.

3) właściwy wskaźnik różnicowania województwa, różnicujący wartość gruntu położonego w korytarzu przesyłowym w zależności od województwa, w którego granicach zlokalizowana jest nieruchomość, ustalony w oparciu o wielkość produktu krajowego brutto przypadającego na osobę w danym województwie, określony w załączniku nr 2 do ustawy.

Wskaźnik ten różnicuje wartość rozpatrywanego gruntu w zależności od województwa, w którego granicach jest zlokalizowana nieruchomość. Pozwala to uwzględnić występujące na terenie Polski różnice średniej wartości gruntów dla różnych części kraju. Wskaźnik różnicowania województwa został ustalony w dwóch etapach. W pierwszym etapie określono wskaźnik pośredni na podstawie danych makroekonomicznych tj. produktu krajowego brutto w danym województwie przypadającego na osobę. Następnie w oparciu o średnią cen bazową i średnie wartości określone w wybranych gminach na podstawie bazy cen transakcyjnych, dokonano przeskalowania wartości wskaźnika przy założeniu najlepszego odwzorowania przez algorytm wartości nieruchomości w poszczególnych polach badawczych. W ten sposób ustalono ostateczny wskaźnik różnicowania województwa.

4) właściwy wskaźnik wartości grupy użytku gruntowego, różnicujący wartość gruntu położonego w korytarzu przesyłowym w zależności od: zakwalifikowania użytku gruntowego do jednej z grup zgodnie z przepisami regulującymi ewidencję gruntów i budynków oraz kierunkami zagospodarowania w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania

przestrzennego lub przeznaczeniem w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, ustalonego na zasadach opisanych w art. 48 ust. 1-4, w wysokości określonej w załączniku nr 3 do ustawy.

Jeśli jako podstawę kalkulacji wartości gruntu przyjęto wartość m^2 gruntu rolnego, dla pozostałych grup użytków trzeba odpowiednio zmodyfikować tę wartość. Na potrzeby algorytmu wyróżniono cztery grupy użytków:

- użytki rolne (stawka podstawowa),
- grunty leśne (stawka nieznacznie podwyższona),
- grunty zabudowane i zurbanizowane (stawka znacznie podwyższona),
- pozostałe grupy użytków (stawka nieznacznie obniżona).

Dla gruntów rolnych, jako że ich wartość została przyjęta jako wartość bazowa, współczynnik będzie wynosił 1,0.

Wydzielenie jako odrębnej kategorii gruntów leśnych wynika w pierwszej kolejności z niewielkiej lecz zauważalnej różnicy w cenach w stosunku do cen gruntów rolnych, w drugiej zaś z faktu, iż zakres ograniczeń w korzystaniu z nieruchomości leśnej w przypadku lokalizacji na niej inwestycji liniowej będzie inny niż w przypadku gruntów rolnych (np. linia napowietrzna nie wyklucza korzystania z gruntów rolnych pod nią w sposób zgodny z dotychczasowym przeznaczeniem, podczas gdy w przypadku gruntów leśnych takie ograniczenie występuje).

Oczywista jest konieczność wydzielenia jako odrębnej kategorii gruntów zabudowanych i zurbanizowanych, jako że możliwość realizacji zabudowy znacząco wpływa na ich wartość rynkową, jak i na zakres ograniczenia w przypadku lokalizacji na nich inwestycji liniowej.

Kategoria „pozostałe grupy użytków” obejmuje wszystkie pozostałe grunty.

W ustępie 2 art. 48 wprowadzono wyjątek od zasady ustalenia wskaźnika wartości grupy użytku gruntowego w oparciu o przynależność danego użytku gruntowego do określonej grupy, zgodnie z przepisami regulującymi ewidencję gruntów i budynków. Dla zurbanizowanych terenów niezabudowanych, oznaczonych symbolem Bp, właściwą grupę użytków gruntowych stanowi grupa użytki rolne. Zgodnie ze zdaniem drugim, wysokość wskaźnika wartości grupy użytku gruntowego ustala się w tym przypadku stosując odpowiednio art. 49 ust. 3 ustawy. Omawiany wyjątek wynika z regulacji wskazanego użytku w § 67 ust. 3 pkt 4 oraz w pkt 3. 4) Załącznika nr 6 do Rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001r. w sprawie ewidencji budynków (Dz.U. Nr 38, poz. 454), zgodnie z którymi do zurbanizowanych terenów niezabudowanych zalicza

się grunty niezabudowane, przeznaczone w planach zagospodarowania przestrzennego pod zabudowę, wyłączone z produkcji rolniczej i leśnej. Z punktu widzenia wartości nieruchomości ich status jest w konsekwencji identyczny ze statusem gruntów rolnych przeznaczonych na cele nierolnicze i nieleśne w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego – dlatego powołany przepis wprowadza odesłanie do art. 49 ust. 3 ustawy.

Art. 49. Przepis ten wskazuje jak należy precyzować wskaźnik wartości grupy użytku gruntowego. Wskaźnik ten określany jest na podstawie sposobu użytkowania określonego w ewidencji gruntów i budynków oraz dokumentów planistycznych (zastrzeżenia w ust. 2 – 5). Konieczność ukształtowania zróżnicowanych kategorii gruntów i przypisania im odmiennych wysokości wskaźnika, wynika:

- po pierwsze, ze zróżnicowania wartości nieruchomości ze względu na kategorię użytkowania (wykazywaną w ewidencji gruntów i budynków). Podstawowa różnica w wartości obserwowana jest pomiędzy terenami rolnymi i leśnymi oraz terenami zurbanizowanymi.
- po drugie, również w ramach wykazanego w ewidencji użytkowania rolniczego i leśnego, istnieć będą kategorie gruntów o faktycznie zdecydowanie wyższej wartości. Będą to kategorie gruntów, które pozostają na obecnym etapie w użytkowaniu rolniczym lub leśnym, natomiast w dokumentach planistycznych (studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, decyzja o warunkach zabudowy lub decyzja o lokalizacji inwestycji celu publicznego) przewidziane zostały na cele nierolnicze i nieleśne. W konsekwencji istnieje konieczność ustalenia dla nich wyższego wskaźnika niż dla pozostałych gruntów wykazanych w ewidencji jako użytki rolne lub leśne.
- po trzecie, kategoria, o której mowa w poprzednim akapicie musi zostać podzielona na dwie podstawowe podkategorie. Do pierwszej zaliczyć należy te użytki rolne i leśne, dla których przewidziano nierolnicze i nieleśne kierunki zagospodarowania wyłącznie w akcie planistycznym (studium). Do drugiej natomiast te użytki rolne i leśne, dla których uzyskano dodatkowo zgodę na przeznaczenie na cele nierolnicze i nieleśne, najczęściej w ramach procedury sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Równorzędny charakter będą miały również grunty dla których ustalono warunki realizacji inwestycji o charakterze nierolniczym i nieleśnym w ostatecznej decyzji o warunkach zabudowy. W przypadku decyzji o lokalizacji celu publicznego sytuacja taka nastąpi przede

wszystkim w przypadku inwestycji realizujących cele wskazane w art. 6 pkt 6, 6a , 7 ustawy o gospodarce nieruchomościami. Dotyczy to więc budowy obiektów dla urzędów władzy publicznej, urzędów pocztowych oraz obiektów związanych z obronnością.

Nie ulega wątpliwości, że wartość gruntów zaliczonych do drugiej podkategorii jest co do zasady wyższa, od wartości gruntów zaliczonych do podkategorii pierwszej – stąd konieczność wprowadzenia dwóch, zróżnicowanych wskaźników.

Szczegółowego rozwinięcia poszczególnych kategorii oraz określenia wysokości wskaźnika dokonano w Załączniku nr 3 do ustawy.

Ust. 5 precyzuje, iż w sytuacji w której w dokumentach planistycznych wyznaczono dla korytarza przesyłowego lokalizację liniowego urządzenia przesyłowego lub otaczającej go strefy, a dla terenów przylegających do niego po obydwu stronach przewidziano rolniczy kierunek zagospodarowania lub przeznaczenia, określenie rodzaju gruntu następuje zgodnie z ewidencją gruntów i budynków.

Ust. 6 wprowadza dodatkowy wskaźnik – wskaźnik wartości położenia, który różnicuje wartości nieruchomości w zależności od lokalizacji nieruchomości na terenach miast lub wsi, oraz w zależności od wielkości miasta.

Uwzględnia się go tylko w odniesieniu do gruntów znajdujących się w granicach administracyjnych miast. Oznacza to, że wyliczywszy średnią wartość gruntu objętego służebnością przesyłu, w przypadku miasta, uzyskany wynik należy przemnożyć przez dodatkowy współczynnik – wskaźnik wartości położenia. Wskaźnik ten w każdym przypadku będzie > 1 , w załączniku nr 4 ulega zróżnicowaniu w zależności od wielkości miasta. Wskaźnik ten umożliwi dalsze „urealnienie” wartości gruntu w zależności od lokalizacji, bez konieczności sięgania po niemożliwe do zrealizowania instrumenty, typu ogłaszanie przez GUS średniej ceny nieruchomości dla każdego z powiatów.

Zgodnie z ust. 7, jeśli w granicach korytarza przesyłowego znajdują się grunty różnych rodzajów w rozumieniu ustawy, wysokość odszkodowania stanowi suma wartości odszkodowań, ustalonych zgodnie z art. 48 i 49 ust 1-6 oddzielnie dla powierzchni każdego z rodzajów gruntów.

Art. 50 przewiduje podwyższenie wysokości odszkodowania o 5% wartości ustalonego odszkodowania w przypadku, w którym właściciel lub użytkownik wieczysty wyda

nieruchomość w terminie 14 dni od dnia doręczenia zawiadomienia o wydaniu pozwolenia na budowę lub decyzji.

W **art. 51** wskazane zostało, że jeżeli ustalane jest odszkodowanie związane z lokalizacją w korytarzu przesyłowym kolejnego urządzenia przesyłowego, odszkodowanie ustala się w wysokości równej połowie odszkodowania ustalonego zgodnie z art. 47, z zastrzeżeniem, że łączna wysokość odszkodowania ustalonego w kolejnych decyzjach nie może przekroczyć wartości gruntu określonej zgodnie z art. 48 i 49.

Zgodnie natomiast z **art. 52** jeżeli w ramach odszkodowania za obciążenie nieruchomości służebnością, o której mowa w rozdziale 6, zachodzi konieczność uwzględnienia również elementu wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości, wysokość należnego odszkodowania powiększa się o 5 %, z zastrzeżeniem, że łączna wysokość odszkodowania nie może przekroczyć wartości gruntu określonej zgodnie z art. 48 i 49.

Art. 53 określa zasady wypłacania odszkodowania w przypadku gdy dojdzie do likwidacji rodzinnego ogrodu działkowego. Zgodnie z przedmiotowym przepisem przedsiębiorca przesyłowy będzie musiał wypłacić członkom Polskiego Związku Działkowców odszkodowanie za stanowiące ich własność nasadzenia, urządzenia i obiekty znajdujące się na działkach oraz za stanowiące jego własność urządzenia, budynki i budowle rodzinnego ogrodu działkowego przeznaczone do wspólnego korzystania przez użytkowników działki i służące do zapewnienia funkcjonowania ogrodu.

Art. 54 przewiduje dla strony niezadowolonej z odszkodowania przyznanego jej na podstawie decyzji, o której mowa w art. 46 ust. 1, możliwość wniesienia powództwa do sądu powszechnego w terminie 45 dni od dnia doręczenia decyzji.

Wniesienie powództwa do sądu powszechnego wstrzymuje wypłatę odszkodowania do czasu prawomocnego zakończenia postępowania sądowego.

Art. 55 przewiduje, że odszkodowanie przewidziane w niniejszym rozdziale wypłaca się w terminie 30 dni od dnia wydania ostatecznej decyzji o wysokości odszkodowania. Jednak przepisu tego nie stosuje się w sytuacji gdy strona wniosła powództwo do sądu powszechnego o zasądzenie wyższego odszkodowania.

W **art. 56** sformułowane zostało wyłączenie innych roszczeń z tytułu ustanowienia służebności przesyłu, w szczególności roszczeń o wynagrodzenie za ustanowienie służebności

przesyłu, jak również za ewentualne bezumowne korzystanie z nieruchomości przed dniem powstania służebności.

Art. 57 stwierdza, że w zakresie nie uregulowanym w niniejszej ustawie stosuje się odpowiednio przepisy ustawy o gospodarce nieruchomościami określające zasady ustalania odszkodowania w przypadku wydania zezwolenia, o którym mowa w art. 124 ust. 1 tej ustawy.

W **art. 58** określone zostało upoważnienie dla Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego do ogłaszania do końca pierwszego kwartału każdego roku kalendarzowego w Monitorze Polskim średniej ceny metra kwadratowego gruntów ornych dla gruntów słabych – klasy V i VI.

Rozdział 8

Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe i końcowe

Art. 59. Przepis wprowadza zmiany w ustawie – o drogach publicznych. Celem przepisu jest skrócenie odległości w jakiej mogą być lokalizowane urządzenia przesyłowe od granicy pasa drogowego. W związku z realizacją powyższego celu wprowadzono w art. 42 po ust. 2 ust. 2a dopuszczający możliwość umieszczenia urządzenia liniowego będącego urządzeniem przesyłowym w rozumieniu ustawy o korytarzach przesyłowych w odległości mniejszej niż określona w ust. 1 art. 42, ale nie mniejszej niż 3 m od granicy pasa, za zgodą zarządcy drogi, którą zarządca drogi wydaje inwestorowi przed uzyskaniem pozwolenia na budowę lub zgłoszeniem budowy albo wykonywania robót budowlanych. Decyzja o ustanowieniu korytarza oraz decyzja o lokalizacji urządzenia w korytarzu, w rozumieniu ustawy o korytarzach przesyłowych, wiąże zarządcę drogi przy wydawaniu zgody na umieszczenie urządzenia liniowego.

Art. 60 – Przepis wprowadza zmianę w ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 51, poz. 307 z późn. zm.) poprzez uzupełnienie brzmienia art. 21 ust. 1 pkt 120 o służebność przesyłu

Art. 61. Przepis precyzuje, że grunt zajęty pod urządzenia przesyłowe nie zmienia kwalifikacji terenu jako lasu oraz precyzuje obowiązek uwzględniania potrzeb ochrony istniejących sieci elektroenergetycznych w ramach prowadzenia gospodarki leśnej.

Art. 62 – przewiduje zmianę art. 135 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2008, Nr 25, poz.150 z późn. zm.) poprzez dodanie po ust. 3b, ust. 3c, 3d i 3e. Art. 135 ust. 3c przewiduje dodanie po ustępie 3b ustępu 3c regulującego termin ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania dla urządzenia przesyłowego w rozumieniu

ustawy o korytarzach przesyłowych w przypadku wystąpienia takiego obowiązku. Termin ten przewidziano na 2 miesiące od dnia powstania obowiązku utworzenia obszaru.

Przepis powyższy ma na celu zapewnienie terminowego podejmowanie rozstrzygnięć co do ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania, co jest niezbędne dla wielu inwestycji w zakresie urzędzeń przesyłowych.

Poprzez dodanie ustępu 3d przewiduje się wprowadzenie regulacji, zgodnie z którą w przypadku, gdy właściwy organ nie utworzy obszaru ograniczonego użytkowania w terminie 2 miesięcy (a więc w terminie przewidziany w ust. 3c), wojewoda wymierza temu organowi, w drodze postanowienia, na które przysługuje zażalenie, karę w wysokości 500 zł za każdy dzień zwłoki. Wpływy z kar stanowią dochód budżetu państwa. Do powyższego terminu, nie wlicza się terminów przewidzianych w przepisach prawa do dokonania określonych czynności oraz okresów opóźnień spowodowanych z przyczyn niezależnych od organu. Zastosowanie kar w przypadku przekroczenia terminu wskazanego w ustawie ma na celu zdyscyplinowanie organów właściwych w zakresie ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania a tym samym przyspieszeni całego postępowania związanego z ustanawianiem korytarzy przesyłowych.

Przepis ust. 3e. przewiduje, że karę uiszcza się w terminie 14 dni od dnia doręczenia postanowienia, na mocy którego wymierzona zostaje kara. W przypadku nieuiszczenia kary podlega ona ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Przepis **art. 63** przewiduje zmianę ustawy - Prawo wodne, której celem jest zachowanie spójności przepisów ustawy o korytarzach przesyłowych z regulacjami ustawy prawo wodne.

W art. 40 po ust. 3 dodaje się ust. 3a, na podstawie którego urządzenie przesyłowe w rozumieniu ustawy o korytarzach przesyłowych zwalnia się z zakazu lokalizowania na obszarach bezpośredniego zagrożenia powodzią inwestycji zaliczanych do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, gromadzenia ścieków, odchodów zwierzęcych, środków chemicznych, a także innych materiałów, które mogą zanieczyścić wody, prowadzenia odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, w tym w szczególności ich składowania, jeżeli ich lokalizacja nie spowoduje zagrożenia dla jakości wód w przypadku wystąpienia powodzi.

W art. 125 następuje zmiana brzmienia art. 125 pkt 2 związana z konicznością uwzględnienia urządzenia przesyłowego w rozumieniu ustawy o korytarzach przesyłowych w brzmieniu przepisu. Wprowadzenie proponowanej regulacji, zgodnie z którą pozwolenie wodno prawne

nie może naruszać ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz decyzji o warunkach zabudowy, z zastrzeżeniem, że nie dotyczy to pozwolenia wodnoprawnego wydawanego dla urządzenia przesyłowego w rozumieniu ustawy o korytarzach przesyłowych.

W przepisie art. 140 ust. 2 dodany zostaje po pkt. 5d pkt. 5e, na podstawie którego organem właściwym do wydania pozwolenia wodno prawnego w zakresie lokalizacji, wykonania lub eksploatacji urządzenia przesyłowego w rozumieniu ustawy o korytarzach przesyłowych jest marszałek województwa. Jest to wyłom od określonej w art. 140 ust.1 ustawy Prawo wodne zasady właściwości rzeczowej starosty jako organu właściwego do wydania pozwolenia wodno prawnego, podyktowany istotnością objętych projektem ustawy inwestycji.

Art. 64 – Przepis wprowadza zmianę do ustawy – o ochronie przyrody – polegającą na dodaniu art. 4b po art. 4a oraz nadanie nowego brzmienia art. 34 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody.

Art. 4b przewiduje, że ilekroć w ustawie o ochronie przyrody mowa jest o bezpieczeństwie powszechnym rozumie się przez to również bezpieczeństwo energetyczne w rozumieniu ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne. Dodany przepis ma na celu doprecyzowanie, że bezpieczeństwo energetyczne jest jednym z rodzajów bezpieczeństwa powszechnego oraz podkreślenie, że zwłaszcza inwestycje w zakresie infrastruktury zapewniającej bezpieczeństwo energetyczne mogą być przedmiotem zezwolenia, o którym mowa w art. 34 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody.

Ponadto zaproponowana zmiana art. 83 tej ustawy umożliwi przedsiębiorcom przesyłowym występowanie z właściwym wnioskiem o wycinkę drzew i krzewów zagrażającym funkcjonowaniu urządzeń przesyłowych. Przedmiotowa zmiana przewiduje również wprowadzenie zasady, że za wycięte drzewa lub krzewy należy się właścicielowi nieruchomości stosowne odszkodowanie, które w przypadku nie dojścia do porozumienia tegoż właściciela z przedsiębiorcom przesyłowym będzie ustalał organ wydający pozwolenie na wycinkę, na podstawie przepisów ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Art. 65. Przepis wprowadza zmiany w ustawie o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, które w większości są konieczne ze względu na wprowadzenie niniejszą ustawą dodatkowych decyzji administracyjnych (decyzji o ustanowieniu korytarza oraz decyzji o lokalizacji urządzenia w korytarzu), które w szczególności powinny być

poprzedzone decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach, jeżeli planowana przez przedsiębiorcę przesyłowa inwestycja będzie wymagała jej wydania.

W przepisach zwalniających od obowiązku przedkładania wypisu i wrysu z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego albo informacji o jego braku w odniesieniu dla wymienionych inwestycji o kluczowym znaczeniu dla państwa (np. dróg publicznych, linii kolejowych o znaczeniu państwowym, przedsięwzięć Euro 2012) dodano urządzenia przesyłowe, co stanowi konsekwencję uznania również tych inwestycji za priorytetowe.

Rozdział 9

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 66. Przedmiotowy przepis nakłada na przedsiębiorcę przesyłowego obowiązek uzyskania decyzji o określeniu korytarza dla urządzeń przesyłowych, dla których nie posiada jeszcze tytułu prawnego do gruntów. Przepis ten ma na celu nie jako przymuszenie przedsiębiorców przesyłowych do podjęcia działań w celu uregulowania tytułu prawnego do nieruchomości, na których umieścił swoje urządzenia przesyłowe. Przepis ten daje również gwarancję właścicielom nieruchomości, na których przedmiotowe urządzenia się znajdują, że otrzymają stosowne odszkodowanie za zajęcie ich nieruchomości. Obowiązek uregulowania tytułu prawnego do gruntów został jednak rozłożony w czasie (20 lat od wejścia w życie ustawy), aby w ten sposób przedsiębiorcy przesyłowi mogli rozłożyć koszty tego przedsięwzięcia i nie obciążać nimi nadmiernie obywateli.

Art. 67 – określa termin wejścia w życie ustawy.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Konsultacje.

Przedmiotowy projekt został skonsultowany z następującymi organizacjami oraz przedsiębiorcami, które mogą być zainteresowane wejściem życie przedmiotowej regulacji.

1. KK NSZZ „Solidarność”,
2. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych,
3. Forum Związków Zawodowych,
4. Konfederacja Pracodawców Polskich,
5. Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych Lewiatan,
6. Związek Rzemiosła Polskiego,
7. Business Center Club – Związek Pracodawców,
8. PSE Operator S.A.,
9. Polskie Towarzystwo Przesyłu i Rozdziału Energii Elektrycznej,
10. Izba Gospodarcza Energetyki i Ochrony Środowiska,
11. Polski Komitet Energii Elektrycznej,
12. Gaz-system S.A.,
13. Izba Gospodarcza Gazownictwa,
14. PERN „Przyjaźń” S.A.,
15. Izba Gospodarcza „Wodociągi Polskie”,
16. Izba Gospodarcza Ciepłownictwo Polskie,
17. Polskie Towarzystwo Elektrociepłowni Zawodowych.

W trakcie prowadzonych konsultacji do przedmiotowego projektu zostało zgłoszonych szereg uwag i propozycji. Znaczna większość z nich dotyczyła zaproponowanego w ustawie algorytmu oszacowania wysokości odszkodowania za ustanowienie służebności przesyłu. Praktycznie wszyscy przedsiębiorcy i organizacje zdecydowanie opowiedziały się za wprowadzeniem tego typu rozwiązania do polskiego ustawodawstwa uznając go za jedyną możliwą drogę uregulowania problemu tak zwanych zaszczości, czyli prawa do nieruchomości pod istniejącymi już urządzeniami przesyłowymi. Część przedsiębiorców i organizacji uznała jednak, iż algorytm w zaproponowanej formie jest dla nich nie do zaakceptowania, z uwagi na zbyt wysokie odszkodowania, które wynikały z wyliczeń przeprowadzonych na podstawie ww. algorytmu. Kwestia ta dotyczyła przede wszystkim przedsiębiorców dystrybucyjnych.

Na podstawie ich szacunków gdyby zastosowano algorytm w ówczesnej wersji opłaty dystrybucyjne mogłyby wzrosnąć nawet do kilkuset procent. Zatem w trakcie prac nad ww. dokumentem opracowano algorytm, który jest do zaakceptowania oraz do udźwignięcia przez wszystkich przedsiębiorców objętych przedmiotowym projektem ustawy, jak również stanowi realną korzyść dla właścicieli nieruchomości, na których urządzenia przesyłowe zostały zlokalizowane.

Przedmiotowy projekt był również konsultowany z komisją wspólną rządu i samorządu terytorialnego, która jednak nie wyraziła jednoznacznej opinii na temat przedmiotowego projektu.

2. Podmioty na które oddziałuje przedmiotowa regulacja.

Przedmiotowa regulacja będzie oddziaływała przede wszystkim na przedsiębiorstwa prowadzące działalność gospodarczą w zakresie przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej gazów w tym dwutlenku węgla, ciepła, ropy naftowej i produktów naftowych, wody, a także odbioru ścieków. Szacuje się, że uregulowanie tylko zaszłości tzn. prawa do gruntu pod istniejącymi już urządzeniami przesyłowymi w przypadku Operatora Systemu Przesyłowego elektroenergetycznego kosztować będzie ok. 815 mln zł. Co jest kwotą i tak bardzo dużą, jednak o wiele mniejszą od kwoty, którą przedsiębiorstwo to musiałoby zapłacić, gdyby kwestię zaszłości należało uregulować w trybie dotychczasowym. Wynika to z faktu, iż obecnie większość odszkodowań jakie wpłaca operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego ustalana jest w drodze postępowania sądowego. W takiej sytuacji do kosztów prócz samego odszkodowania należy doliczyć jeszcze koszty biegłego, które na podstawie Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 grudnia 1975 r. w sprawie kosztów przeprowadzenia dowodu z opinii biegłych w postępowaniu sądowym (Dz. U. Nr 46, poz. 254 z późn. zm.), wynosić będą w granicach 1800 zł za sprawę, ponadto koszty opłat sądowych od pozwu i apelacji itp., które zgodnie z ustawą z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2010 r. Nr 90, poz. 594 z późn. zm.) wynoszą 5 % od wartości przedmiotu sporu lub przedmiotu zaskarżenia, jednak nie mniej niż 30 złotych i nie więcej niż 100.000 złotych. Dodatkowo do tych kosztów należy doliczyć jeszcze koszty pełnomocników, które na podstawie Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1349 z późn. zm.) będą się wahały w okolicy 2400 zł za sprawę. Zatem

należy zauważyć, iż prócz kosztów odszkodowania, które przedsiębiorstwa przesyłowe będą musiały wypłacić właścicielom nieruchomości, na których posadowiona jest infrastruktura liniowa nieuregulowanie tej kwestii spowoduje, że przedsiębiorstwa te będą musiały jeszcze bardzo często pokryć koszty postępowania procesowego.

Na podobnych zasadach oszacowano koszty ustanowienia służebności przesyłu dla poszczególnych sektorów.

Koszty ustanowienia służebności przesyłu dla przedsiębiorstw ciepłowniczych w oparciu o algorytm wyliczania odszkodowania wprowadzony w Rozdziale 7 ustawy szacuje się na kwotę 2 mld 741 milionów złotych.

Koszty ustanowienia służebności przesyłu dla przedsiębiorstw gazowniczych dystrybucyjnych w oparciu o algorytm wyliczania odszkodowania wprowadzony w Rozdziale 7 ustawy szacuje się na 5 mld 852 milionów złotych

Koszty ustanowienia służebności przesyłu dla przedsiębiorstw energetycznych dystrybucyjnych w oparciu o algorytm wyliczania odszkodowania wprowadzony w Rozdziale 7 ustawy szacuje się na 9 mld 310 milionów złotych.

Powyższe oznacza, że przedmiotowe koszty będą musiały być przełożone na wzrost taryfy dystrybucyjnej i przesyłowej. Szacuje się, że będzie on wahał się w granicach od 5 do 8 procent, w zależności od urządzenia przesyłowego.

Należy jednak pokreślić, iż nie wprowadzenie przedmiotowego algorytmu spowoduje znacznie większy wzrost kosztów spowodowany choćby koniecznością sporządzania operatów szacunkowych, których koszt dla wszystkich urzędzeń przesyłowych w rozumieniu niniejszej ustawy szacuje się na prawie 4 mld zł przy założeniu, że jeden operat będzie kosztował 200 zł. Przedmiotowa kwota wynika z faktu, iż liczba działek, na której znajdują się przedmiotowe urzędzenia wynosi ok. 19 mln.

Należy również zaznaczyć, iż ustawa będzie oddziaływać na organy samorządu terytorialnego, zwłaszcza starostów, którzy będą wydawać decyzje o ustanowieniu lub określeniu korytarza przesyłowego, decyzje o lokalizacji urzędzenia w korytarzu, jak również decyzję o wysokości wypłacanego odszkodowania. W takim samym zakresie ustawa będzie również oddziaływała na zadania wykonywane przez wojewodów. Ponadto ustawa będzie wpływała również na zadania administracji wykonywane na szczeblu rządowym, zwłaszcza na ministra właściwego do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej, który będzie rozpatrywał odwołania od wszelkich decyzji wydawanych przez wojewodów na

podstawie niniejszej ustawy. Ustawa będzie oddziaływała również na właścicieli nieruchomości, na obszarze których zostaną lub są już zlokalizowane urządzenia przesyłowe.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

Regulacja nie będzie miała znaczącego wpływu na sektor finansów publicznych, w tym również na budżet państwa i budżet jednostek samorządu terytorialnego.

W zakresie ilości wydawanych decyzji administracyjnych ustawa powinna doprowadzić do ich zmniejszenia. Nie mniej należy liczyć się z tym, że nastąpi wzrost obciążenia pracą związaną z przygotowaniem decyzji administracyjnych, zwłaszcza na szczeblu ministra właściwego w sprawach nadzoru nad decyzjami podejmowanymi przez wojewodów, czyli ministra właściwego do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej. Tego rodzaju zjawisko wystąpiło po wdrożeniu ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych. W oparciu o te doświadczenia można zakładać, że na szczeblu administracji krajowej zajdzie konieczność wzrostu zatrudnienia o około 26 etatów. Przy założeniu przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w strefie budżetowej na poziomie ok. 3300 zł daje łączny roczny koszt na poziomie 1.029.600 zł.

Zakłada się także, że nastąpi wzrost zatrudnienia w administracji na poziomie województw. Zgodnie z naszymi założeniami powinien to być wzrost około 5 etatów w każdym z nich.

Zauważyć jednak należy, że zgodnie ze sprawozdaniem Rb-70 za II kwartał 2010 r. w dziale 750 – Administracja publiczna przeciętne wykonanie zatrudnienia w okresie sprawozdawczym kształtuje się: w części 18 – Budownictwo, gospodarka przestrzenna i mieszkaniowa, na poziomie 85,98%, a w części 85 – Budżety wojewodów – 81,54 % planu, co wskazuje na możliwość zwiększenia zatrudnienia bez przyznawania dodatkowych środków na ten cel. Zatem kwoty podane wyżej są jedynie szacunkami i nie muszą prowadzić do wzrostu wydatków z budżetu Państwa.

Nie zakłada się wzrostu zatrudnienia na szczeblu starosty powiatu jako że projektowana ustawa nie zwiększa istotnie zadań, które obecnie realizuje ten organ, więc skala dodatkowych zadań nie powinna powodować konieczności wzrostu zatrudnienia. Zamiast bowiem wielu postępowań incydentalnych, starosta będzie prowadził znacznie mniej postępowań istotnie porządkujących stan rzeczy.

Zakłada się również, że możliwy będzie wzrost liczby postępowań związanych z rozpatrywaniem odwołań od decyzji organu o wysokości odszkodowania oraz znaczny wzrost liczby postępowań wieczystoksięgowych, co może wiązać się z nieznacznym wzrostem zatrudnienia liczby sędziów.

Planuje się również, iż skutkiem rozbudowy infrastruktury przesyłowej będzie wzrost dochodów budżetu państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego. Wśród wyżej wymienionych przychodów należy wymienić przychody z podatku PIT, CIT, VAT, podatków akcyzowych łańcucha wartości sektorów produkcyjnych i kooperujących oraz przychody z tytułu podatków i opłat lokalnych. Przy czym szacuje się, iż tylko dzięki nakładom poczynionym na rozbudowę ok. 2 000 km sieci elektroenergetycznej na przestrzeni najbliższych 7 lub 8 lat budżet państwa może zyskać wpływy w następującej wysokości:

- z podatku VAT - ok. 1.300 mln zł,
- z podatek PIT - ok. 200 mln zł,
- z podatku CIT ok. 120 mln zł Ponadto szacuje się że jednostki samorządu terytorialne z samych podatków od nieruchomości mogą zyskać ok. 120 mln zł.

4. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Głównym celem przedmiotowej ustawy jest pokrycie w sposób ciągły i wystarczający planowanego zapotrzebowania na energię elektryczną, gaz, ropę, ciepło, wodę itp. Ciągłe i wystarczające dostawy tych mediów są warunkiem koniecznym i niezbędnym do niezakłóconego funkcjonowania i rozwoju społeczeństw. Brak ich bieżących dostaw uniemożliwia wypracowywanie dochodu narodowego oraz dezorganizuje funkcjonowanie państw, społeczności, gospodarki, handlu, łączności, komunikacji itd. Przykłady skutków braku chociażby bieżących dostaw energii elektrycznej (dezorganizacja dużych obszarów państw i miast) uwiaryściły się i były szeroko komentowane w UE i w Polsce. Brak możliwości zapewnienia dostaw przedmiotowych mediów w przyszłości rzutuje na perspektywy rozwoju państw, społeczeństw i gospodarki. Informacje o braku możliwości zapewnienia dostaw energii elektrycznej, gazu, czy wody rzutują również na decyzje inwestorów o lokalizacji planowanych przez nich przedsięwzięć.

Podjęcie decyzji o uruchomieniu inwestycji infrastrukturalnych w okresie trwania znacznego spowolnienia gospodarczego jest postrzegane przez wielu ekspertów, jako środek walki z tym spowolnieniem. Rozbudowa infrastruktury przesyłowej wynika z konieczności

pokrycia planowanego zapotrzebowania odbiorców na w/w media, a także w przypadku energii elektrycznej konieczności wyprowadzenia mocy z nowych źródeł wytwórczych oraz budowy rurociągów służących do przesyłania dwutlenku węgla, co jest szczególnie istotne z uwagi na konieczność ograniczenia emisji dwutlenku węgla. Chwilowe osłabienie gospodarki oraz chociażby oszacowany wpływ wybudowania ok. 2.000 km linii elektroenergetycznej na gospodarkę kraju świadczą, że teraz jest najlepszy moment do intensywnej rozbudowy tego typu urządzeń, który wpisuje się w działania gospodarcze mające na celu walkę ze spowolnieniem gospodarczym.

Wobec powyższego należy podkreślić, iż inwestycje w rozbudowę infrastruktury przesyłowej mogą złagodzić skutki spowolnienia gospodarczego i w znaczący sposób wpłyną na poprawę sytuacji gospodarczej w Polsce.

5. Wpływ regulacji na rynek pracy.

Przedmiotowa regulacja będzie wpływać na wzrost zatrudnienia na rynku pracy oraz stabilizację zatrudnienia w sektorach gdzie obecni są przedsiębiorcy przesyłowi.

6. Wpływ regulacji na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną Gospodarki.

Urządzenia przesyłowe umożliwiają rozwój gospodarki, a ten – tworzenie nowych miejsc pracy i zmniejszenie bezrobocia. Rozwinięta infrastruktura umożliwia pozyskiwanie inwestorów i pobudza przedsiębiorczość. Zatem projektowana ustawa pozytywnie wpłynie na konkurencyjność gospodarki.

7. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny.

Rozwiązania projektowanej ustawy dadzą regionom instrumenty do lepszego wykorzystania atutów regionów oraz środków finansowych, w tym: unijnych. Regiony zwiększą swoją konkurencyjność w zakresie pozyskiwania środków finansowych i inwestorów oraz uzyskają dodatkowy wpływ na kształtowanie rynku pracy. Rozwiązania te pozwolą również na lepsze wykorzystywanie środków z Unii Europejskiej przewidzianych w programie operacyjnym Infrastruktura i Środowisko.

8. Skutki prawne związane z wejściem w życie regulacji

Projektowana regulacja powinna wejść w życie jak najszybciej z uwagi na pilną potrzebę budowy nowych i modernizacji istniejących już urządzeń przesyłowych. Wejście przedmiotowej regulacji w znacznym stopniu przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa energetycznego Państwa, jak również do ożywienia gospodarczego w Polsce.